Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

# Overzicht van COVID-19-maat-regelen, ter ondersteuning in situaties van armoede en bestaansonzekerheid

20 juli 2021

STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE,
BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING

# Inhoudstafel


1. Inleiding ..... 1
2. Coördinatie van sociale maatregelen ..... 2
3. Communicatie ..... 5
4. Energie ..... 9
5. Water ..... 16
6. Wonen ..... 19
7. Dak- en thuisloosheid ..... 29
8. Sociale bescherming ..... 34
9. Werk en economie ..... 56
10. Schulden en belastingen ..... 75
11. Onderwijs en kinderopvang ..... 79
12. Voedselhulp ..... 94
13. Zorg en Welzijn ..... 97
14. Justitie en detentie ..... 106
15. Mobiliteit ..... 109

Overzicht maatregelen per beleidsniveau ..... 112

# 1. Inleiding

In deze nota maken we een interfederaal overzicht van maatregelen van de verschillende overheden en administraties die tijdens de COVID-19-crisis een ondersteuning kunnen betekenen in situaties van armoede en bestaansonzekerheid. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede is tijdens de eerste golf van de COVID-19-crisis gestart met de opmaak van dit overzicht, en heeft dit regelmatig geactualiseerd. Naar aanleiding van de volgende golven hebben we werk gemaakt van nieuwe geactualiseerde versies. We hopen ook dat de verschillende maatregelen inspirerend kunnen werken.

Dit overzicht bevat uitsluitend maatregelen of initiatieven die door de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen zijn genomen. Uiteraard willen we tegelijk onze enorme waardering uitdrukken voor de verschillende initiatieven die door talrijke andere actoren op het terrein worden genomen. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede zal zeker niet nalaten om in zijn komende werkzaamheden ook dergelijke initiatieven in de verf te zetten.

De maatregelen in deze versie van het overzicht zijn maatregelen ter ondersteuning die in het kader van de COVID-19-pandemie zijn genomen, zowel tijdens de verschillende golven als in de tussenliggende perioden. De overzichtsnota heeft niet de bedoeling om exhaustief te zijn met betrekking tot de COVID-19-maatregelen. We nemen enkel maatregelen op die een ondersteuning kunnen betekenen in situaties van armoede en bestaansonzekerheid. Economische relancemaatregelen – ondertussen aangekondigd in beleidsteksten van de verschillende overheden – zijn niet opgenomen indien ze geen specifiek verband houden met situaties van armoede of bestaansonzekerheid in de context van de pandemie.

Dit overzicht is complementair met het werk van partnerorganisaties en -instellingen, op het vlak van overzichten voor een bepaald overheidsniveau, de inventaris van de impact van COVID-19 op situaties van armoede en bestaansonzekerheid, voorstellen voor nieuwe maatregelen… We verwijzen graag naar de websites van deze organisaties en instellingen. Uiteraard is en blijft het Steunpunt tot bestrijding van armoede aanspreekbaar voor concrete samenwerking in functie van de effectiviteit van de uitoefening van mensenrechten in armoedesituaties, ook in het kader van deze COVID-19-crisis.

De maatregelen die zijn aangevuld of geactualiseerd – in vergelijking met de vorige versie – worden aangeduid met een arcering. Achteraan in de nota is ook een lijst van de maatregelen per beleidsniveau opgenomen.

Uw feedback op dit overzicht is steeds welkom via armoedebestrijding@cntr.be.

# 2. Coördinatie van sociale maatregelen

## Federale staat

- **Oprichting van een interfederale Taskforce "kwetsbare groepen" binnen het kader van de COVID-19-pandemie**

  - Deze Taskforce bestaat uit de federale ministers bevoegd voor Armoedebestrijding, Sociale Integratie en Sociale Zaken, en de regionale ministers bevoegd voor Armoedebestrijding en Sociale Zaken. Ze zal op wetenschappelijk en technisch vlak worden bijgestaan door een werkgroep Sociale impact Covid-19, bestaande uit vertegenwoordigers van administraties. Daarnaast wordt ze ook bijgestaan door een consultatiegroep voorgezeten door de POD MI en waarvan zowel vertegenwoordigers van federale en regionale administraties, BAPN en mensenrechteninstellingen waaronder het Steunpunt tot bestrijding van armoede deel uitmaken.
  - De Taskforce zal:
    - nagaan wat de impact is op kwetsbare personen van de epidemie, de coronamaatregelen en de socio-economische maatregelen van de verschillende beleidsniveaus;
    - nagaan welke personen buiten de socio-economische maatregelen vallen en hun problemen zichtbaar maken;
    - voorstellen doen over bijkomende socio-economische maatregelen;
    - de coördinatie met de deelstaten aanmoedigen om te zorgen voor een betere afstemming van de maatregelen.
  - De consultatiegroep heeft relevante informatie van op het terrein ingebracht. In totaal werden 96 fiches en nota's ingediend door de consultatiegroep. De groep is 7 keer bijeengekomen: op 9, 17 en 23 april, 6 en 20 mei, 5 juni en 2 juli 2020. Zij heeft de Taskforce een lijst met te nemen maatregelen voorgelegd. Er is een synthese opgemaakt van de werkzaamheden van de Taskforce Kwetsbare groepen tijdens de periode april-juli 2020.
  - Als gevolg van de verstrengde maatregelen na de tweede golf van de pandemie heeft de federale regering op 6 november 2020 aangekondigd dat de Taskforce Kwetsbare Groepen opnieuw zal worden opgericht. Voor steunmaatregelen in dit kader is een budget van 75 miljoen euro uitgetrokken. Ondertussen is de Taskforce heropgestart ; de bijeenkomsten gebeuren samen met de leden van de consultatiegroep.

## Vlaanderen

- **Oprichting van een Task Force 'Kwetsbare gezinnen'**

  - Op vrijdag 24 april 2020 heeft de Vlaamse regering op voorstel van de coördinerend minister voor Armoedebestrijding beslist om een 'Taskforce kwetsbare gezinnen' op te richten. De Task Force bestaat uit twee werkgroepen:
    - één met stakeholders die vertegenwoordigers bevat van organisaties binnen de domeinen van armoedebestrijding, sociaal werk, ouderen, personen met een handicap, samenleven, integratie en inburgering en vertegenwoordigers van de lokale besturen en het sociaal overleg. Het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede is aangezocht om vanuit

hun deskundigheid met dialoogsessies en de thematiek ondersteuning te bieden aan deze werkgroep.
    - Een andere met de vertegenwoordigers van de coördinerend minister voor Armoedebestrijding, de minister-president en de vice-minister-presidenten. Aangevuld met vakministers op basis van de agenda. Het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zorgt voor de administratieve ondersteuning.

- Deze Taskforce kreeg volgende doelstellingen mee:
    - detecteren van problemen op het terrein;
    - monitoring van de situatie bij kwetsbare groepen;
    - informatiedoorstroming vanuit beleid naar middenveld en mensen in een kwetsbare positie;
    - knelpunten bespreken en afspraken omtrent mogelijke acties in respons
    - voorstellen tot afstemming met de andere beleidsniveaus (federale en lokale besturen);
    - bekendmaken van de genomen acties ;
    - voorbereiden relance.
- Het stakeholdersoverleg heeft verschillende voorstellen gedaan aan de bevoegde kabinetten. Deze voorstellen zijn opgenomen in een overzichtsnota. De Vlaamse Regering heeft de maatregelen die zij de afgelopen maanden heeft genomen om de gevolgen van het COVID-19-virus voor kwetsbare gezinnen te beperken, ook in een inventaris opgenomen. Deze inventaris werd op 3 juli 2020 op de Vlaamse Regering meegedeeld en geeft de stand van zaken weer op 26 juni 2020.

Meer informatie

- **Oprichting Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaams Coronabeleid**

    - De plenaire vergadering van 27 mei 2020 van het Vlaams Parlement keurde de oprichting goed van een ad hoc commissie voor de evaluatie van het Vlaamse coronabeleid en voor het uitzetten van een postcoronatraject. Tijdens de plenaire vergadering van 3 juni 2020 werd de naam ‘Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid’ vastgelegd.

    - Die tijdelijke commissie moet een evaluatie opmaken van de voorbije coronacrisisperiode, hieruit de nodige lessen trekken voor de toekomst, en de eerste aanzetten geven voor een postcoronatraject. De commissie zal hoorzittingen organiseren waar experts en vertegenwoordigers van de betrokken sectoren aan het woord komen. In januari 2021 volgt op basis van een op te stellen beleidsnota een themadebat in de plenaire vergadering.

Meer informatie.

## Waals Gewest

- **Oprichting van een *task force d'urgence sociale***

  - De Waalse Regering heeft, in samenwerking met het *Réseau wallon de lutte contre la pauvreté* (RWLP), een gewestelijke Taskforce opgericht met als bedoeling om een gecoördineerd beleid te voeren ten opzichte van kwetsbare personen binnen het kader van het COVID-19-beleid. Deze Taskforce staat ook in voor het overleg met de Federale Staat en de andere deelstaten.

  - Deze Taskforce wordt gecoördineerd door het kabinet van de Minister-President en bestaat uit vertegenwoordigers van alle ministers, van het *RWLP*, van de Waalse administratie, van de *AviQ*, van de *FdSS* en van de *Fédération des CPAS wallons*. Het *RWLP*, de *FdSS* en de *Fédérations des CPAS wallons* staan in voor het contact met de terreinorganisaties die zich inzetten in de strijd tegen armoede.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Oprichting van een Taskforce Sociale Urgentie voor het Coronavirus**

  - Op initiatief van de minister van Sociale Zaken is een tijdelijke gewestelijke Taskforce opgericht met als bedoeling om - binnen de specifieke context van het COVID-19-beleid – snelle, efficiënte en gecoördineerde antwoorden te vinden op sociale urgenties. Dit gebeurt in overleg met lokale overheden en terreinorganisaties.

  - Deze Taskforce bestaat uit vertegenwoordigers van bevoegde overheden, lokale overheden, OCMW's, zorginstellingen, middenveld en terreinorganisaties.

# 3. Communicatie

## Vlaanderen

- **Vertaling van de COVID-19-maatregelen**
  - Om kwetsbare en anderstalige burgers te bereiken tijdens de COVID-19-crisis werd voorzien in een vertaling van de maatregelen naar helder Nederlands en naar meerdere talen, zowel in tekstvorm als auditief, rond maatregelen over hygiëne, social distancing en restricties in het openbare leven. Deze vertalingen zijn beschikbaar op : https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info. Deze informatie werd breed verspreid via de verschillende elektronische kanalen en netwerken van de Vlaamse overheid die met kwetsbare burgers in contact komen.

Meer informatie

- **Brief naar lokale besturen**
  - Brief van 26 maart 2020 van de minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, de minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding , en de minister van Brussel, Jeugd en Media aan de lokale besturen over de hulp- en dienstverlening voor kwetsbare burgers n.a.v. COVID-19.
- **Ontwikkeling van de website www.vlaanderenhelpt.be**
  - Hierop kunnen lokale besturen goede praktijken uitwisselen van acties die zij opzetten naar hun burgers in het kader van ondersteuning tijdens de COVID-19-maatregelen, ook deze specifiek gericht naar kwetsbare groepen en onderlinge solidariteit. Via een lokaal relanceplan worden de gemeentebesturen aangemoedigd om hun inwoners waar nodig en mogelijk te begeleiden in de exitstrategie, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren.

Meer informatie

- **Verspreiding van affiches met pictogrammen**
  - Verspreiding van affiches met pictogrammen over hoe een besmetting kan voorkomen worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Meer informatie

- **Oproep tot ondersteuning van de communicatie van het VAPH naar personen met een handicap**
  - Het VAPH streeft ernaar personen met een handicap en hun netwerk zo goed mogelijk te informeren over zijn dienstverlening. De maatregelen in het kader van het coronavirus hebben impact op de werking van de vergunde en erkende diensten en zorgaanbieders, en op personen met een handicap als gebruiker van zorg en ondersteuning. Daarom is het belangrijk om informatie snel bij personen met een handicap en hun netwerk te krijgen. De diensten en

zorgaanbieders, en ook de lokale overheden en intermediairen kunnen daartoe bijdragen door de VAPH-kanalen onder de aandacht te brengen in hun eigen kanalen.

Meer informatie

- **Vertalingen en hertalingen van corona-informatie**

  - Het blijft belangrijk om alle doelgroepen te bereiken met informatie over coronamaatregelen. Entiteiten kunnen in bepaalde gevallen kosteloos een beroep doen op de vertaal- en hertaalpartners van de Vlaamse overheid om een specifieke communicatie te laten vertalen of hertalen, om specifieke (burger)doelgroepen beter te kunnen bereiken.

Meer informatie

- **Toegankelijkheid uitnodigingen vaccinatie**

  - De Vlaamse regering kiest ervoor uitnodigingen om zich te laten vaccineren tegen COVID-19 zowel per mail, sms als brief te versturen. De verdere opvolging van de vaccinatieafspraak kan zowel digitaal als telefonisch gebeuren. Door voor deze strategie te kiezen, wil de Vlaamse regering ook minder makkelijk mobiel of digitaal bereikbare groepen aanspreken.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Versterking van de gratis telefoonnummers 1718 en 1719 en lancering specifieke FAQ**

  - Iedere persoon die een vraag heeft met betrekking tot de bestaande hulpmogelijkheden in verband met voeding, kredieten, huisvesting, werk- of werkloosheidssituatie wordt uitgenodigd om gebruik te maken van de twee kanalen die door de gewestelijke Taskforce zijn opgericht om een gepersonaliseerde begeleiding te verkrijgen:
    - de versterking van de gratis telefoonnummers 1718 (voor de Franstaligen) en 1719 (voor de Duitstaligen) ;
    - terbeschikkingstelling van een specifieke FAQ op : luttepauvrete.wallonie.be .

Meer informatie

  - Tijdens de crisis, in april en mei 2020, werden meer dan 1.600 oproepen per maand behandeld door de diensten van 1718. Daarna is het aantal oproepen gestabiliseerd op 500. Met de heropleving van de epidemie in het najaar leidt de verslechtering van de gezondheidssituatie tot een verdere toename van het aantal oproepen. De regering heeft daarom besloten een subsidie toe te kennen om het *Réseau wallon de lutte contre la pauvreté* in staat te stellen een extra persoon in dienst te nemen om de continuïteit van het sociale noodsysteem van 1718 en 1719 te verzekeren.

Meer informatie

- **Vertaling van de COVID-19-maatregelen**

  - De Waalse SeTIS, een vertaler-tolkdienst binnen het sociaal domein die onder andere door het Waals Gewest en Fedasil gesteund wordt, heeft het initiatief genomen om voor een vertaling te zorgen van de voorzorgsmaatregelen en beslissingen van de verschillende overheden om COVID-19 te bestrijden. De gekozen talen zijn degene die het meest gesproken zijn op het Waalse grondgebied. Al deze vertalingen zijn te vinden op: https://setisw.com/infos-coronavirus/ .

  - De Waalse SeTIS heeft ook vertalingen gemaakt van de belangrijkste informatie in verband met de versoepeling van de lockdown-maatregelen, te vinden op: https://setisw.com/deconfinement/ .

Meer informatie

- **Een website gewijd aan COVID-19**

  - Het *AVIQ* (Waals Agentschap voor een kwaliteitsvol leven) heeft de volgende website https://www.aviq.be/coronavirus.html ontwikkeld om een antwoord te bieden op de COVID-19 pandemie in het Waals Gewest. De website is verdeeld in twee onderdelen.

    - Het eerste is bestemd voor de burger. Men vindt er informatie terug over de campagnes en de sensibilisering in verband met goede praktijken tegen het virus.
    - Het tweede onderdeel is specifiek gericht naar beroepskrachten. Deze laatsten kunnen er verschillende aanbevelingen en omzendbrieven terugvinden die door het *AVIQ* zijn rondgestuurd om het virus te bestrijden. Op deze webpagina kunnen de instellingen en diensten ook toegang hebben tot Waals Solidair Platform, een app bestemd voor beroepskrachten uit de zorg die willen helpen.

Meer informatie

- **FAQ over woonwagenbewoners**

  - De portaalsite rond sociale cohesie van het Waals Gewest heeft in het kader van de versoepeling van de lockdown-maatregelen de verschillende omzendbrieven samengebracht in een FAQ met betrekking tot woonwagenbewoners.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Gratis telefoonnummer voor sociale urgenties**

  - Het nummer is bedoeld om elke vraag te oriënteren naar een operator die in staat is om ze te behandelen. Het biedt een uitgebreid luisterend oor en antwoorden op sociale noodsituaties.

  - Het callcenter zal worden verzorgd door werknemers van de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor globale sociale actie, eventueel aangevuld met werknemers uit andere ambulante sectoren.

  - De telefonische oproepen zullen op 3 manieren worden beantwoord:

  - de vraag wordt rechtstreeks beantwoord als ze binnen het bevoegdheidsgebied van de receptionist valt;
  - de beller wordt doorverwezen naar een bevoegde professionele dienst;
  - de beller wordt doorverwezen naar een solidariteitsinitiatief (van burgers of plaatselijk) dat een relevant antwoord kan bieden en/of in het geval dat de vraag geen professionele opvolging vereist.
- Het gratis telefoonnummer 0800 35 243 is bereikbaar tussen 8 uur en 20 uur op weekdagen en tussen 10 uur en 18 uur in het weekend.

Meer informatie

- **Sensibiliseringscampagne voor de Brusselse jongeren**

- De Minister-President heeft Brussel Preventie en Veiligheid (BPV) gevraagd om een opdracht uit te schrijven voor het opzetten van een communicatiecampagne, die op 20 mei 2020 officieel van start gaat. Die campagne moet de bewustwording van de verschillende jongerengroepen (van 14 tot 25 jaar) verder blijven aanzetten om zich te houden aan de maatregelen en moet ervoor zorgen dat zij daar op middellange en lange termijn, afhankelijk van hoe de situatie evolueert, blijven achterstaan. Zij wil ook informeren over hoe men zich moet gedragen of net niet moet gedragen. Daarvoor wordt een beroep gedaan op zogenaamde ambassadeurs, zoals influencers en aanspreekpunten op het terrein (gemeenten, verenigingen, opvoeders, opleiders en scholen). Deze crossmediale campagne zal gevoerd worden op de radio, via de sociale media et met affiches overal in het Brussels gewest.

- De campagneboodschappen draaien onder meer rond het bewaren van anderhalve meter fysieke afstand en het dragen van een mondmasker (verplicht op het openbaar vervoer). Er wordt ook verwezen naar de heropstart van de activiteiten, maar dan in een andere context met zinnen als "*Ook anders gaat het leven zijn gang.*" en "*ik leef anders*".

Meer informatie

## Duitstalige Gemeenschap

- **Verzending van een brief aan alle inwoners**

- Een informatieblad, met daarin alle info over de hulpmogelijkheden die bestaan in de Duitstalige Gemeenschap, zal worden opgestuurd aan alle inwoners van de Duitstalige Gemeenschap, als bijkomend informatiekanaal naast de digitale informatiemiddelen.

# 4. Energie

## Federale Staat

- **Behandeling van de aanvragen aan het sociaal stookoliefonds**
  - De voorkeur moet gegeven worden aan de elektronische of schriftelijke procedure. De aanvragers kunnen het aanvraagformulier downloaden op de internetsite en een kopie of een foto maken van hun leveringsbon en dit alles per mail of elektronisch naar het OCMW sturen. De aanvragers kunnen eveneens alles in een enveloppe steken en die in de brievenbus van het OCMW steken.
  - Wat de termijn van 60 dagen betreft waarover de persoon beschikt om zijn aanvraag aan het OCMW te bezorgen, vanaf de leverdatum, kan de huidige periode worden beschouwd als overmacht. Bijgevolg zal iemand die zijn aanvraag bezorgt in april, terwijl de einddatum eind maart was, overmacht kunnen inroepen en aanspraak kunnen maken op de verwarmings-toelage wanneer aan de andere voorwaarden is voldaan.

Meer informatie

- **Indexering van het sociaal Fonds Gas en Elektriciteit**
  - Op 13 mei heeft de Commissie Klimaat-Energie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers de indexering gestemd van het Fonds Gas en Elektriciteit, dat dotaties toekent aan OCMW's om mensen te helpen om zich te verwarmen of voor hun elektriciteitsleveringen. Deze indexering, die geldt voor de jaren 2019 en 2020, garandeert de OCMW's een bijkomende 12 miljoen euro om mensen in energiearmoede te steunen. De versterking van dit fonds werd de voorbije weken ook genoemd in het kader van mogelijke ondersteunde maatregelen naar aanleiding van de COVID-19-crisis.

Meer informatie

- **Tijdelijke uitbreiding van het doelpubliek van het sociaal tarief voor gas en/of elektriciteit**
  - Op initiatief van de minister van Energie, de minister van Economie en Werk en van de Staatssecretaris voor Consumentenbescherming heeft de federale regering besloten om het specifieke sociaal tarief voor elektriciteit en/of gas toe te kennen aan alle begunstigden van de verhoogde tegemoetkoming. Deze maatregel geldt voor een duur van 1 jaar vanaf februari 2021, met automatische toekenning.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
  - De Vlaamse overheid geeft een financiële tegemoetkoming voor 1 maand voor de betaling van de water- en energiefactuur voor werknemers die tijdelijk werkloos werden ten gevolge van COVID-19. De forfaitaire vergoeding bedraagt in totaal 202,68 euro en is als volgt samengesteld:
    - voor water 30,77 euro;
    - voor de verwarmingskosten 95,05 euro;
    - voor de elektriciteitskosten 76,86 euro.
  - Het is de bedoeling dat de Vlaamse overheid via informatie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening komt tot een automatische en rechtstreekse storting van het bedrag op de rekening van de werknemer.
  - Deze vergoeding wordt eveneens uitbetaald aan de betrokken werknemers in volgende situaties:
    - bewoners in een appartementsgebouw met een gemeenschappelijke watermeter (op naam van de syndicus);
    - bewoners van een appartement of een wooneenheid van een sociale huisvestingsmaatschappij die collectief verwarmd wordt;
    - klanten met een budgetmeter.
  - Hiervoor is per 100.000 werknemers 20 miljoen euro uitgetrokken.
- **Opladen budgetmeters**
  - Sommige oplaadpunten voor budgetmeters bevinden zich bijvoorbeeld in een bibliotheek of dienstencentrum. Die plaatsen zijn momenteel gesloten. De budgetmeter kan wel als volgt opgeladen worden:
    - in het geval van een digitale budgetmeter: online opladen, of daarvoor naar het OCMW en het Sociaal Huis gaan. Die blijven open op afspraak;
    - in het geval van een gewone budgetmeter (niet-digitaal): de kaart opladen bij het OCMW of het Sociaal Huis. Die blijven open op afspraak.
- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit en plaatsing budgetmeter**
  - Zolang de strikte COVID-19-maatregelen van kracht zijn (momenteel omschreven als 'tweede civiele noodsituatie' van 30 oktober 2020 tot 27 februari 2021), zullen er geen afsluitingen gebeuren van gas of elektriciteit door de distributienetbeheerder. Tot en met 20 december 2020 mocht de distributienetbeheerder ook niet overgaan tot het plaatsen of activeren van budgetmeters voor aardgas of elektriciteit, of tot het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit.
  - Op 2 december heeft het Vlaams Parlement beslist om het verbod op te heffen voor de distributiebeheerders om budgetmeters voor aardgas of elektriciteit te plaatsen of te activeren, of stroombegrenzers in de budgetmeter voor elektriciteit uit te schakelen.

Meer informatie

- **Automatisch uitstel van terugbetaling van energieleningen**

  - Voor mensen met een energielening bij het Energiehuis wordt de kapitaalsterugbetaling van de energielening voor 3 maanden automatisch uitgesteld. Het uitstel gaat in vanaf vervaldagen op 20 april 2020. Leners die hun afbetaling gewoon verder willen laten lopen, kunnen dat aan hun energiehuis laten weten.

Meer informatie

- **Geen kosten voor energie en water bij studentenhuisvesting voor april en mei**

  - Door de coronamaatregelen zijn heel wat koten tijdens de maanden april en mei 2020 leeg blijven staan en zijn er geen kosten gemaakt voor het verbruik van energie en water. Studenten bleven wel verplicht om daarvoor een maandelijks voorschot of forfait te betalen. De Vlaamse Regering heeft daarom beslist dat de studenten de kosten voor het verbruik van energie en water voor de maanden april en mei niet verschuldigd zijn. Ze kunnen die kosten dus terugvragen van de verhuurder.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Budgetmeters**

  - Tussen 18 maart en 30 juni 2020 worden alle lopende procedures rond plaatsing en reactivering van een budgetmeter geannuleerd. De betrokken klanten worden verder beleverd door hun commerciële leverancier volgens het huidige contract. Indien men geen beschermde klant is en getransfereerd is naar de distributienetbeheerder wegens een plaatsingsprocedure van meer dan 40 dagen, zal men door de commerciële leverancier als klant teruggenomen worden en beleverd worden volgens het contract met deze leverancier dat voorheen was geschorst.

  - Als een klant een federaal beschermde klant is en men was getransfereerd naar de distributienetbeheerder, dan wordt men verder door de netbeheerder beleverd aan het sociaal tarief. Het contract waarmee men voorheen verbonden was aan een commerciële leverancier bestaat immers niet meer.

  - Een financiële hulp wordt voorzien voor gezinnen met een budgetmeter: 100 euro voor gezinnen met een budgetmeter voor elektriciteit (70.000 gezinnen) en 75 euro voor gezinnen met een budgetmeter voor gas (32.000 gezinnen). Om over deze hulp te kunnen beschikken, dient men ten laatste op 30 juni 2020 een eerste keer langs het opladingspunt te zijn geweest om de periode van niet-afsluiting te activeren (zie volgende punt in verband met het verbod op afsluitingen). Vervolgens dient men een tweede keer langs te komen, tussen 11 juni en 31 oktober 2020, om:
    - de oplaadkaart in de budgetmeter te steken;
    - de oplaadkaart in het opladingspunt te steken;
    - de oplaadkaart daarna opnieuw in de budgetmeter te steken.

Op 1 juli 2020 komt er een einde aan de période van niet-afsluiting en zal de verbruikte energie opnieuw worden afgeteld van de budgetmeter. Indien de klant een tweede keer langskomt aan het opladingspunt, dan zal zijn krediet van 100 euro en/of van 75 euro beginnen te verminderen.

Meer informatie

- Op 26 november 2020 keurde de Waalse regering in eerste lezing ook een ontwerpdecreet goed dat 150 euro steun verleent aan huishoudens met budgetmeters voor gas en 50 euro voor elektriciteit. De voorgestelde bedragen werden omgedraaid ten opzichte van de steun die tijdens de eerste periode werd verleend, aangezien het verwarmingsverbruik het hoogst is tijdens de winterperiode. Voor huishoudens die onder levering X vallen, omvat de steun 50% van de eindfactuur die de distributienetbeheerder aan het einde van levering X opstelt. Het voorgestelde mechanisme is vergelijkbaar met het mechanisme van juni, d.w.z. de toekenning via het opladen van een budgetmeter.

Meer informatie

- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**

- Een afsluiting is verboden tussen 18 maart 2020 en 30 juni 2020. Op 26 november 2020 kondigde de Waalse regering aan dat deze maatregel opnieuw geldig zou zijn tot 31 maart 2021, en de maatregel is ondertussen verlengd tot en met 30 juni 2021.
- De enige uitzondering is voorzien in het kader van veiligheidsmaatregelen. Een klant zal dus niet worden afgesloten, ook niet in het geval van volgende situaties: weigering van plaatsing van een budgetmeter, een MOZA-procedure, een uitspraak van de *Commission locale pour l'énergie* voor de onderbreking van de gegarandeerde minimumlevering, het verlies van statuut van beschermde klant, er geen nieuwe leverancier is gekozen, enzovoort.
- Om van de 'niet-afsluiting' gebruik te maken met een actieve budgetmeter, dient men, ten laatste op 30 juni 2021 :
  - zijn kaart in de budgetmeter te steken;
  - zijn kaart in een oplaadpunt op te laden, tot een positief saldo van 5 euro ;
  - opnieuw zijn kaart in de budgetmeter steken.

  Dit geldt ook voor cliënten die een vermogensbegrenzer hebben. De plaatsing van een vermogensbegrenzer kan bovendien worden vermeden indien gewenst. Indien het een cliënt wegens financiële redenen niet lukt om een minimumkrediet op te laden, wordt hij uitgenodigd om contact te nemen met zijn OCMW of met de hulpdienst voor consumenten, Energie Info Wallonie.
- Men kan dus energie verbruiken zonder afgesloten te worden, ook als het krediet opgebruikt is, tot 30 juni 2021. Wanneer van het noodkrediet wordt gebruikt, zal er een herlading nodig zijn om tot het minimumkrediet van 5 euro te komen. Deze energie is wel niet gratis.
- Wanneer een klant zijn budgetmeter oplaadt tussen 26 november 2020 en 30 juni 2021, wordt het krediet opgeslagen maar zal het tot 1 juli 2021 niet verminderen door het verbruik.

- De periode van niet-afsluiting zal in principe vanaf 1 juli 2021 beëindigd worden. Een klant wiens saldo op die datum is opgebruikt, zal dus worden afgesloten. Het zal dus nodig zijn om de kaart op te laden tussen het einde van de maatregelen en 1 juli, in een oplaadpunt. De distributienetbeheerders zullen hierrond specifiek communiceren.
- Personen die behoren tot de risicogroepen en/of zich momenteel niet kunnen verplaatsen naar een oplaadpunt om de periode van niet-afsluiting te activeren, kunnen contact opnemen met de distributienetbeheerder. Deze moet de nodige maatregelen nemen opdat de betrokken klant zou kunnen gebruik maken – zonder verplaatsing - van deze periode van niet-afsluiting.

Meer informatie

- Op voorstel van de minister van Energie heeft de Waalse regering op 26 november 2020 een ontwerpdecreet goedgekeurd over noodmaatregelen voor de toegang tot energie tijdens de COVID-crisis en de winterperiode. Deze maatregelen hebben tot doel de toegang tot energie voor iedereen te garanderen. De beslissingen die op federaal niveau worden genomen (verplichting tot telewerken en beperking van de verplaatsingen) zullen een impact hebben op de gezinnen en in het bijzonder op de meest kwetsbare of precaire personen. Daarom moeten de meeste maatregelen die de Waalse regering op 18 maart 2020 heeft genomen, worden vernieuwd, aangepast door lessen te leren uit de eerste periode van opsluiting en verlengd met het oog op de specifieke context van de winterperiode.
- Er wordt voorzien in:
  - het verbod op het afsluiten van de energievoorziening of het de levering afhankelijk te maken van voorafbetaling ;
  - de mogelijkheid voor huishoudens met budgetmeters om een voorschot te vragen op hun volgende oplading of het deactiveren van hun budgetmeter;
  - automatische betaling door het Energiefonds van 70% van de door de beschermde klanten gevraagde winterhulp voor gas, alsook de mogelijkheid om de activering van de vermogensbegrenzer rechtstreeks bij de distributienetbeheerder aan te vragen.
- Het advies van de Raad van State werd bij hoogdringendheid ingewonnen om te voorkomen dat huishoudens zonder verwarming en/of elektriciteit komen te zitten, hun toevlucht nemen tot apparaten die gevaarlijk zijn voor hun veiligheid of zich gaan verschuilen bij kennissen, met het risico dat de verspreiding van het virus wordt aangemoedigd.
- Dit verbod op stroomonderbrekingen geldt tot 31 maart 2021, met als doel de hele winterperiode te bestrijken, gezien de gezondheidssituatie die de komende maanden gespannen zal blijven.

Meer informatie

- **Statuut van conjunctureel “beschermde klant” voor mensen met betalingsmoeilijkheden**

  - Een decreet van de Waalse regering, van kracht sinds 10 oktober 2020, heeft tot doel de energiefactuur van de gezinnen die het meest getroffen zijn door inkomensverlies als gevolg van de Covid-19-crisis te verminderen door het statuut van conjuncturele beschermde klant in te voeren, waardoor ze gedurende een jaar tegen het sociale tarief van energie kunnen worden voorzien.

- Volgende groepen van personen kunnen aanspraak maken op deze maatregel:
  - personen die tijdelijk werkloos zijn wegens overmacht ten gevolge van de Covid-19-crisis voor een periode van ten minste 14 dagen;
  - personen die een volledige werkloosheidsuitkering ontvangen;
  - zelfstandigen die gebruik maken van het COVID 19 overbruggingsrecht;
  - klanten die genieten van een verhoogde tegemoetkoming die door hun mutualiteit wordt betaald.
- Het decreet voorziet ook in de mogelijkheid om dit statuut via een OCMW of een sociale dienst toe te kennen aan elke begunstigde die door deze structuren wordt erkend als een persoon die in moeilijkheden verkeert om zijn of haar energiefactuur te betalen.

Meer informatie

- Voor huishoudens die moeite hebben om hun energierekening te betalen, zal de bestaande regeling voor beschermde klant tot 31 december 2021 kunnen worden geactiveerd. De communicatie zal in de dagen na 26 november 2020 opnieuw worden opgestart om ervoor te zorgen dat de terreinwerkers en de huishoudens zich maximaal bewust zijn van de regeling. Ten slotte zal naast deze maatregelen een wekelijkse monitoring worden opgezet om de situatie op te volgen en verslag uit te brengen over de signalen van het veld.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**

  - Tijdens de winterperiode zijn afsluitingen van de gas- en elektriciteitstoevoer verboden. Normaal gezien geldt dat verbod van 1 oktober tot 31 maart. De Brusselse regering heeft die periode eerst verlengd tot en met 30 juni 2020, vervolgens tot 31 maart 2021, en dan tot en met 31 mei 2021.
  - Als sociaal leverancier blijft Sibelga tot en met 31 mei 2021 de energielevering voor haar rekening nemen voor de klanten die betrokken zijn bij deze maatregel.
  - Op het einde van de winterperiode, dus vanaf 1 juni 2021, zal deze maatregel worden stopgezet. Indien de klant zijn situatie dan niet heeft geregeld bij een commerciële leverancier naar keuze, zullen zijn meters worden afgesloten.

Meer informatie

- **Uitbreiding van de toegang tot het sociaal tarief via het statuut van “beschermde klant”**

  - BRUGEL breidt de toegang tot het sociaal tarief via het Brussels statuut van “beschermde klant” uit voor gezinnen die een belangrijke vermindering van hun inkomen lijden ten gevolge van de crisis en die daardoor in betalingsmoeilijkheden komen voor hun energiefactuur.
  - De toekenningsvoorwaarden zijn de volgende:
    - u bent of was tijdelijk werkloos gesteld of maakt als zelfstandige gebruik van het overbruggingsrecht wegens de coronacrisis gedurende ten minste 14 dagen tussen 1 februari 2020 en 31 december 2020;

  - u hebt een aanmaning ontvangen van uw elektriciteits- en/of gasleverancier;
  - u woont in Brussel.

- Dit statuut laat toe om te genieten van het sociaal tarief gedurende één jaar na de toekenningsdatum en om te besparen op uw facturen, en om de invorderingsprocedure van uw leverancier tijdelijk op te schorten, zodat uw energie niet wordt afgesloten.
- Het statuut van beschermde klant is tijdelijk en eindigt automatisch een jaar na de datum van toekenning. U keert dan terug naar uw commerciële leverancier. Gedurende deze periode is SIBELGA uw sociale leverancier.

Meer informatie

# 5. Water

## Vlaanderen

- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
  - De Vlaamse overheid geeft een financiële tegemoetkoming voor 1 maand voor de betaling van de water- en energiefactuur voor werknemers die tijdelijk werkloos werden ten gevolge van COVID-19. De forfaitaire vergoeding bedraagt in totaal 202,68 euro en is als volgt samengesteld:
    - voor water 30,77 euro;
    - voor de verwarmingskosten 95,05 euro;
    - voor de elektriciteitskosten 76,86 euro.
  - De Vlaamse overheid zal - via informatie van de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening – het bedrag automatisch en rechtstreeks storten op de rekening van de werknemer.
  - Deze vergoeding wordt eveneens uitbetaald aan de betrokken werknemers in volgende situaties:
    - bewoners in een appartementsgebouw met een gemeenschappelijke watermeter (op naam van de syndicus);
    - bewoners van een appartement of een wooneenheid van een sociale huisvestings-maatschappij die collectief verwarmd wordt;
    - klanten met een budgetmeter.
  - Hiervoor is per 100.000 werknemers 20 miljoen euro uitgetrokken.
- **Verbod op afsluiten of begrenzen van het debiet van de waterlevering**
  - Zolang de strikte maatregelen van kracht zijn, zullen de exploitanten niet overgaan tot begrenzing of afsluiting.

Meer informatie

- **Geen kosten voor energie en water bij studentenhuisvesting voor april en mei**
  - Door de coronamaatregelen zijn heel wat koten tijdens de maanden april en mei leeg blijven staan en zijn er geen kosten gemaakt voor het verbruik van energie en water. Studenten bleven wel verplicht om daarvoor een maandelijks voorschot of forfait te betalen. De Vlaamse Regering heeft daarom beslist dat de studenten de kosten voor het verbruik van energie en water voor de maanden april en mei niet verschuldigd zijn. Ze kunnen die kosten dus terugvragen van de verhuurder.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Opschorting van waterafsluitingen en debietbegrenzers**

  - Op 22 april 2020 heeft de Waalse regering besloten om elke afsluiting of debietbegrenzing van watervoorziening te verbieden voor een duur van 60 dagen vanaf 1 april 2020, ter ondersteuning van burgers met betalingsmoeilijkheden.

Meer informatie

- Op 21 oktober 2020 heeft de minister van Milieu, Natuur, Bosbouw, Rurale renovatie en Dierenwelzijn aangekondigd dat het verbod op het afsluiten van de watervoorziening en het begrenzen in debiet in geval van niet-betaling van rekeningen, dat al in april 2020 van kracht was, met een jaar wordt verlengd, waardoor het ook mogelijk wordt om een grondige analyse te maken van het belang om een dergelijk apparaat al dan niet te handhaven. De stopzetting van deze praktijk is het gevolg van een verzoek van het *Réseau wallon de lutte contre la pauvreté* (RWLP) en van de leden van de door de regering opgerichte task force "*urgence sociale coronavirus*".

Meer informatie

- **Financiële hulp en uitstel van betaling**

  - De watermaatschappij CILE (*Compagnie Intercommunale Liégeoise des Eaux*) heeft de beslissing genomen om de betaling van alle waterfacturen met 60 dagen uit te stellen tot de normalisering van de situatie in het Gewest.

Meer informatie

- De watermaatschappij SWDE (*Société wallonne des eaux*) voorziet:
  - een gemakkelijkere toekenning van afbetalingsplannen;
  - een uitstel van betaling van de facturen tot 30 juni voor klanten die direct getroffen worden door de COVID-19- maatregelen (bedrijven, kmo, zelfstandigen, particulieren in technische werkloosheid…). De vraag moet per telefoon gesteld worden bij de klantendienst.

Meer informatie

- De Waalse regering voorziet een versterking van de hulp toegekend door OCMW's aan mensen in situatie van bestaansonzekerheid wordt voorzien, met een uitzonderlijke extra dotatie van 1.000.000 euro voor het Sociaal Waterfonds.
- Per geabonneerde is er ook een eenmalige forfaitaire tussenkomst voorzien van 40 euro op de waterfactuur: die komt overeen met anderhalve maand waterverbruik voor een gemiddeld gezin. Om van deze hulp te genieten moet men zijn waterleverancier aanschrijven met een getuigschrift van de RVA waaruit gedeeltelijke of volledige werkloosheid blijkt ten gevolge van COVID-19.
- Zelfstandigen, kmo's en bedrijven kunnen op eenvoudige vraag genieten van de toekenning van betalingsmodaliteiten of -uitstel van de waterfactuur. Worden ook voorzien: de herziening van driemaandelijkse voorschotten, rekening houdende met de

activiteitvermindering; de verlenging van de gewone betalingstermijnen; de versnelling van de betalingen door de publieke diensten in de watersector naar onderaannemers en leveranciers en de spreiding van de betalingstermijnen voor het betalen van waterbelastingen.

Meer informatie

- Op 21 oktober 2020 heeft de minister van Milieu, Natuur, Bosbouw, Rurale renovatie en Dierenwelzijn aangekondigd dat, gezien het risico van tijdelijke werkloosheid in verband met 2de golf van de epidemie, een nieuwe steun van 40 euro kan worden aangevraagd bij zijn leverancier voor elke periode van gehele of gedeeltelijke tijdelijke werkloosheid tussen 1 november en 30 mei 2021. SGPGE zal met de waterbedrijven blijven samenwerken om deze steun te coördineren, binnen het kader van de oorspronkelijk geplande begroting van 10 miljoen euro.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Betalingsvoorwaarden van de facturen**
  - De betalingstermijn van de facturen wordt verlengd: tot eind juni zal er geen enkele aanmaning worden verstuurd.
  - Er zal systematisch een afbetalingsplan over 10 maanden worden toegekend voor elke verzonden factuur die nog niet werd betaald, ongeacht of het gaat om een factuur van een particulier of een bedrijf. Om een afbetalingsplan te verkrijgen, volstaat het om een aanvraag in te dienen via afbetalingsplan@vivaqua.be of plan.de.paiement@vivaqua.be .
- **Opschorting van onderbreking van de waterlevering**
  - Er werd beslist om de onderbreking van de watertoevoer in geval van niet-betaling op te schorten, tot het einde van de gezondheidsmaatregelen.

Meer informatie

# 6. Wonen

## Federale Staat

- **Betalingsuitstel voor hypothecair krediet**
  - Akkoord van 22 maart 2020 tussen de minister van Financiën en de bankensector, vertegenwoordigd door Febelfin.
  - Particulieren en ondernemingen/organisaties die financieel worden getroffen door de coronacrisis en aan de toekenningsvoorwaarden voldoen, kunnen kosteloos betalingsuitstel (tot en met 30 september 2020) van hun hypothecair krediet vragen.
  - Voor particulieren :
    - een betalingsuitstel van het hypothecair krediet houdt in dat een kredietnemer gedurende maximum 6 maanden zijn / haar krediet (en dit zowel voor kapitaal als intresten) niet moet afbetalen. De intresten gedurende het betalingsuitstel worden achteraf verrekend;
    - de banken verbinden zich ertoe om de gebruikelijke dossier- of administratiekosten niet aan te rekenen;
    - de financiële sector heeft extra aandacht voor diegenen die het zwaarst getroffen worden door de huidige crisis. Kredietnemers die maandelijks minder dan 1.700 euro netto overhouden, kunnen daarom betalingsuitstel opnemen zonder dat ze intresten op het betalingsuitstel zijn verschuldigd. De bank neemt dit op zich.
  - Voor aanvragen die tot en met 30 april 2020 worden gedaan, kan maximum 6 maanden betalingsuitstel worden verkregen, en dit tot uiterlijk 31 oktober 2020. Voor aanvragen die na 30 april 2020 worden gedaan, blijft de einddatum 31 oktober 2020. Deze maatregel werd een eerste maal verlengd tot en met 31 december 2020 en een tweede maal tot en met 31 maart 2021.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Huurprijsvermindering in sociale huur**
  - Als een huurder of een van de personen van wie het inkomen in aanmerking wordt genomen voor de huurprijsberekening tijdelijk werkloos is wegens overmacht (reden ‘coronavirus’) wordt de huurprijs berekend op basis van het huidige inkomen, met name de som van de inkomsten van de maand die aan de toepassing voorafgaat.
- **Verlenging huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden**
  - In afwijking van de regelgeving kan de huurder tijdens de duurtijd van de coronavirus-maatregelen de verlenging van de huurovereenkomst wegens buitengewone omstandigheden aan de verhuurder vragen met een e-mail. Die aanvraag kan ook nog gebeuren tijdens de maand voor de vervaldag van de huur.

- **Tijdelijk verbod op uithuiszettingen**
  - De Vlaamse regering op heeft op 27 maart 2020 beslist om gerechtelijke uithuiszettingen tijdelijk niet toe te laten. Gerechtelijke uithuiszettingen die toch zouden worden doorgevoerd zullen voortaan zonder recht of titel gebeuren. Het besluit machtigt uitdrukkelijk de politie om deze bepalingen te laten naleven. De eerste 'civiele noodsituatie' liep tot en met 17 juli 2020, een tweede 'civiele noodsituatie' loopt van 30 oktober 2020 tot 27 februari 2021. Tijdens een zitting van het Vlaams Parlement kondigde de minister van Huisvesting aan dat er geen nieuw tijdelijk uithuiszettingsverbod zou komen tijdens de 2de lockdown.
  - Een eerdere aankondiging van de Vlaamse minister van Wonen gaf ook aan dat een noodzakelijke uithuiszetting ten gevolge van een onbewoonbaarverklaring wel kon, als er direct een alternatief voorzien werd. De lokale besturen zouden hiervoor eenmalig beroep kunnen doen op de middelen van het Fonds voor de Huisvesting.
- **Snellere inwerkingtreding van het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen**
  - Het OCMW zal ook voor mensen wiens huurachterstal ontstaan is na 1 april 2020 beroep kunnen doen op het Fonds ter bestrijding voor uithuiszetting. De vergoeding wordt tijdelijk aangepast.
  - Het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen treedt in werking op 1 juni 2020. Aanvankelijk was voorzien dat enkel huurachterstallen die ontstaan zijn na 1 juni 2020, de inwerkingtredingsdatum van het besluit, in aanmerking komen voor een begeleidings-overeenkomst. Om ook betalingsachterstanden ingevolge de huidige ' coronavirusmaatregelen' voor de maanden april en mei 2020 te kunnen vatten in een begeleidingsovereenkomst, wordt deze inwerkingtreding vervroegd naar 1 april 2020.
  - Ook de maanden nadien zullen er mogelijk meer mensen beroep doen op het OCMW omwille van huurachterstal. Om deze toegenomen instroom aan begeleidingsovereenkomsten op te vangen, wordt het tussenkomstpercentage bij de start van de begeleidingsovereenkomst opgetrokken van 25 % naar 45 % en dit voor alle begeleidingsovereenkomsten die bij het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen worden ingediend voor 1 oktober 2020. Het OCMW kan voor de huurachterstanden die in mei worden gemeld, de partijen bijeenbrengen en de onderhandelingen opstarten. Vanaf 1 juni kunnen de tegemoetkomingen door het Fonds worden toegekend.
  - Het OCMW beslist autonoom of het al dan niet een beroep doet op het Fonds.

Meer informatie

- **Uitstel van betaling voor woonkredieten van het Vlaams Woningfonds**
  - Ontleners van hypothecaire kredieten bij het Vlaams Woningfonds kunnen uitstel van betaling krijgen voor een termijn van 6 maanden tot uiterlijk eind oktober 2020.

Meer informatie

- **Controle op woonkwaliteitsnormen**

  - Gelet op de verstrengde maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te vertragen heeft Wonen-Vlaanderen beslist om voorlopig alleen in hoogdringende situaties met veiligheids- en/of gezondheidsrisico's conformiteitsonderzoeken in woningen uit te voeren. Dit geldt ook voor de acties en hercontroles in het kader van de strafrechtelijke procedure door de Vlaamse Wooninspectie. Dit wordt beoordeeld op basis van enerzijds de ernst van de gebreken en anderzijds de mogelijke nadelige gevolgen voor de eigenaar.
  - Bewijs van herstel van gebreken zal zoveel als mogelijk op een alternatieve werkwijze gebeuren (zoals gebruik van foto's, facturen en dergelijke meer).
  - Alle niet-hoogdringende conformiteitsonderzoeken worden on hold gezet. Na het afbouwen van de coronamaatregelen kunnen dossiers ambtshalve opnieuw worden opgestart.

Meer informatie

- **Subsidie voor gemeenten die bewoners herhuisvesten**

  - Als een burgemeester een besluit tot onbewoonbaarverklaring of overbewoond-verklaring neemt, moet hij de bewoners snel herhuisvesten. Hoewel de COVID-19-maatregelen de komende weken en maanden geleidelijk aan zullen versoepelen, zullen ze toch nog enige tijd het organiseren van herhuisvesting bemoeilijken. Om de lokale besturen bij te staan verstrekt het Vlaamse Gewest daarom tijdelijk een subsidie van maximaal 2.500 euro per herhuisvesting aan gemeenten.

Meer informatie

- **Vlaamse ombudsman kan bemiddelen bij huurconflicten**

  - Van 1 mei tot 1 oktober 2020 kunnen huurders en verhuurders bij de Vlaamse ombudsman terecht voor bemiddeling in huurconflicten naar aanleiding van de COVID-19-crisis. De Vlaamse Ombudsdienst en Wonen-Vlaanderen bundelen hiervoor hun krachten. Door de COVID-19-crisis ontstaan er relatief meer huurconflicten tussen verhuurders en huurders. Heel wat private huurders en verhuurders contacteerden recent ook de Vlaamse ombudsman met bemiddelingsvragen. De ombudsman had daarvoor echter geen mandaat, maar een aanpassing in het Vlaams Ombudsdecreet maakt daar nu ruimte voor. De minister van Wonen geeft opdracht aan Wonen-Vlaanderen om de Vlaamse Ombudsdienst te ondersteunen in deze nieuwe bemiddelingsopdracht.

Meer informatie

- **Subsidies voor Sociale Verhuurkantoren (SVK's)**

  - Deze subsidie is bedoeld om een halftijds personeelslid aan te werven bij erkende SVK's dat specifiek wordt ingezet om prospecties uit te voeren bij potentiële verhuurders. Op deze manier wordt de prospectiecapaciteit van SVK's opgedreven om zo de uitbreiding van betaalbare en kwaliteitsvolle woningen te versnellen en de druk op de huurmarkt n.a.v. COVID te temperen.

Meer informatie

- **Uitstel betaling ontleners huurwaarborglening**

  - De Vlaamse regering besliste op 3 april 2020 dat bij daling van inkomsten uitstel kan verleend worden voor afbetaling van de huurwaarborglening tot 31 oktober 2020. Deze termijn wordt nu verlengd tot 31 december 2020, als bij het verstrijken van de oorspronkelijke termijn aangetoond kan worden dat de inkomsten nog steeds gedaald zijn als gevolg van de coronavirusmaatregelen of ziekteverlof door het coronavirus.

Meer informatie

- **Verlenging handelshuurlening**

  - De Vlaamse regering installeerde op 29 mei 2020 een systeem van overbruggingskrediet voor handelshuurlasten in combinatie met een gedeeltelijke kwijtschelding van de huur door de verhuurder, door middel van een vrijwillige overeenkomst tussen huurder en verhuurder. Handelshuurders die verplicht moesten sluiten in het kader van corona, konden hier een beroep op doen en een aanvraag indienen tot en met 30 september 2020. Deze termijn wordt verlengd tot en met 31 november 2020. De verhuurder moet de aanvraag bevestigen voor 4 december 2020.

Meer informatie

  - Naar aanleiding van nieuwe maatregelen die het Overlegcomité op 30 oktober 2020 afkondigde, worden de termijnen verlengd. Een aanvraag voor het overbruggingskrediet voor handelshuurlasten kan aangevraagd worden tot 1 maart 2021. De verhuurder moet deze aanvraag bevestigen voor 4 maart 2021.

Meer informatie

  - Vanop het terrein kwam het signaal dat de voorwaarden voor de handelshuurlening onvoldoende interessant zijn voor verhuurders om er op in te gaan. Het aantal dossiers blijft dan ook onder de verwachtingen. Daarom heeft de Vlaamse Regering in december 2020 volgende wijzigingen doorgevoerd:
    - ondernemingen opgestart na 2 maart 2020 krijgen ook toegang tot deze maatregel;
    - de verhouding tussen kwijtschelding en gegarandeerde huur via een lening wordt aantrekkelijker gemaakt. De kwijtschelding blijft één maand huur, maar huurders kunnen een lening van vier in plaats van twee maanden bekomen. Het maximale ontleenbare gedrag wordt per pand voor vier maanden opgetrokken naar 60.000 euro, met een maximum van 150.000 euro per onderneming;
    - de uitbreiding naar vier maanden wordt ook mogelijk gemaakt voor huurders die al een lening bekwamen, zonder extra kwijtschelding;
    - de handelshuurlening kan niet worden toegekend aan bedrijven die al een achtergestelde coronalening kregen.

Meer informatie

- Naar aanleiding van de verlenging en het voortduren van de socio-economische impact van de gezondheidsmaatregelen, worden de termijnen voor de handelshuurlening verlengd. Een aanvraag voor het overbruggingskrediet voor handelshuurlasten kan aangevraagd worden tot 1 juli 2021. De verhuurder moet deze aanvraag bevestigen voor 8 juli 2021.

Meer informatie

- **Kleurcode woonbeleid**

  - Het overlegcomité en de Vlaamse regering keuren een kleurencode goed voor het Vlaams woonbeleid om duidelijk te maken wat kan en niet kan tijdens een bepaald pandemiescenario. Bij kleurencode groen zijn er geen risico's en geen beperkende of andere maatregelen. Kleurencodes geel en oranje zijn van kracht in een tussenscenario, waarbij het algemene principe geldt om niet-essentiële contacten te beperken. Fysieke contacten, bijvoorbeeld bij ondertekening van overeenkomsten of sleuteloverdracht, kunnen dan mits inachtneming van de algemene voorzorgsmaatregelen. Bij code rood gelden opnieuw strengere maatregelen en worden alle contacten maximaal gemeden. Ondertekening van documenten gebeurt bij voorkeur digitaal en enkel dringende herstellingen kunnen worden uitgevoerd. De Minister van Wonen bepaalt welke kleurencode van kracht is.

  - Daarnaast worden ook een aantal termijnen voorzien in de diverse domeinen van het Vlaamse woonbeleid. Een volledig overzicht van de maatregelen per kleurencode wordt beschreven in het afgesloten protocol voor de woonsector.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Aanpassing van de huur in de sociale huisvesting**

  - Huurders die een financieel bewijs kunnen tonen van het inkomensverlies gelieerd aan de COVID-19-maatregelen, kunnen gebruik maken van soepele afbetalingsplannen, en van een aanpassing van de huur in functie van hun specifieke situatie. De betrokken huurders kunnen contact opnemen met de sociale diensten van het regionaal bureau van het *Fonds* waarvan men afhangt.

- **Ondersteuning in de betaling van huur in de private huurmarkt**

  - Er dient een onderhandelde oplossing gevonden te worden met de verhuurder. De administratie heeft een typebrief gepubliceerd.

  - Indien geen akkoord kan worden gevonden, kan de huurder een renteloze lening, de "*Locaprêt*", vragen. De *Société Wallonne de Crédit Social* (SWCS) zal, onder bepaalde voorwaarden, een renteloze lening kunnen toekennen voor de betaling van hun huur aan huurders in betalingsmogelijkheden (ook in het kader van een studentenhuur).

  - Op 25 juni 2020 heeft de minister van Wonen een ontwerpdecreet ingediend met de bedoeling om het systeem van de *Locaprêt* te verlengen tot en met 31 december 2020.

  - De maatregel werd verlengd tot en met 30 juni 2021.

Meer informatie

- **Mogelijkheid om de huurovereenkomst te verlengen**
  - Het is nu mogelijk om een vraag te richten tot de verhuurder om de verlenging van de huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden in te roepen, door de onmogelijkheid om te verhuizen.

Meer informatie

- **Versoepeling van de regels omtrent studentenhuurovereenkomsten**
  - Bij gebreke aan een ander akkoord over de stopzetting van de huurovereenkomst of de herziening van de huurprijs, wordt voorzien in een uitzonderingsprocedure die de huurder (ouder of student) toelaat om de huurovereenkomst vanaf het einde van de maand april 2020 stop te zetten indien er een inkomensverlies is van minstens 15 % door de lockdown.

Meer informatie

- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**
  - De huurders kunnen in het kader van een uithuiszetting niet op straat gezet worden. Ze kunnen ook niet verplicht worden om bij kennissen te logeren voor een overgangsperiode, of om zich tot het OCMW of een andere dienst te wenden voor een woning. Op die manier wordt een vermenigvuldiging van sociale contacten vermeden.
  - Concreet wordt de uitvoering van elke gerechtelijke en administratieve beslissing tot uithuiszetting opgeschort van 19 maart tot 5 april 2020, intussen verlengd tot 8 juni 2020. Deze einddatum zal kunnen worden verschoven zolang de sanitaire situatie dit vereist. De politie wordt belast met het waken over de naleving van dit verbod en is bevoegd om op te treden indien nodig.
  - Op 7 november 2020, kondigde de Waalse regering ten gevolge van de 2de lockdown een verbod aan op de uithuiszetting van huurders op zowel de private als de publieke woonmarkt:
    - door de uitvoering op te schorten van administratieve en gerechtelijke uithuiszettingsbevelen, zoals uithuiszettingsbevelen van burgemeesters of uithuiszettingen die door een vrederechter zijn toegestaan, tot 13 december 2020, eenmalig verlengd tot 8 januari 2021.
    - met betrekking tot uithuiszettingen zonder recht of titel (bv. krakers), door de politiediensten toe te staan in te grijpen om deze te voorkomen en niet te wachten op een eventuele gerechtelijke beslissing.

Meer informatie

- **Betalingsmoeilijkheden voor woonkredieten**
  - De SWCS laat toe om de betaling van kredietaflossingen uit te stellen en beoordeelt dit geval per geval, middels bewijs dat de financiële situatie van de persoon door de COVID-19-crisis is benadeeld.

Meer informatie

- Het Waals Woningfonds voorziet ook in een uitstel van betaling van hypothecaire en consumentenkredieten voor een duur van maximaal 6 maanden. Dit geldt voor gezinnen die kunnen aantonen dat ze financieel geleden hebben door de epidemie, namelijk werknemers die hun job tijdelijk of definitief verloren hebben en zelfstandigen die een belangrijke vermindering van hun inkomen lijden door het wegvallen of verminderen van hun activiteiten.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Gewoonlijke procedure voor huurherziening binnen het sociale huurstelsel**

  - De huurprijs mag in de loop van het jaar enkel aangepast worden als het gezinsinkomen met minstens 20% verlaagd is ten opzichte van het moment van de vaststelling.

Meer informatie

- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**

  - Tot en met 31 augustus 2020 is elke materiële uithuiszetting verboden.
  - De uitoefening van alle gerechtelijke en administratieve beslissingen die een uithuiszetting gelasten, wordt automatisch opgeschort tot en met 30 juni 2020.
  - De politie wordt belast met het toezicht op de naleving van dit besluit, indien nodig onder dwang of met geweld.

Meer informatie

- Op 3 november 2020 kondigde de Staatssecretaris van Huisvesting een nieuw moratorium op uithuiszettingen aan tot 13 december 2020. Alle gerechtelijke en administratieve beslissingen waarbij uithuiszettingen worden bevolen, worden automatisch opgeschort tot 13 december 2020, met uitzondering van uithuiszettingen die worden gerechtvaardigd door een ernstig en dreigend gevaar voor de openbare veiligheid.

Meer informatie

- Een besluit van 11 december 2020 heeft dit moratorium verlengd tot en met 15 januari 2021.

Meer informatie

- Een besluit van 15 januari 2021 heeft dit nogmaals verlengd tot en met 1 maart 2021.

Meer informatie

- Een besluit van 26 februari 2021 heeft dit nogmaals verlengd tot en met 31 maart 2021.

Meer informatie

- Een besluit van 1 april 2021 heeft dit een laatste maal verlengd tot en met 25 april 2021.

Meer informatie

- **Moeilijkheden bij betaling huur of aflossing woonkredieten**

  - Als u als gevolg van de COVID 19-crisis problemen ondervindt bij de betaling van huur en/of de mensualiteit van een krediet, staat het Woningfonds ter beschikking om vragen te beantwoorden en na te denken over mogelijke oplossingen.

Meer informatie

- **Versoepeling van de opzegtermijnen voor private huurders en studenten die huren**

  - In deze moeilijke periode is het nodig om maatregelen te nemen in verband met de beëindiging van de huurovereenkomst om eventuele rechtsonzekerheid weg te nemen en Brusselse huurders die het moeilijk hebben, te ondersteunen. Daarom heeft de Brusselse regering beslist om de opzegtermijnen uitzonderlijk en tijdelijk te versoepelen:
    - voor woninghuurovereenkomsten wordt de opzegtermijn met ingang van 16 maart opgeschort en dat zolang de maatregelen waardoor mensen verplicht zijn om thuis te blijven, van kracht zijn. De huurders moeten tijdens deze opschortingsperiode echter wel huur blijven betalen, zolang zij de woning bewonen;
    - voor studentenhuurovereenkomsten en kortlopende huurovereenkomsten voor een studentenwoning wordt de opzegtermijn verkort tot een maand. De student die iets huurt, moet zijn huur tijdens de verkorte opzegtermijn uiteraard wel blijven betalen. Het spreekt voor zich dat deze uitzonderlijke regelingen niet van toepassing zijn wanneer de eigenaar en de huurder tot een ander akkoord zijn gekomen.

Meer informatie

- **Premie ter ondersteuning van kwetsbare huurders**

  - Op 16 april heeft de regering aangekondigd dat ze een uitzonderlijke en eenmalige premie van 214,68 euro toe zou kennen om de meest kwetsbare huurders die inkomensverlies lijden, te ondersteunen en te helpen, zodat zij hun huur kunnen betalen. De premie is voorbehouden voor huurders in de private huur, waarvan het inkomen is verminderd of weggevallen tussen 16 maart en 3 mei 2020, wegens bijvoorbeeld volledige of tijdelijke werkloosheid gedurende tenminste 15 werkdagen; voor zelfstandigen die genieten van de overbruggingsuitkering of van elke andere gewestelijke premie die voorzien is voor zelfstandigen die niet kunnen genieten van de overbruggingsuitkering. Voor gezinnen is het voldoende dat één enkel lid van het gezin beantwoordt aan deze voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de premie. Ook situaties van woningdelen vallen onder toepassing. De huurovereenkomst moet gaan om de enige woning en hoofdverblijfplaats binnen het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest op het ogenblik van de aanvraag van de premie. Het netto belastbaar inkomen van het gezin (voor de coronacrisis) moet gelijk zijn aan of lager zijn dan 150 % van het plafond waaronder aanspraak kan worden gemaakt op het verkrijgen van een sociale woning, rekening houdende met de gezinssamenstelling. Aanvragen kunnen tot 30 december 2020 worden ingediend.

Meer informatie

- **Stedenbouwkundige inrichting van bepaalde buurten**

  - Het gewest met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte beslist om in samenwerking met de gemeenten te voorzien in een aantal tijdelijke autoluwe straten, woonerven en tijdelijke mondmaskerstraten. Bedoeling is om ze leefbaarder te maken voor de inwoners tijdens de lockdown, dat fietsers en voetgangers voorrang krijgen op wagens en dat de maximale snelheid 20 km per uur bedraagt. Brussel Mobiliteit zal waar nodig woonerven installeren om te zorgen dat noodzakelijke verplaatsingen te voet of met de fiets in alle veiligheid en met voldoende afstand kunnen gebeuren.

  - Sinds 1 augustus 2020 is het tijdelijke park Josaphat opengesteld aan het publiek.

Meer informatie

- **Gewestelijke coördinatie van de initiatieven voor het tijdelijk herinrichten van de openbare ruimte tijdens de zomer**

  - De Brusselse regering heeft op 4 juni 2020 de intra-gewestelijke werkgroep "Brussel op vakantie" opgericht om de verschillende initiatieven voor het aanpassen en herinrichten van de openbare ruimte tijdens de versoepeling van de lockdown te coördineren en te ondersteunen.

  - De huidige gezondheidscrisis maakt duidelijk dat het noodzakelijk is om de openbare ruimte beter te verdelen en een aanzienlijk deel ervan voor te behouden voor de actieve weggebruikers, zodat de veiligheid en voldoende fysieke afstand gegarandeerd kunnen worden. Met de zomervakantie in het verschiet heeft de Brusselse regering beslist om ondersteuning te bieden voor initiatieven waardoor verspreid over alle wijken kleinschalige ontspanningsactiviteiten kunnen plaatsvinden en de openbare ruimte die daarvoor geschikt is, tijdelijk gebruikt kan worden om alle Brusselaars een ruimer aanbod van ontspanning, cultuur, evenementen, handel, horeca en sport te geven.

  - Het gewest zal die initiatieven steunen door:
    - een inventaris op te maken met de ruimtes in het Brussels gewest die gebruikt zouden kunnen worden voor het inrichten van tijdelijke activiteiten en daarover informatie te verspreiden. Perspective.brussels zal die inventaris bezorgen aan visit.brussels, dat hem zal doorgeven aan elke entiteit of iedere operator die op zoek is naar een beschikbare locatie in de openbare ruimte;
    - de communicatie over de culturele en toeristische evenementen en activiteiten die tijdens de zomer in het gewest worden georganiseerd, te laten coördineren door visit.brussels.

  - Om die tijdelijke transformatie van de openbare ruimte in goede banen te leiden, wordt de intra-gewestelijke werkgroep 'Brussel in vakantie' opgericht, zodat de uitvoering coherent en doeltreffend kan verlopen. Het kabinet van de Minister-President krijgt de leiding over de werkgroep. Alle bevoegde kabinetten en besturen zullen er deel van uitmaken, samen met de betrokken gemeenten.

Meer informatie

## Duitstalige Gemeenschap

- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**
    - Het Crisisdecreet, aangenomen op 6 april 2020 door het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, voorziet in een tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen.

Meer informatie

# 7. Dak- en thuisloosheid

## Federale Staat

- **Opvang van dak- en thuislozen**
  - De minister van Armoedebestrijding maakt 652.050 euro vrij om de federale winteropvang in de Trierstraat in Brussel met twee maanden te verlengen tot 31 mei 2020. Dat moet ervoor zorgen dat daklozen van opvang kunnen blijven genieten, nu veel andere organisaties sluiten. In het centrum in de Trierstraat worden 250 daklozen opgevangen. In het centrum zijn 15 geïsoleerde kamers gecreëerd om zieke daklozen die mogelijk met het coronavirus besmet zijn, af te zonderen.
  - Op 16 november 2020 kondigde de nieuwe minister belast met Armoedebestrijding aan dat de federale regering 1,3 miljoen euro uittrekt om te garanderen dat het centrum tot 31 maart 2021 geopend kan blijven.
  - Daarnaast kent de minister aan de steden Gent, Antwerpen, Luik en Charleroi een subsidie van in totaal 200.000 euro toe. Dat moet hen de mogelijkheid geven om plaatsen open te stellen waar zieke daklozen op een veilige en geïsoleerde manier kunnen worden gehuisvest.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Maatregelen in de opvang- en inloopcentra van de CAW's**
  - Op advies van het Agentschap Zorg & Gezondheid worden de opvangcentra en inloopcentra van de CAW's voor dak- en thuislozen niet gesloten. Er worden maatregelen genomen om het risico op verspreiding van het coronavirus in te dijken. Zo worden groepsactiviteiten afgelast en worden maaltijden in groep vervangen door maaltijdbedeling aan huis. CAW's wordt aangeraden contact op te nemen met het lokaal bestuur om noodopvang te voorzien voor zieke bewoner als ze er zelf niet in zouden slagen en om de maaltijdbedeling aan huis te organiseren.

Meer informatie

- **Testing van inwoners van residentiële opvanglocaties en beschermingsmateriaal**
  - De Vlaamse administratie heeft gezorgd voor het testen van alle dak- en thuislozen, slachtoffers van intra-familiaal geweld en personeel van residentiële opvanglocaties. Er werd ook voorzien in voldoende beschermingsmateriaal.

## Waals Gewest

- **Vrijmaking fondsen voor aanwerving extra personeel**
  - Er werd 1.000.000 euro vrijgemaakt door de Waalse regering, voor een periode van 3 maanden, om tijdelijk bijkomend personeel aan te nemen (teams versterken, meer daklozen opzoeken op straat, voedselhulp, alternatieve opvang,…).

- **Creatie alternatieve nachtopvang voor daklozen**
  - Alternatieve opvang wordt gecoördineerd door de provinciegouverneurs, in samenwerking tussen OCMW's, burgemeesters, lokale opvangstructuren en Rode Kruis.

Meer informatie

- **Oproep tot giften ter ondersteuning van de opvang en begeleiding van dak- en thuislozen**
  - Hoewel de opvang van dak- en thuislozen in dag- en nachtopvang geen opdracht is van het Waalse Woonfonds of van haar partners bij deze operatie, zijn al deze actoren die strijden voor het recht op een degelijke huisvesting voor iedereen, net als hun werknemers, geraakt door de situatie van "niet-huisvesting" van deze bevolking binnen de moeilijke actuele context.
  - Deze operatie heeft tot doel het ondersteunen van de eerstelijnsactoren die het hoofd moeten bieden aan de hoognodige basisbehoeftes van hun doelpubliek: voeding, hygiënekits, handdoeken, beschermingsmateriaal tegen het virus, aannemen van extra personeel ten gevolge van de pandemie (verplegend personeel, …).
  - Het Waalse Woonfonds zal, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting en de Waalse administratie Binnenlandse en Sociale Zaken, de giften verdelen tussen de verschillende « *relais sociaux* » van Wallonië, die ze op hun beurt volgens de noden zullen verdelen tussen de opvangstructuren.

Meer informatie

- **Progressieve versoepeling van de lockdown in de mobiele diensten en de opvangstructuren**
  - Op 15 mei 2020 heeft de minister van Sociale Zaken een omzendbrief gestuurd in verband met de organisatie van het werk in het kader van de progressieve versoepeling van de lockdown-maatregelen binnen de mobiele diensten en de opvangstructuren die door de Waalse administratie Binnenlandse en Sociale Zaken worden gesubsidieerd. Deze omzendbrief bevat aanbevelingen om de hervatting van alle opvangactiviteiten op een veilige manier te kunnen garanderen voor zowel het personeel als het doelpubliek.

Meer informatie

- **Een winterplan "Plan grand froid" dat aangepast is aan de gezondheidstoestand**
  - Het "Plan Grand Froid" wordt elk jaar van 1 november tot 31 maart geactiveerd. Het biedt een onvoorwaardelijke en permanente opvang, 7 dagen per week en 24 uur per dag, aan mensen

in grote moeilijkheden. Deze winter, en gezien de gezondheidssituatie, zal de hulp aan de meest kwetsbare mensen worden geïntensiveerd. De aanvullende steun is als volgt:

- 450.000 euro werden ter beschikking gesteld van de 7 *Relais sociaux* (Charleroi, Luik, La Louvière, Mons-Borinage, Namen, Doornik en Verviers) en de Provincies van Brabant, die de acties van de operatoren ter plaatse op hun respectieve grondgebied coördineren om tegemoet te komen aan de dringende noden van mensen in acute sociale nood in het kader van het "Plan Grand Froid".
- een derde steun aan voedselbanken voor een bedrag van 1.000.000 euro om hen te helpen de steeds groter wordende voedselhulpbehoeften te dekken.
- 976.000 euro worden gemobiliseerd om een extra forfaitair bedrag van 400 euro per plaats toe te kennen aan de 70 opvang- en verblijfsstructuren.
- 976.000 euro worden gemobiliseerd om een extra forfaitair bedrag van 400 euro per plaats toe te kennen aan de 70 opvang- en verblijfsstructuren.
- een uitzonderlijke subsidie van 300.000 euro zal worden toegekend aan *PAC Namur*, die de erkende collectieven en verenigingen die migranten op doorreis in Wallonië ondersteunen, coördineert.
- binnenkort wordt een forfaitair bedrag van 5.000 euro vrijgemaakt voor de ondersteuning van de diensten die instaan voor ambulante geestelijke gezondheidszorg.

Meer informatie

- Ondanks deze uitzonderlijke regionale steun blijven er moeilijkheden bestaan op het vlak van de personeelsmiddelen om een onvoorwaardelijke en permanente opvang te garanderen van mensen die tijdens de winter kwetsbaarder zijn geworden. Op initiatief van de minister van Sociale Actie heeft de Waalse regering daarom besloten extra middelen toe te kennen aan de 7 Waalse relais sociaux (Charleroi, Luik, La Louvière, Bergen-Borinage, Namen, Doornik en Verviers) die de operatoren op het terrein coördineren in het kader van het Winterplan.
- Er is in totaal 150.000 euro extra beschikbaar gesteld om deze structuren in staat te stellen van 15 december tot en met 31 maart 2021 tot 40 voltijdse personeelsleden in dienst te nemen.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Uitzonderlijk budget voor het actieplan**
  - Op 26 maart 2020 heeft de Brusselse regering een bijkomend budget van meer dan 4 miljoen euro beschikbaar gesteld om deze acties ten behoeve van daklozen en migranten uit te voeren. Deze acties vormen een aanvulling op de maatregelen die door de gemeenten zijn genomen.

Meer informatie

- **Opvang van zieke daklozen**

  - Het Brussels Gewest organiseert sinds 17 maart 2020 een ziekenopvang (met isolatie) voor 15 daklozen met corona. De ernstig zieken worden doorverwezen naar ziekenhuizen. Ook wordt een mobiel interventieteam georganiseerd en staat Bruss'Help in voor de dispatching.

Meer informatie

- **Dagopvang van daklozen en transitmigranten**

  - Ten gevolge van de federale maatregelen die opvang van asielzoekers beperken organiseert het Brussels Gewest sinds 20 maart 2020 de volgende zaken:
    - de nachtopvang *Porte d'Ulysse* (350 personen) wordt ook een dagopvang;
    - er wordt voedselbedeling georganiseerd volgens strikte veiligheids- en gezondheidsnormen;
    - er wordt ook een leegstaand hotel met 120 plaatsen vrijgehouden voor dak- en thuislozen.

Meer informatie

- **Ondersteuning van gemeentes die hotels opeisen voor nachtopvang**

  - Daarnaast worden gemeentes ook aangezet om leegstaande hotels te reserveren voor dak- en thuislozen. De GGC betaalt de vaste kosten en de personeelskosten van het hotel. Ze voorziet ook in begeleidend psychosociaal en verplegend personeel. Het Gewest staat in voor de reiniging na de bezetting van het hotel. Gemeente en OCMW staan in voor onthaal, maaltijden en bewaking. De bezetting van de hotels die samenwerken met meerdere gemeentes wordt verlengd tot minstens 30 juni 2021.

Meer informatie

- **Ontwikkeling van een crisisplatform door Bruss'help**

  - Het Agentschap Bruss'help, dat de dringende hulp aan dak- en thuislozen coördineert in Brussel, heeft een nieuw platform ontwikkeld de COVID-19-crisis te beheren. De software maakt het mogelijk om in realtime en gecentraliseerd de beschikbare plaatsen in verschillende diensten te overzien, om dak- en thuislozen snel te kunnen doorverwijzen naar een ziekenhuis of opvang. De software laat toe om de coördinatie tussen verschillende opvanginstellingen te automatiseren. Dit nieuwe systeem zal kunnen worden aangepast na het einde van de huidige gezondheidscrisis. Het gaat niet om een traceerinstrument. De database eerbiedigt het medisch geheim en het beroepsgeheim.

Meer informatie

- **Winteropvang**

  - Tijdens de 1ste lockdown werd het Winterapparaat 86.400 verlengd met drie maanden, tot eind juni 2020.
  - Voor deze 9e editie zullen de 12-daagse opvangdiensten die partner zijn van het 86.400-Apparaat, vanaf medio november 2020 (of begin december, afhankelijk van de diensten) tot 15 april 2021, de daklozen overdag verwelkomen en begeleiden.

- 12 diensten versterken zo hun dagopvang voor daklozen. Deze dagopvang probeert zo complementair mogelijk te zijn aan de nachtopvang: de diensten organiseren zich om vroeger en later te openen en zo de dag-nacht-verbinding zo goed mogelijk af te stemmen op de situatie van het daklozenpubliek en momenten van omzwervingen te vermijden vóór het binnenkomen en na het verlaten van de nachtopvang. Naast deze verlengde openingstijden bieden de dagcentra ook een verhoging van de psychosociale ondersteuning en hun basisvoorzieningen (douches, maaltijden, warme dranken, enz.). Om de gezondheidscrisis het hoofd te bieden, hebben de dagdiensten hun lokalen moeten aanpassen om de fysieke afstanden te respecteren en de reiniging en desinfectie te versterken. Het systeem maakt het ook mogelijk om in te spelen op deze nieuwe beperkingen.
- Er wordt speciale aandacht besteed aan gezinnen en rondtrekkende kinderen, waarbij specifieke opvangplaatsen voor kinderen worden aangeboden en meer duurzame steun wordt geboden aan de ouders.
- Dit Apparaat wordt mogelijk gemaakt dankzij de steun van de regering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GGC) en wordt gecoördineerd door de AMA (de Federatie van opvangcentra en diensten voor daklozen).
- Om de toegang tot de dag- en nachtopvang voor iedereen te verhogen is, sinds februari 2021, het gratis nummer 0800/99.340, dat alle aanvragen centraliseert, 24u/24 toegankelijk.

Meer informatie

# 8. Sociale bescherming

## Federale Staat

- **Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus**
  - De tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus geldt tot 31 augustus 2020, en wordt verlengd tot en met 31 maart 2021, waarna nog een verlenging volgt tot en met 30 juni 2021.
  - De uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid – zowel om economische redenen als om overmacht – worden voor een periode van drie maanden verhoogd van 65 procent naar 70 procent van het (aan maandelijks 2.754,76 euro) geplafonneerde loon om het inkomensverlies voor de getroffen werknemers te beperken. De ingehouden bedrijfsvoorheffing is altijd 26,75 %.
  - Om te vermijden dat werknemers die in het systeem van tijdelijke werkloosheid terecht komen op het einde van de maand niet kunnen betaald worden omdat hun dossier niet volledig rond is, krijgen ze al een forfait van 1.450 euro en ontvangen nadien het saldo.
  - De toeslag die moet worden betaald door de werkgever aan de werknemer in geval van tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen, 5,63 euro per dag, wordt nu aan iedereen toegekend en ten laste van de RVA genomen.
  - De dagen van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht worden beschouwd als gelijkgestelde dagen voor jaarlijkse vakantie.
  - De werknemer moet een uitkeringsaanvraag indienen bij een uitbetalingsinstelling (een vakbond: ACLVB, ACV, ABVV, of openbaar: HVW). Hij kan daarvoor een vereenvoudigd formulier invullen. Dat vindt hij op de homepage van de website van zijn uitbetalingsinstelling.
  - De RVA heeft aangekondigd dat werknemers die al tijdelijk werkloos waren in maart, geen nieuwe aanvraag tijdelijke werkloosheid meer moeten indienen in april bij de Hulpkas of bij hun vakbond. De werkgever verlengt de tijdelijke werkloosheid met een elektronische aangifte.
  - Tijdelijk werklozen kunnen vrijwilligerswerk doen met behoud van hun tijdelijke werkloosheidsuitkering en hoeven dat tot 30/6/2020 niet te melden aan de RVA, noch toestemming te vragen.
  - De interimwerknemers die normaal verder bij eenzelfde gebruiker interimwerk zouden uitvoeren, kunnen gedurende de onderbreking van de tewerkstelling als gevolg van COVID-19 uitzonderlijk ook toegelaten worden tot de tijdelijke werkloosheid. De contractuele band met de interimwerkgever moet wel behouden blijven. Ten gevolge van een akkoord tussen de uitbetalingsinstellingen, de RVA en Federgon, moesten de interimwerknemers wiens werk sinds 13 maart onderbroken is wegens het coronavirus, door dezelfde werkgever opnieuw worden aangenomen vanaf ten laatste 10 april om een toegelaten te worden tot de tijdelijk werkloosheid.

Meer informatie

- De werknemers van maatwerkbedrijven en van beschutte werkplaatsen kunnen genieten van de tijdelijke werkloosheidsuitkeringen zonder vermindering van hun invaliditeitsuitkering.
- De Commissie Sociale Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft op 13 mei 2020 een wetsvoorstel gestemd dat gepensioneerden van meer dan 65 jaar de mogelijkheid geeft om aanspraak te maken op tijdelijke werkloosheidsuitkeringen wegens COVID-19. In principe hebben mensen van meer dan 65 jaar die op pensioen zijn en als werknemer een bijkomend inkomen verdienen geen recht op een tijdelijke werkloosheidsvergoeding. Het gaat meestal om mensen die een heel laag pensioen aanvullen met dit inkomen. Omwille van de coronacrisis verliezen veel van deze gepensioneerden hun bijkomende bron van inkomen. Vanaf nu hebben gepensioneerden van meer dan 65 jaar wel recht op werkloosheids-uitkeringen voor de maanden februari tot juni 2020.

Meer informatie

- Op 19 mei 2020 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel goedgekeurd waardoor de opzeggingstermijn voor wie ontslagen wordt terwijl hij of zij tijdelijk werkloos is door het coronavirus, wordt opgeschort.

Meer informatie

- Op 6 juni en op 15 juli 2020 heeft de Kern+10 besloten om de mogelijkheid voor tijdelijke werkloosheid te verlengen tot en met 31 december 2020 (intussen verlengd tot en met 31 maart 2021) voor de horeca, reis- en evenementensector en voor bedrijven die in tweede kwartaal minstens 20 % van het aantal gewerkte dagen tijdelijke werkloosheid hebben ingeroepen.

Meer informatie

- Op 6 november 2020 kondigde de federale regering de verlenging aan van een aantal bestaande maatregelen en de uitvoering van nieuwe maatregelen met betrekking tot tijdelijke werkloosheid:
    - Verlaging van de roerende voorheffing voor tijdelijke werkloosheid.
    - Tijdelijke werkloosheid wegens quarantaine van een kind. De huidige maatregel zal worden uitgebreid naar andere situaties waarin het kind in quarantaine moet, met een attest van controle.
    - Aanvullende uitkering arbeidsongeschiktheid om dit op hetzelfde niveau te trekken als de uitkering voor tijdelijke werkloosheid. Concreet wil dit zeggen dat indien de arbeidsongeschiktheidsuitkering lager uitvalt dan 70% van het gemiddeld bruto maandloon (geplafonneerd op 2.754,76 euro), deze aangevuld zal worden met een toeslag van 5,63 euro per dag tot aan dat bedrag.
    - De RVA zal een aanvulling op de eindejaarspremie betalen aan werknemers die lang tijdelijk werkloos zijn geweest (ten minste 52 dagen in 2020). Zij ontvangen een aanvulling op hun eindejaarspremie van 10 euro voor elke extra dag van tijdelijke werkloosheid (bovenop de 52 dagen). Voor elke werknemer die aan de voorwaarden voldoet, zal de totale toeslag steeds minimum 150 euro zijn.

  - De wet van 23 oktober 2020 breidt, vanaf 1 oktober 2020, de uitkering van de tijdelijke werkloosheidsregeling voor overmacht corona uit tot werknemers in loondienst in geval van sluiting van een school, een dagverblijf of een opvangcentrum voor personen met een handicap.

Meer informatie

- Op 12 februari 2021 heeft de federale regering de verlenging aangekondigde van meerdere bestaande maatregelen, evenals enkele nieuwe maatregelen in verband met tijdelijke werkloosheid:
  - Verlaging van de bedrijfsvoorheffing voor tijdelijke werkloosheid.
  - Verlaging van de bedrijfsvoorheffing voor tijdelijke werkloosheid. De actuele maatregel wordt uitgebreid naar andere situaties waarin het kind in quarantaine moet worden geplaatst, met controleattest.
  - Het bestaande stelsel van tijdelijke werkloosheid kan dag per dag worden toegepast. In sommige sectoren zijn er echter duidelijk onderscheiden dagdelen en is het dus nuttig om extra flexibiliteit in te bouwen. Voortaan zal daarom tijdelijke werkloosheid in halve dagen mogelijk zijn in de sectoren van de dienstencheques en het schooltransport.
  - Werknemers met een laag loon, die langdurig tijdelijk werkloos zijn geweest (meer dan 52 dagen sinds de start van de coronacrisis), en die tewerkgesteld zijn in een sector die op 1 maart 2021 nog steeds verplicht gesloten is, zullen een eenmalige premie ontvangen van maximaal 780 euro bruto. Het concrete bedrag hangt af van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid in de maanden januari, februari en maart 2021.
  - Werknemers en ambtenaren krijgen, voor respectievelijk 3 en 8 maanden, een hogere vergoeding die fiscaal vrijgesteld is en die dient om de kosten van thuiswerk te compenseren.

Meer informatie

- **Tijdelijke werkloosheidsuitkering goedgekeurd voor artiesten**

- Op 9 juli werd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel goedgekeurd om artiesten en techniekers uit de culturele sector toe te laten om aanspraak te maken op een werkloosheidsuitkering tot en met 31 december 2020. Deze maatregel werd verlengd tot en met 31 maart 2021. Dit voorstel laat hen toe om:
  - geen vermindering meer te zien van hun werkloosheidsuitkering in geval van cumul met auteursrechten;
  - ze bevriest ook de referteperiode (van 1 april tot 31 december 2020) et opent rechten voor een heel aantal beroepskrachten in de kunstensector;
  - de tekst vergemakkelijkt ook de toegang tot werkloosheidsuitkeringen voor alle artiesten en techniekers die kunnen aantonen dat ze ofwel 10 artistieke of technische prestaties, ofwel 20 werkdagen hadden voorzien tussen 13 maart 2019 en 13 maart 2020.

Meer informatie

- Op 6 november 2020 kondigde de federale regering een versoepeling aan van de toegang tot de kunstenaarswerkloosheid. Kunstenaars die in de periode van 13 maart 2019 tot 13 maart

2020 ministens 10 artistieke prestaties of 20 arbeidsdagen kunnen aantonen, krijgen toegang tot de werkloosheid.

Meer informatie

- **Bijkomende premie van 10 euro per dag voor langdurig tijdelijk werklozen**
  - Werknemers die in de periode van maart 2020 tot en met november 2020 in totaal minstens 53 uitkeringen als tijdelijk werkloze wegens overmacht of wegens economische redenen hebben ontvangen, hebben recht op deze premie.
  - De overmacht mag niet het gevolg zijn van uw arbeidsongeschiktheid. Een werknemer die tijdens zijn tewerkstelling ziek was, door de adviserend geneesheer van de mutualiteit arbeidsgeschikt werd verklaard en ondertussen tijdelijke werkloosheidsuitkeringen van de RVA ontvangt, heeft géén recht op deze toeslag.
  - Deze premie bedraagt 10 euro per uitkering, met een minimum van 150 euro. Indien de werknemer als vrijwillig deeltijds werknemer halve uitkeringen ontving, bedraagt de premie 5 euro per halve uitkering, met een minimum van 75 euro.
  - Het bedrag van de premie wordt bekomen door de berekening: (X – 52) x 10 (of x 5 indien de werknemer halve uitkeringen ontving) waarbij X = het totaal aantal uitkeringen of halve uitkeringen ontvangen als tijdelijk werkloze wegens overmacht of wegens economische redenen in de periode van maart 2020 tot en met november 2020.
  - De premie wordt automatisch betaald door de uitbetalingsinstelling.

Meer informatie

- **Premie ter ondersteuning van werknemers met een laag loon**
  - Werknemers met een laag loon, die langdurig tijdelijk werkloos zijn geweest (meer dan 52 dagen sinds de start van de coronacrisis), en die tewerkgesteld zijn in een sector die op 1 maart 2021 nog steeds verplicht gesloten is, zullen een eenmalige premie ontvangen van maximaal 780 euro bruto. Het concrete bedrag hangt af van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid in de maanden januari, februari en maart 2021.

Meer informatie

- **Tijdelijke bevriezing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen**
  - De degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen wordt bevroren tussen 1 april en 31 augustus 2020, omwille van de COVID-19-crisis. Deze bevriezing werd een eerste maal verlengd tot 31 december 2020, daarna tot 28 februari 2021, een derde maal tot en met 30 juni 2021, en uiteindelijk tot en met 30 september 2021. Begunstigden van werkloosheidsuitkeringen zullen hun uitkeringen dus niet zien dalen in de periode van 1 april tot 31 december 2020.
  - Gezien de omstandigheden zijn de werkzoekenden niet in staat om werk te zoeken. De maatregel zal indien nodig verlengd worden.
  - Deze maatregel is ook van toepassing op personen die vallen onder het artiestenstatuut. Voor hen zal het percentage van zestig procent als vergoedingsbasis worden behouden.

Meer informatie

- **Tijdelijke verlenging van de duurtijd van de inschakelingsuitkering**

  - De minister van Werk heeft op 8 april 2020 ook aangekondigd dat de duurtijd van de inschakelingsuitkering, die normaal beperkt is tot drie jaar, met drie maanden verlengd wordt wegens de COVID-19-crisis. Een Koninklijk besluit van 27 september 2020 heeft deze période verlengd tot 30 september 2020. De maatregel werd vervolgens verlengd tot en met 31 december 2020, daarna tot en met 28 februari 2021, een derde maal tot en met 30 juni 2021, en uiteindelijk tot en met 30 september 2021.

Meer informatie

- **Overbruggingsrecht voor zelfstandigen in problemen door het coronavirus**

  - De zelfstandigen in hoofdberoep (incl. helpers, meewerkende echtgenoten in het maxistatuut en (primo)starters) die hun activiteit verplicht moeten onderbreken naar aanleiding van de sluitingsmaatregelen genomen door de federale overheid, hebben recht op de financiële uitkering van het overbruggingsrecht voor de maanden maart, april, mei en juni 2020. Wie zijn activiteiten nog niet kan hervatten of wie opnieuw verplicht is zijn activiteiten te onderbreken, kan nog steeds in aanmerking komen voor het tijdelijke Corona overbruggingsrecht, die voor de periode van juli tot en met december 2020 wordt verlengd, vervolgens tot en met 28 februari 2021, tot en met 30 juni 2021 en uiteindelijk tot en met 30 september 2021.
  - De verplichte sluiting moet zijn opgelegd door de Nationale Veiligheidsraad of de onderbreking van de activiteiten door de coronacrisis moet minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen hebben geduurd.
  - De aanvrager moet als zelfstandige sociale bijdragen verschuldigd zijn in België.
  - De maandelijkse uitkering bedraagt 1.291,69 euro zonder gezinslast en 1.614,10 euro met gezinslast. Om de gezinssituatie te bepalen is er geen attest van de ziekenfonds vereist en volstaat een verklaring op eer van de zelfstandige dat hij al dan niet gezinslast heeft.
  - Dit overbruggingsrecht kan gecumuleerd worden met de hinderpremies voor het coronavirus die voorzien zijn op gewestelijk niveau.
  - Er bestaat ook een mogelijkheid van gedeeltelijke overbruggingsuitkering voor andere categorieën zelfstandigen dan zelfstandigen in hoofdberoep: zelfstandigen in bijberoep, zelfstandigen in hoofdberoep gelijkgesteld met bijberoep, student-zelfstandigen en actief gepensioneerde zelfstandigen met bepaalde inkomensvoorwaarden.

Meer informatie

  - Sinds mei 2020 mogen veel zelfstandigen opnieuw hun activiteit uitoefenen. Die zelfstandigen kunnen tijdens de maanden juni, juli en augustus een beroep doen op het nieuwe overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart. Wie nog niet kan heropstarten, kan tijdens de maanden juli en augustus 2020 in de volgende situaties nog steeds in aanmerking komen voor het bestaande tijdelijk Corona-overbruggingsrecht, maar onder striktere voorwaarden:

- omwille van de sanitaire maatregelen heeft de overheid je verplicht om je zelfstandige activiteit volledig of gedeeltelijk te onderbreken. Je komt meteen in aanmerking voor de toekenning van het overbruggingsrecht. Er is dus geen minimumduur van onderbreking vereist. Het gaat hier om diegenen die rechtstreeks beoogd worden door de sluitingsmaatregelen opgelegd door de overheid;
- je bent gedwongen om je zelfstandige activiteit volledig of gedeeltelijk te onderbreken omdat je afhankelijk bent van een activiteit die is vermeld in het vorige punt. Je komt meteen in aanmerking voor de toekenning van het overbruggingsrecht. Er is dus geen minimumduur van onderbreking vereist. Je moet die band van afhankelijkheid aantonen;
- de overheid heeft je niet verplicht je activiteit gedeeltelijk of volledig te onderbreken en je bent niet afhankelijk van zo'n activiteit, maar je ziet je wel genoodzaakt om als gevolg van de Coronacrisis je activiteit volledig te onderbreken gedurende een periode van ten minste 7 opeenvolgende kalenderdagen tijdens de betrokken kalendermaand.
- In die laatste situatie geldt er een striktere bewijslast. Je moet aantonen dat de onderbreking een onmiddellijk gevolg van het coronavirus is, omdat het nog steeds onmogelijk is om de zelfstandige activiteit opnieuw op te starten. Je moet dit oorzakelijk verband aantonen aan de hand van objectieve elementen, zoals een aanzienlijke daling van de inkomsten, van de activiteit (daling van de reserveringen, daling van de bezettingsgraad, stijging van het aantal annuleringen, enz.), onderbroken leveringen, een daling van de verkoop of een attest van quarantaine. Het is niet voldoende om enkel beperkingen door de regels van de social distancing in te roepen. De aanwezigheid van het oorzakelijk verband zal worden gecontroleerd, zowel voorafgaand aan de toekenning van de uitkering als achteraf.

Meer informatie

- In de maanden oktober en november 2020 wordt het bedrag van de uitkering verdubbeld voor:
  - de zelfstandigen die rechtstreeks beoogd worden door de sluitingsmaatregelen opgelegd door de overheid (ministeriële besluiten van 18 en 28 oktober 2020 en elk ander daaropvolgend ministerieel besluit) en daardoor gedwongen worden hun zelfstandige activiteit volledig of gedeeltelijk te onderbreken;
  - de zelfstandigen die hoofdzakelijk afhankelijk zijn van die zelfstandigen, maar enkel op voorwaarde dat zij alle zelfstandige activiteit volledig onderbreken tijdens de periode van gedwongen onderbreking door de sluitingsmaatregelen van de overheid. Indien zij hun activiteit niet volledig onderbreken, dan komen ze sowieso in aanmerking voor de enkelvoudige uitkering.
- Voor de zelfstandigen die in aanmerking komen voor de volledige uitkering bedraagt de dubbele uitkering:
  - 2.583,38 EUR/ maand indien je geen gezinslast hebt;
  - 3.228,20 EUR/ maand indien je wel gezinslast hebt.
- Voor de zelfstandigen die in aanmerking komen voor de gedeeltelijke uitkering bedraagt de dubbele uitkering:
  - 1.291,69 EUR / maand indien je geen gezinslast hebt;
  - 1.614,10 EUR/ maand indien je wel gezinslast hebt.

- Onder bepaalde voorwaarden kan de uitkering gecumuleerd worden met een ander vervangingsinkomen (pensioen, (tijdelijke) werkloosheid).

Meer informatie

- **Overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart**

  - Sinds mei 2020 mogen veel zelfstandigen opnieuw hun activiteit uitoefenen. Het overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart kent in de maanden juni, juli en augustus een uitkering toe aan zelfstandigen die, in de eerste fase van de COVID-19-crisis, verplicht werden om hun zelfstandige activiteit te onderbreken door de sluitingsmaatregelen opgelegd door de overheid en die toegelaten worden hun zelfstandige activiteit opnieuw op te starten.

  - Je komt in aanmerking voor dit overbruggingsrecht als je voldoet aan de volgende voorwaarden:
    - je bent als zelfstandige sociale bijdragen verschuldigd in België;
    - op 3 mei 2020 was je activiteit nog verboden of beperkt door de sluitingsmaatregelen opgelegd door de overheid. Als je actief bent in verschillende ondernemingen en/of verschillende sectoren, dan moet je hoofdactiviteit aan die voorwaarde voldoen. Doe-het-zelfzaken en tuincentra konden al eerder openen en komen dus niet in aanmerking. Komen niet in aanmerking als verboden of beperkingen: de regels inzake sociale distancing voor toegelaten activiteiten, de toegangsmodaliteiten voor de grootwarenhuizen, doe-het-zelfzaken met een algemeen assortiment, tuincentra, boomkwekerijen en groothandels bestemd voor professionelen, de verboden kortingsacties in handelszaken en winkels en het sluitingsuur voor nachtwinkels;
    - je activiteit mag opnieuw opgestart worden, zonder andere beperkingen dan de regels inzake sociale distancing;
    - je kan aantonen dat je activiteit voor he tweede kwartaal van 2020 een omzetverlies of vermindering van bestellingen kent van minstens 10% in vergelijking met het tweede kwartaal van 2019, als gevolg van het coronavirus. Je moet bij je aanvraag objectieve elementen voegen (bij voorkeur een attest van de boekhouder) die dit aantonen. Je verklaring zal achteraf worden gecontroleerd. Hou dus de nodige stavingsstukken (bijvoorbeeld BTW-raming) ter beschikking;
    - je krijgt voor dezelfde maand geen corona-overbruggingsrecht bij onderbreking van de activiteit.

  - De maatregel geldt voor de maanden juni tot en met december 2020.

  - De uitkering bedraagt:

    - 1.291,69 EUR per maand indien je geen gezinslast hebt;

    - 1.614,10 EUR per maand indien je wel gezinslast hebt.

  - De uitkering kan gecumuleerd worden met (tijdelijke) werkloosheid. Maar je kan de uitkering niet cumuleren met het corona-overbruggingsrecht bij onderbreking van de activiteit.

  - De uitkering kan ook gevraagd worden door de zelfstandige die al een uitkering in het klassieke overbruggingsrecht heeft genoten voor de maximale duur van 12 of 24 maanden. De duur van de toekenning telt ook niet mee voor de maximumduur van het klassieke overbruggingsrecht.

- Je blijft je sociale bijdragen verschuldigd, zodat je je socialezekerheidsrechten behoudt. Als je moeilijkheden ondervindt om die bijdragen te betalen, dan kan je vermindering van voorlopige bijdragen, uitstel van betaling of vrijstelling van bijdragen aanvragen.
- Het overbruggingsrecht bij heropstart van de activiteit moet worden aangevraagd bij je sociale verzekeringsfonds, dat een aanvraagformulier ter beschikking stelt.

Meer informatie

- **Overbruggingsrecht bij quarantaine of gesloten klas/school/kinderopvang**

- Vanaf de maand september 2020 kunnen zelfstandigen in de volgende situaties een beroep doen op het overbruggingsrecht in geval van een gedwongen onderbreking (omwille van een gebeurtenis met economische impact):
  - de zelfstandigen die in quarantaine worden geplaatst en daardoor hun zelfstandige activiteit gedurende minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen daadwerkelijk en volledig moeten onderbreken. Zelfstandigen die hun activiteit van thuis uit kunnen organiseren, komen niet in aanmerking voor die uitkering.
  - de zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit gedurende minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen volledig moeten onderbreken omdat zij moeten instaan voor de zorg voor hun kind(eren), doordat de klas in quarantaine moet of door de sluiting van de school/ kinderopvang.

Meer informatie

- **Nieuw overbruggingsrecht voor 2021**

Het nieuwe systeem zal gebaseerd zijn op twee pijlers:

- Een eerste pijler voorziet in een tijdelijke crisismaatregel voor zelfstandigen die hun activiteit volledig moeten stopzetten als gevolg van gezondheidsmaatregelen van de overheid. Deze pijler is rechtstreeks toegankelijk voor de betrokken starters, zonder enige voorwaarde van eerder betaalde bijdragen.
- Een tweede pijler voorziet in een tijdelijke ondersteuningsmaatregel voor zelfstandigen die als gevolg van de crisis geconfronteerd worden met een vermindering van hun economische rentabiliteit en dus een aanzienlijk inkomstenverlies. Om voor deze maatregel in aanmerking te komen, moeten zelfstandigen aan drie voorwaarden voldoen:
  - Kunnen aantonen dat hun omzet in de kalendermaand die voorafgaat aan de kalendermaand waarvoor het financiële voordeel wordt aangevraagd, met 40% is gedaald ten opzichte van dezelfde kalendermaand van het referentiejaar 2019.
  - De wettelijk verschuldigde voorlopige bijdragen voor ten minste vier van de 16 kwartalen voorafgaand aan het kwartaal waarin de aanvraag wordt ingediend, daadwerkelijk hebben betaald. Een uitzondering wordt gemaakt voor zelfstandige "starters" die 12 kwartalen of minder onderworpen zijn aan het sociaal statuut. Het is voldoende dat zij hun wettelijk verschuldigde voorlopige bijdragen voor ten minste twee kwartalen hebben betaald.
  - Niet in dezelfde kalendermaand het financiële voordeel ontvangen dat van toepassing is in het kader van de eerste pijler (totale onderbreking).

- De eerste pijler treedt in werking vanaf 1 februari 2021. Voor de maand januari wordt het huidige dubbele crisis-overbruggingsrecht verlengd.
- De tweede pijler daarentegen treedt in werking op 1 januari 2021. Dit maakt het mogelijk om steun te verlenen aan zelfstandigen die voorheen niet konden genieten van het crisis-overbruggingsrecht in 2020 of van het overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart, omdat in hun sector de activiteiten niet hoefden te worden onderbroken of omdat ze niet afhankelijk waren van een sector die zijn activiteiten moest onderbreken. Het gaat bijvoorbeeld om de vrije beroepen, die in ons land ongeveer 360.000 zelfstandigen vertegenwoordigen.
- Dit voorontwerp van wet voorziet ook in een financieel voordeel voor zelfstandigen die hun activiteit volledig moeten onderbreken omdat ze in quarantaine of isolement zitten. Dit financiële voordeel zal evenredig zijn met de duur van de onderbreking. Zelfstandigen moeten daartoe een quarantainecertificaat voorleggen aan hun sociaal verzekeringsfonds.
- Ten slotte voorziet het voorontwerp van wet in een financieel voordeel voor een zelfstandige, helper of meewerkende echtgenoot die zijn of haar activiteit gedurende ten minste 7 dagen moet onderbreken om te zorgen voor een kind jonger dan 18 jaar of een gehandicapt kind ten laste, ongeacht de leeftijd, omdat dat kind niet naar een kinderdagverblijf, school of opvangcentrum voor gehandicapten kan gaan vanwege een maatregel die is genomen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Dit financiële voordeel kan alleen worden toegekend als de zelfstandige zijn activiteit volledig moet onderbreken en zal evenredig zijn met de duur hiervan.

Meer informatie

- **Bijkomende maandelijkse sociale hulp van 50 euro**

- Op de Ministerraad van 29 mei 2020 heeft de Regering besloten om een éénmalige premie van 250 euro toe te kennen aan leefloners, aan personen met een handicap en mensen die recht hebben op een IGO (inkomensgarantie voor ouderen). Tijdens de vergadering van de super-Kern, werd er besloten om dit te wijzigen in een bijkomende sociale hulp van 6 x 50 euro, (maandelijks) toe te kennen aan de rechthebbenden op een leefloon, aan de mensen met een handicap en aan de rechthebbenden op het IGO.

- Op 6 november 2020 kondigde de federale regering aan dat deze maatregel wordt verlengd tot 31 maart 2021. De voorwaarden voor de toekenning van deze verlenging zijn te vinden op de website van de POD Maatschappelijke Integratie. Op 12 februari 2021 werd deze maatregel verlengd tot en met 30 juni 2021, om vervolgens op 18 mei 2021 verlengd te worden tot 30 september 2021.

Meer informatie

- **Stopzetting van de discriminatie tussen beurs- en niet-beursstudenten**

  - Stopzetting tot en met 30 juni 2021 van het verschil in toepassing van de vrijstelling van personenbelasting tussen beurs- en niet beursstudenten die werken.
  - Jongeren die genieten van een studiebeurs zullen bijgevolg kunnen genieten van dezelfde vrijstelling als de niet-beursstudenten, t.t.z. 253,88 euro per maand. Normaliter kunnen ze enkel aanspraak maken op een vrijstelling van 70,81 euro per maand.

Meer informatie

- **Betalingsmodaliteiten voor sociale bijdragen**

  - Zelfstandigen die getroffen worden door de gevolgen van COVID-19, kunnen een schriftelijke aanvraag indienen bij hun sociale verzekeringsfonds om de betaling van hun sociale bijdragen met een jaar uit te stellen, zonder dat daarvoor verhogingen zullen aangerekend worden en zonder invloed op de uitkeringen. De maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal van 2020 en voor de regularisatiebijdragen van kwartalen van 2018 die vervallen op 31 maart, 30 juni, 30 september en 31 december 2020.
  - Zelfstandigen die hun voorlopige sociale bijdragen van het eerste en tweede kwartaal van 2020 niet tijdig voor 31 juni 2020 betalen, zullen omwille van de laattijdige betaling geen verhogingen moeten betalen. Hetzelfde geldt voor de laattijdige betaling van regularisatiebijdragen die tussen 1 januari en 30 juni 2020 moesten betaald zijn. Die verhogingen vallen automatisch weg. De zelfstandige moet dus geen aanvraag doen. Er zijn wel verhogingen verschuldigd als die bijdragen op 30 september 2020 nog steeds niet betaald zijn.
  - Zelfstandigen die moeilijkheden ondervinden ten gevolge van het coronavirus, kunnen een vermindering vragen van hun voorlopige sociale bijdragen voor het jaar 2020 als hun beroepsinkomsten lager liggen dan één van de wettelijke drempels.
  - Zelfstandigen in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten (met inbegrip van starters) die hun sociale bijdragen niet kunnen betalen, kunnen vrijstelling van bijdragen vragen voor het eerste en tweede kwartaal van 2020.
  - De sociale verzekeringsfondsen zullen voorlopig geen aanmaningen meer versturen voor nog niet betaalde sociale bijdragen. Ook de aangekondigde dwangbevelen voor nog niet betaalde sociale bijdragen zullen tot nader order niet uitgevoerd worden.
  - Op 16 juni 2020 heeft de minister van Zelfstandigen aangekondigd dat bovenstaande maatregelen zouden worden verlengd en dus ook zouden gelden voor de betaling van de sociale bijdragen van het derde en vierde trimester van 2020.
  - Op 26 januari 2021 heeft de minister van Zelfstandigen en kmo's een omzendbrief aan de sociale verzekeringsfondsen ondertekend. Deze omzendbrief beoogt het verlengen van de betalings- en vrijstellingsfaciliteiten voor sociale bijdragen voor zelfstandigen die door de COVID-19-crisis worden getroffen. Dit ligt in de lijn van de maatregelen die reeds in 2020 zijn genomen. Zelfstandigen zullen hun sociale bijdragen voor de eerste helft van 2021 met één jaar kunnen uitstellen, zonder verhoging, met behoud van sociale rechten. Ze kunnen in 2021 ook

een vrijstelling van deze bijdragen krijgen via een vereenvoudigde aanvraagprocedure. Ook zullen ze kunnen vragen om een vermindering van hun sociale bijdragen voor het hele jaar 2021.

Meer informatie

- **Ziekte en arbeidsongeschiktheid**
  - De ziektekosten van de zelfstandigen en hun familie worden terugbetaald door het ziekenfonds.
  - Zelfstandigen die minstens 8 dagen arbeidsongeschikt zijn hebben vanaf de eerste dag recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het ziekenfonds.
  - In bepaalde gevallen kan je vragen om geen sociale bijdragen te betalen tijdens de periode van ziekte ("gelijkstelling wegens ziekte").

Meer informatie

- **Huisbezoeken/controles in functie van de toekenning en behoud van uitkeringen sociale bijstand**
  - De controles van de verblijfsvoorwaarde van de IGO worden tijdelijk opgeschort tijdens de periode van versterkte maatregelen om het coronavirus te bestrijden. De controles beginnen opnieuw na de epidemie. Op 6 november 2020 bevestigde de federale regering dat deze opschorting van de controles wordt verlengd tot 31 december 2020. Inmiddels werd de maatregel een tweede maal verlengd tot en met 31 maart 2021, een derde maal tot en met 30 juni 2021, en een vierde maal tot en met 30 september 2021
  - De POD Maatschappelijke Integratie formuleert de volgende richtlijnen voor de OCMW's :
    - huisbezoeken in het kader van het sociaal onderzoek tot een minimum beperken of zelfs opschorten en uitstellen tot een latere datum. Wanneer het huisbezoek niet kan worden uitgevoerd, kan dit geen reden zijn om de toekenning van de steun te weigeren of uit te stellen;
    - evaluaties van de GPMI via andere kanalen uitvoeren (telefoon, videoconferentie, enzovoort) of indien dit onmogelijk is uitstellen;
    - wanneer het sociaal onderzoek niet optimaal is kunnen verlopen en wanneer deze onregelmatigheden vervolgens worden vastgesteld, hebben de OCMW's steeds de mogelijkheid, wanneer de toestand hersteld zal zijn, een dossier of een beslissing te herzien en, indien nodig, het ten onrechte gestorte leefloon terug te vorderen;
    - deze uitstel- en/of opschortingsmaatregelen mogen op geen enkel wijze afbreuk doen aan de rechten van de cliënten. De rechten van de cliënt moeten immers gewaarborgd worden;
    - de genomen maatregelen ontslaan de OCMW's niet van de verplichting om de wettelijke beslissingstermijn van 30 dagen na te leven, bepaald in artikel 21 van de wet van 26 mei 2002.
  - De DG Personen met een Handicap garandeert dat er geen onderbreking is in de uitbetaling van de maandelijkse tegemoetkoming. Tot minstens 17 april zullen er echter geen consultaties in de medische centra doorgaan in het kader van aanvragen van uitkeringen. Er zullen zoveel mogelijk beslissingen genomen worden op basis van de medische informatie in de dossiers, zonder dat mensen hoeven langs te komen. Zo nodig worden bijkomende inlichtingen opgevraagd of worden mensen later gecontacteerd om een nieuwe afspraak in te plannen.

Meer informatie

- **Werking van het GPMI (geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie) vanaf 18 mei 2020**
  - De nieuwe GPMI's en de termijn van 3 maanden om ze af te sluiten
    - Voor de nieuwe aanvragen voor recht op maatschappelijke integratie die vanaf 18 mei 2020 werden ingediend, zijn de wettelijke bepalingen van toepassing. Het GPMI moet ondertekend zijn binnen de wettelijke termijn van drie maanden volgend op de datum van de beslissing van het OCMW dat stelt dat de persoon beantwoordt aan de toekenningscriteria.
  - Regularisatie van GPMI's die niet konden afgesloten worden
    - GPMI's die niet konden afgesloten worden omwille van de omstandigheden in verband met Covid-19, moeten zo snel mogelijk geregulariseerd worden en dit ten laatste binnen een termijn van zes maanden vanaf 01/06/2020 (dit wil zeggen ten laatste tegen 30 november 2020).
  - Doelstellingen en verplichtingen in het kader van GPMI's
    - Verplichtingen waartoe de gerechtigde zich verbonden heeft verbonden in het kader van een GPMI moeten opnieuw opgenomen worden vanaf 18 mei 2020 maar rekening houdend met externe factoren (volgens de data waarop beroepsvormingen worden hervat, van de heropening van collectieve modules, van de heropstart van jobs binnen de horeca, etc.…), evenals met factoren eigen aan de situatie van de persoon (gezondheid, risicogroep, opvang van kinderen, informaticamateriaal, etc.).
    - Indien een deel van de in het GPMI vermelde verplichtingen voor zowel de begunstigden als het OCMW niet meer kan worden nagekomen als gevolg van de huidige omstandigheden met betrekking tot COVID-19 en de economische moeilijkheden die daaruit voortvloeien, kan dit worden beschouwd als een geval van overmacht. Het is dus niet toegestaan dat een OCMW een gerechtigde een sanctie oplegt, die omwille van overmacht, een doelstelling van zijn/haar GPMI niet heeft kunnen behalen. Het is dus aangeraden om de doelstellingen aan te passen, indien nodig, aan de huidige realiteit en de mogelijkheden van de gerechtigden.
  - Evaluaties
    - Met betrekking tot de evaluaties in het kader van het GPMI, wordt de voorkeur gegeven aan « fysieke » gesprekken vanaf 18 mei 2020. Op vraag van de betrokkene kunnen de evaluatiegesprekken echter steeds via elektronische weg gerealiseerd worden.
    - In dit verband wordt de voorrang gegeven aan de evaluaties die reeds vóór de sanitaire maatregelen gepland waren en die niet via een andere weg konden gerealiseerd worden en die bijgevolg moesten uitgesteld worden.
    - De evaluaties die op het einde van het eerste jaar GPMI moesten uitgevoerd zijn en die nodig zijn om een eventuele verlenging van de toelage "2e jaar" te motiveren moeten ten laatste tegen 30 juni 2020 afgerond zijn.

Meer informatie

- **Verhoging van het federale deel in de financiering van GPMI's**

  - In normale tijden wordt een bijzondere toelage van 10 % van het toegekende bedrag van het leefloon toegekend aan het OCMW voor de kosten van begeleiding en activering wanneer er voor de rechthebbende een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie bestaat.
  - Sinds de bekrachtiging van de wet van 2 april 2021 bedraagt het bedrag van de bijzondere toelage 20 % van het toegekende bedrag van het leefloon wanneer de begunstigde jonger is dan 25 jaar of wanneer hij studies hervat. Deze afwijking geldt alleen voor de leefloonbedragen die toegekend zijn tussen 1 april 2021 en 30 juni 2021.

Meer informatie

- **Verlenging van de sociale bijstand voor buitenlandse gebruikers**

  - Om zijn rechten te vrijwaren kunnen de sociale bijstand en/of het leefloon voor een buitenlandse gebruiker worden verlengd indien de gemeentediensten hem zijn ontvangstbevestiging of bijlage niet verlenen waardoor hij niet kan bewijzen dat hij een aanvraag tot verlenging van zijn verblijfsrecht heeft ingediend en indien het rijksregister nog niet is aangepast.

Meer informatie

- **Corona-ouderschapsverlof**

  - De Ministerraad heeft op 2 mei 2020 een beslissing genomen over het corona-ouderschapsverlof. Dit verlof laat het toe aan werknemers, die ten minste 1 maand verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst met hun werkgever en met zijn akkoord, hun arbeidsprestaties te verminderen met 1/5 of ½ voor hun kind dat de leeftijd van 12 jaar nog niet heeft bereikt. De leeftijdsvoorwaarde van 21 jaar voor het gehandicapt kind is in bepaalde specifieke gevallen niet van toepassing. Het kan ook opgenomen worden door de adoptieouders en de pleegouders. Het corona-ouderschapsverlof moet opgenomen worden in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus 2020. Het KB nr. 45 van 26 juni 2020 heeft deze maatregel verlengd van 1 juli 2020 tot 30 september 2020 en voor bepaalde categorieën werknemers uitgebreid. Zo zullen alleenstaande ouders en ouders van kinderen met een handicap vanaf 1 juli 2020 ook een voltijds corona-ouderschapsverlof kunnen opnemen.
    - Het corona-ouderschapsverlof wordt niet in rekening gebracht van het krediet van het gewone ouderschapsverlof. Het gaat dus om een bijkomend verlof.
    - De (bruto)onderbrekingsuitkeringen zijn iets hoger dan voor het gewone ouderschapsverlof (25 % meer).
    - De aanvraagprocedure is korter dan voor het gewone ouderschapsverlof. De werknemer moet zijn werkgever 3 werkdagen vooraf op de hoogte brengen. Ook een kortere termijn kan in onderling akkoord overeengekomen worden.
    - Dit verlof kan worden opgenomen in een doorlopende periode tot het einde van de maatregel, of in maanden of weken, al dan niet opeenvolgend.
    - De werknemers die momenteel een gewoon ouderschapsverlof opnemen, kunnen enerzijds hun lopend verlof omzetten in een corona-ouderschapsverlof (bv. een ½ gewoon

ouderschapsverlof in een ½ corona-ouderschapsverlof) of anderzijds hun lopend gewoon ouderschapsverlof tijdelijk schorsen en een corona-ouderschapsverlof vragen (bv. voltijds gewoon ouderschapsverlof schorsen voor een ½ corona-ouderschapsverlof).

Meer informatie

- **Tijdelijke ouderschapsuitkering voor zelfstandigen**

  - Zelfstandigen die hun activiteiten in mei, juni, juli, augustus en/of september 2020 voortzetten of hervatten, maar die hun activiteiten moeten verminderen tijdens de volledige betrokken kalendermaand om te zorgen voor een of meerdere kinderen, hebben recht op de ouderschapsuitkering.
  - Die uitkering bedraagt 532,24 euro per maand. Vanaf juli 2020 bedraagt de uitkering 638,69 euro per maand voor een gehandicapt kind. Als de zelfstandige uitsluitend samenwoont met één of meerdere kinderen van wie er minstens één fiscaal ten laste is van de aanvrager ("eenoudergezin"), bedraagt het bedrag van de uitkering 875,00 euro per maand. Vanaf juli 2020 bedraagt het bedrag van de uitkering voor eenoudergezinnen 1.050 euro per maand.
  - De volgende zelfstandigen komen in aanmerking voor de ouderschapsuitkering:
    - zelfstandigen in hoofdberoep (incl. helpers, meewerkende echtgenoten in het maxistatuut en (primo)starters);
    - zelfstandigen in bijberoep die voorlopige sociale bijdragen verschuldigd zijn die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdrage van de zelfstandigen in hoofdberoep;
    - zelfstandigen na de pensioenleeftijd zonder pensioen of enkel met het onvoorwaardelijk pensioen, die voorlopige sociale bijdragen verschuldigd zijn die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdrage van de zelfstandigen in hoofdberoep.
  - De zorg moet worden verleend aan:
    - het biologische kind van de aanvrager;
    - het door de aanvrager geadopteerde kind of het kind voor wie een adoptieprocedure nog loopt, vanaf de inschrijving van het kind in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister als deel uitmakend van het gezin;
    - het kind dat bij de aanvrager (pleegouder) geplaatst werd door de rechtbank of door een door de gemeenschap erkende dienst;
  - Het kind is hoogstens 12 jaar of, als het gehandicapt is, hoogstens 21 jaar.
  - Er is geen leeftijdsgrens wanneer de ouderschapsuitkering wordt gevraagd voor een kind met een handicap dat geniet van een intramurale (bijvoorbeeld dagcentrum) of extramurale dienstverlening (bijvoorbeeld hulp aan huis), of een behandeling georganiseerd of erkend door de gemeenschappen Het kan in deze gevallen dus ook gaan om volwassenen.
  - Onder gehandicapt kind wordt verstaan:
    - het kind dat voor ten minste 66% getroffen is door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid;
    - het kind dat een aandoening heeft die tot gevolg heeft dat ten minste 4 punten toegekend worden in pijler I van de medisch-sociale schaal in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag;

  - het kind dat een aandoening heeft die tot gevolg heeft dat ten minste 9 punten toegekend worden in alle drie de pijlers samen van de medisch-sociale schaal in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag.

- De activiteiten als zelfstandige moeten gedurende de volledige kalendermaand effectief beïnvloed worden door de zorgen die worden gegeven aan het kind of de kinderen. Enkel de maanden mei, juni, juli, augustus en september 2020 komen in aanmerking.

- De ouderschapsuitkering kan niet worden toegekend aan de zelfstandige die in dezelfde kalendermaand één van de volgende uitkeringen in het stelsel van de zelfstandigen geniet:
  - het tijdelijke Corona-overbruggingsrecht;
  - het overbruggingsrecht;
  - de uitkeringen inzake arbeidsongeschiktheid en invaliditeit;
  - de uitkeringen inzake moederschap;
  - de vaderschaps- en geboorte-uitkering;
  - de adoptie-uitkering;
  - de uitkering voor pleegouderverlof;
  - de uitkering mantelzorg.

- De ouderschapsuitkering voor de maanden juli, augustus en september 2020 moet ten laatste op 31 december 2020 worden aangevraagd.

Meer informatie

- **Tijdelijke werkloosheid en moederschapsrust**

  - De postnatale rust bedraagt in principe 9 weken. Periodes van inactiviteit, die gelijkgesteld worden met arbeid, en die plaatsvinden in de periode vanaf de zesde/achtste week voor de bevalling, kunnen de postnatale rust verlengen.

    Deze periodes worden uitgebreid met:
    - tijdelijke werkloosheid wegens overmacht;
    - tijdelijke werkloosheid economische redenen voor bedienden.

    in de periode van 1 maart tot 30 juni 2020 én te wijten aan Covid-19. Zo kan de werkneemster die zich in tijdelijke werkloosheid bevindt gedurende de prenatale rust, de postnatale rust verlengen met die periode van tijdelijke werkloosheid.

Meer informatie

- **Een bijkomend budget om de OCMW's te ondersteunen**

  - Op 9 mei 2020 heeft de federale regering besloten om een bijkomende toelage van 15 miljoen euro te verlenen aan de OCMW's, om ze beter toe te laten om materiële, sociale, medische, medico-sociale of psychologische hulp te verlenen aan cliënten die een deel van hun inkomen zijn verloren door COVID-19 en die daardoor hun dagelijkse of medische kosten niet meer kunnen dragen.

Meer informatie

- Op 6 juni 2020 heeft de Kern+10 besloten om een bijkomende steun te verlenen aan de OCMW's, door middel van een verdere tijdelijke verhoging van het terugbetalingspercentage van de federale overheid met 15 procent. Deze maatregel is op 7 november 2020 eveneens verlengd. Ze werd nogmaals verlengd tot en met 30 september 2021.

Meer informatie

- Op voorstel van de minister van Maatschappelijke Integratie heeft de Ministerraad op 26 juni 2020 de toekenning gevalideerd van een bijkomende subsidie van 110 miljoen euro om de federale steun aan de OCMW's op te voeren. De enveloppe van 110 miljoen euro zal toelaten om bijkomende hulp te verlenen aan de begunstigden van het leefloon, met inbegrip van de nieuwe doelgroepen die, na het verlies van een job, hun huur, hun energiefactuur, maar ook kosten in verband met het onderwijs van de kinderen, de verzekeringskosten, enz. niet meer kunnen betalen. Deze nieuwe subsidie werd vrijgemaakt naar aanleiding van een beoordeling van de behoeften bij de OCMW's, in antwoord op een vraag van de taskforce "kwetsbare groepen".

Meer informatie

- Op 12 februari 2021 kwam de ministerraad overeen om 30 miljoen euro toe te kennen aan de OCMW's voor extra hulp. Dit gaat naar jongeren en studenten van 18 tot 25 jaar. Deze 30 miljoen euro komt bovenop de andere aangekondigde maatregelen, waaronder de verlenging van de steun voor beursstudenten met inkomen. Veel jonge mensen - studenten of niet - hebben hun middelen drastisch zien afnemen. Door de coronacrisis gingen een pak sectoren op slot en kregen jongeren het moeilijk om een job te vinden.

Meer informatie

- **Een extra budget voor de ondersteuning van sekswerkers**

- De minister van Sociale Integratie, belast met Armoedebestrijding, kondigt aan 500.000 euro subsidie te zullen toekennen aan verenigingen die gespecialiseerd zijn in de ondersteuning en begeleiding van sekswerkers, die zwaar getroffen zijn door de covid-19 crisis. Deze subsidie zal worden verdeeld onder 5 consortia van verenigingen die in de grote Belgische steden aanwezig zijn.

- Sinds het begin van deze crisis hebben de verenigingen een aanzienlijke verslechtering van de situatie van sekswerkers geconstateerd. De verzoeken om hulp nemen voortdurend toe. Toegang tot gezondheidszorg, eerste levensbehoeften of voedsel, stabiele huisvesting of veilige opvang: de behoeften zijn schrijnend.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
  - De VDAB stelt alle afspraken met de controledienst uit. Mensen met een afspraak krijgen een seintje via de telefoon of de post. Iedereen krijgt de mogelijkheid om een schriftelijke toelichting te geven. Als hier geen gebruik van wordt gemaakt, wordt een nieuwe afspraak gemaakt voor een verhoor.
  - Vanaf 11 mei 2020 openen stap voor stap enkele VDAB-locaties, maar enkel voor een beperkt aantal klanten die een brief krijgen voor een afspraak.

Meer informatie

- **Categorie 'Tijdelijk werklozen' als doelgroep VDAB**
  - In het kader van de heel sterke toename van het aantal tijdelijk werklozen veroorzaakt door de coronacrisis, wijzigt de Vlaamse Regering haar besluit over de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding. Bedoeling is het creëren van de mogelijkheid voor VDAB om als activeringsregisseur een dienstverlening aan te bieden aan de doelgroep 'tijdelijk werklozen'.
- **Evalueren in functie van toekenning toeslagen bij kinderbijslag**
  - De dienstverlening voor de zorgtoeslagevaluatie binnen het Groeipakket is opgeschort tot en met 17 april 2020. Voor de al ingeplande afspraken wordt de ouders gevraagd of de specifieke ondersteuningsbehoefte van hun kind geëvalueerd mag worden op basis van de info in het dossier. Stemmen de ouders daarmee in, dan oordeelt de arts of hij/zij voldoende info heeft om de specifieke ondersteuningsbehoefte te beoordelen. Er wordt een nieuwe afspraak ingepland als de arts meent dat het dossier onvoldoende elementen bevat om de ondersteuningsbehoefte te beoordelen; als een ouder niet wenst dat de ondersteuningsbehoefte geëvalueerd wordt zonder consult.
  - Vanaf 11 mei 2020 starten de consulten zorgtoeslag opnieuw op, conform de corona-veiligheidsmaatregelen. In een 1e fase via videoconsult vanuit de thuissetting. Voor bepaalde aandoeningen kan de evaluatie ook zonder consult verlopen, mits akkoord van de ouders. Vanaf 8 juni 2020 worden opnieuw fysieke consulten gepland.

Meer informatie

- **Groeipakket**
  - De Vlaamse Regering voorziet in een aantal maatregelen voor leerlingen/studenten die omwille van de coronacrisis hun recht op gezinsbijslagen zouden verliezen of zouden terugvallen op hun recht als schoolverlater. Leerlingen/studenten en schoolverlaters kunnen in het systeem van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht terechtkomen indien zij een activiteit als student/stagiair/werknemer uitoefenden, waardoor er mogelijk een impact is op hun recht op gezinsbijslagen. Hetzelfde geldt voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte voor wat betreft de zorgtoeslag. In de praktijk kunnen zich ook situaties voordoen dat

leerlingen/studenten omwille van de coronacrisis hun opleidingen niet kunnen voortzetten, bijvoorbeeld doordat ze niet kunnen terugkeren naar het buitenland, hun studiepunten terug moeten schroeven of doordat de onderwijsinstellingen bepaalde modules annuleren waarvoor ze waren ingeschreven.

Meer informatie

- De Vlaamse Regering voert binnen het Groeipakket een COVID-19-toeslag in voor gezinnen die het financieel moeilijk hebben wegens een inkomensverlies door de coronacrisis. Gezinnen die één maand inkomensdaling kunnen aantonen en een inkomen hebben onder de grens van 2.213,30 euro per maand, zullen een eenmalige toeslag van 120 euro per kind krijgen. Die toeslag wordt uitbetaald in drie maandelijkse schijven. De tegemoetkoming geldt voor werknemers, maar ook voor zelfstandigen. De COVID-19-toeslag kan worden aangevraagd van 15 juni tot en met 31 oktober. Voor deze maatregel wordt 15 miljoen euro voorzien.

Meer informatie

- De aanhoudende coronacrisis treft gezinnen die het financieel moeilijk hebben extra hard. Daarom heeft de Vlaamse regering beslist om een extra COVID-19-toeslag toe te kennen aan kwetsbare gezinnen met kinderen en dit voor een totaalbudget van 12 miljoen euro. Concreet is het voorstel om, eenmalig en automatisch, een Covid-19-toeslag toe te kennen aan gezinnen die recht hebben op Groeipakket en een inkomen hebben dat de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. Op 30 juni 2020 ging het over 356.385 kinderen. Zij krijgen een bedrag van 33,67 euro.

Meer informatie

- Steden en gemeenten kunnen een deel van de extra middelen besteden die de Vlaamse Regering voorziet voor de meest kwetsbaren. Wanneer het lokale bestuur gezinnen wil ondersteunen die toelagen ontvangen van het groeipakket, kunnen ze op twee manieren toegang krijgen tot de gegevens van het groeipakket:

  - Het lokale bestuur sluit een protocol met het agentschap Opgroeien en krijgt eenmalig een lijst krijgt van de gezinnen die een Groeipakket ontvangen met een sociale toeslag. Deze gegevens kunnen enkel gebruikt worden om een automatische, financiële tegemoetkoming aan kwetsbare inwoners te voorzien in het kader van de COVID-19-crisis.
  - Het Agentschap Uitbetaling Groeipakket contacteert op vraag van het lokale bestuur kwetsbare gezinnen met de boodschap dat zij in aanmerking komen voor een financiële ondersteuning.

Meer informatie

- **Eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid**

- De Vlaamse Regering heeft op 27 november 2020 voorzien in een eenmalige toelage van 33,67 euro voor gezinnen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. Deze toelage wordt automatisch via het Groeipakket uitgekeerd.

Meer informatie

- **Vrijstelling uurnorm arbeidsovereenkomst voor studenten in de zorgsector en in het onderwijs**
    - De regelgeving over de gezinsbijslagen voorziet dat de gezinsbijslagen kunnen geschorst worden indien een kind een winstgevende activiteit verricht. Hierop bestaan uitzonderingen, zoals wanneer het kind via een arbeidsovereenkomst voor studenten werkt, en dat maximaal 475 uur. Een van de maatregelen ten gevolge van de uitbraak van het Covid-19-virus, was om met dit maximum van 475 uur geen rekening te houden voor studenten die werkten in de periode van 1 april tot en met 30 juni 2020. Dit kaderde in de federale maatregel om de uren gepresteerd door studenten tijdens het tweede kwartaal te neutraliseren voor de 475 uren van het jaarlijkse contingent, waardoor deze uren niet onderworpen zijn aan de sociale zekerheid voor werken. De maatregel moet een extra stimulans zijn voor studenten om zich tijdens deze crisisperiode in te zetten en de noodzakelijke hulp te bieden in de zorgsector of het onderwijs, zonder hun recht op gezinsbijslagen te verliezen. De Vlaamse Regering beslist nu om deze maatregel in het kader van de gezinsbijslagen te verlengen vanaf 1 oktober 2020, voor het vierde kwartaal 2020 en het eerste kwartaal 2021.
    - Door het aanhouden van de coronacrisis wordt deze maatregel verlengd vanaf 1 oktober voor het vierde kwartaal 2020 en het eerste kwartaal 2021.

Meer informatie

- **Extra budget om de lokale besturen te ondersteunen bij het bestrijden van armoede**
    - De Vlaamse Regering besliste om 45 miljoen euro voor armoedebestrijding vrij te maken. Naast de toeslag bij het Groeipakket (15 miljoen euro) wordt 15 miljoen euro aan de lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie toegekend om de sociale noden te lenigen. De verdeling gebeurt op basis van het inwonersaantal en het profiel van de betrokken steden en gemeenten. De lokale besturen krijgen de vrijheid om dat geld te besteden. De lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie krijgen ook nog eens 15 miljoen euro om lokale consumptiebonnen te verdelen aan kwetsbare gezinnen.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
    - *Le Forem* stelt alle afspraken met de controledienst uit. Mensen zullen automatisch een nieuwe afspraak krijgen. Er zullen geen bewijzen worden gevraagd van het zoeken naar werk tijdens de lockdown.

Meer informatie

- **Een budget van 5 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen**
    - Om de OCMW's de mogelijkheid te geven hun opdrachten te vervullen heeft de regering besloten om hen te herfinancieren, met de toekenning van een uitzonderlijke subsidie van 5

miljoen euro. Deze subsidie zal worden verleend aan de Waalse OCMW's op basis van het verdelingsmechanisme dat al bestaat in het *Fonds spécial de l'aide sociale* (FSAS).

Meer informatie

- **Kinderbijslag en schoolplicht**

  - Voor gezinnen waar de kinderen minderjarig zijn verandert niets. Het recht op kindergeld is onvoorwaardelijk tot 18 jaar. Zelfs wanneer scholen gesloten zijn of kinderen in de onmogelijkheid verkeren om de lessen te volgen blijft het kindergeld zoals voorheen doorgestort worden. Geen enkel attest dient te worden geleverd. Ten gevolge van de verspreiding van valse informatie hieromtrent, heeft de *AVIQ* deze belangrijke principes herhaald in een perscommuniqué van 30 april 2020.
  - Bij jongeren ouder dan 18 jaar is het volgen van de lessen in bepaalde gevallen een criterium voor het blijven genieten van kindergeld. In het kader van de huidige gezondheidscrisis heeft het Waals Gewest echter maatregelen genomen om de continuïteit van de betalingen te garanderen zonder rekening te houden met het volgen van de lessen. Zo werd er besloten om tijdens de duur van de lockdown af te zien van de verplichting om minstens 17u per week lessen te volgen in het secundair onderwijs. Het bijzondere volmachtenbesluit waarin deze regel vervat is werd op 10 april 2020 in eerste lezing aangenomen door de Waalse regering. Een definitieve goedkeuring zou eerstdaags moeten volgen.

Meer informatie

  - Kinderbijslag voor stagiaires in tijdelijke werkloosheid. Jongeren die een deeltijdse vorming of een vorming van bedrijfsleider volgen moeten normaal gezien een verplichte bezoldigde stage uitvoeren. Om hun recht op kinderbijslag te behouden mag hun inkomen niet hoger zijn dan een bepaald plafond. Om deze jongeren niet te benadelen werd er besloten om de inkomens gelinkt aan tijdelijke werkloosheid wegens COVID-19 die hoger zouden zijn dan dit plafond, te neutraliseren.

Meer informatie

- **60 nieuwe raadgevers « directe begeleiding » bij Le Forem om mensen aan een job te helpen**

  - Het aantal werkzoekenden neemt voortdurend toe: in de afgelopen 6 maanden had bijna 50% van de nieuwe inschrijvingen bij Le Forem betrekking op werknemers die hun baan zijn kwijtgeraakt als gevolg van de COVID-crisis. Het is daarom essentieel om de "directe ondersteuning" van mensen voort te zetten en te intensiveren, ze binnen 48 uur na hun inschrijving bij Le Forem te verzorgen en ze te helpen snel een baan te vinden. De Waalse regering heeft daarom besloten om de ploegen van Le Forem te versterken door 60 ondersteuningsadviseurs en vijf psychologen in dienst te nemen.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
    - Actiris heft de controles niet op en zal het zoekgedrag naar werk blijven controleren, rekening houdend met de uitzonderlijke omstandigheden en de persoonlijke situatie van de werkzoekenden. Alle persoonlijke onderhoudsmomenten worden wel opgeschort tot en met eind van de maatregelen.

Meer informatie

- **Een bijkomend budget van 30 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen**
    - Op voorstel van de minister van Lokale Overheden en de minister van Sociale Zaken, heeft de regering de toekenning aanvaard van een budget van 30 miljoen euro ten voordele van de 19 Brusselse OCMW's, teneinde hen toe te laten om het hoofd te bieden aan de sociale en gezondheidsgevolgen van de COVID-19-crisis. Dit bedrag moet hen de mogelijkheid geven om bijkomend personeel aan te nemen, om nieuwe sociale hulp toe te kennen en om bijkomende diensten voor mensen in armoede te ontwikkelen.
- **Bijkomende schooltoelage per kind**
    - Teneinde de financiële zorgen omtrent de schoolstart te verlagen voor de gezinnen, heeft de Brusselse regering op 22 juli 2020 besloten om een premie van 100 euro per kind toe te kennen aan de gezinnen met de laagste inkomens.

Meer informatie

## Duitstalige Gemeenschap

- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
    - ADG heft de controles niet op en zal het zoekgedrag naar werk blijven controleren, rekening houdend met de uitzonderlijke omstandigheden de persoonlijke situatie van de werkzoekenden. Alle fysieke persoonlijke onderhoudsmomenten worden wel opgeschort tot en met het einde van de maatregelen.

Meer informatie

- **Crisisdecreet van toepassing op kinderbijslag**
    - Het Crisisdecreet van 6 april 2020 is ook van toepassing op dit domein en geeft de burgers de mogelijkheid om over een bijkomende termijn van 30 dagen te beschikken om documenten in te dienen zonder verlies van rechten. Dit is bijvoorbeeld interessant voor studenten die hun studies in Duitsland volgen en die attesten moeten indienen. Nu beschikken ze over een bijkomende termijn van 30 dagen om dit te doen.

- **Medische controles voor de *Dienstelle für Selbstbestimmtes Leben***
    - Op dit ogenblik gebeuren er geen medische controles. Verificaties gebeuren, wanneer mogelijk, op basis van de informatie in het dossier.

# 9. Werk en economie

## Federale Staat

- **Tijdelijk moratorium op faillissementen van bedrijven**
  - Tijdens de COVID-19-crisis is elke onderneming als schuldenaar, die in moeilijkheden verkeert als gevolg van COVID-19, beschermd tegen bewarend en uitvoerend beslag, faillietverklaring en gerechtelijke ontbinding, en dit tot en met 17 juni 2020. Bovendien zullen de betalingstermijnen die opgenomen zijn in een reorganisatieplan, verlengd worden. En overeenkomsten gesloten vóór de inwerkingtreding van het koninklijk besluit kunnen niet eenzijdig of gerechtelijk ontbonden worden.
  - Op 6 december 2020 werd een akkoord gevonden binnen de federale regering dat een nieuw moratorium tot en met 31 januari 2021 van toepassing zou worden.
- **Mogelijkheid voor tijdelijk werklozen om te werken**
  - Tijdelijk werklozen krijgen de mogelijkheid om op een flexibele manier en zonder inkomensverlies tijdelijk in de land- en tuinbouw, in de zorgsector en in het onderwijs te werken. Zo krijgt de werknemer voor een volledige werkdag bijvoorbeeld het normale loon voor de uitgeoefende functie en 75 % van de tijdelijke werkloosheidsuitkering.
- **Mogelijkheid van korte opeenvolgende contracten van bepaalde duur**
  - In kritische sectoren kunnen korte contracten van bepaalde duur bij eenzelfde werkgever opeenvolgen voor een periode van drie maanden.
- **Toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt**
  - Asielzoekers krijgen toegang tot de arbeidsmarkt op voorwaarde dat zij hun aanvraag hebben ingediend bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Zij zullen de mogelijkheid hebben om te werken voor de duur van de procedure, met inbegrip van de duur van een eventueel beroep tegen de beslissing die is ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het doel is het gebrek aan arbeidskrachten, met name seizoenarbeiders, te compenseren.

Meer informatie

- **Steunmaatregelen genomen voor sectoren in moeilijkheden**
  - Om de financiële situatie van de horecazaken te verbeteren, heeft de Kern+10 op 6 juni 2020 besloten dat de btw op alle diensten, met uitzondering van alcoholische dranken, tot 31 december 2020 wordt verlaagd tot 6%.
  - In zwaar getroffen sectoren die hun toevlucht moesten nemen tot tijdelijke werkloosheid, werd een akkoord bereikt om de komende drie maanden een gedeeltelijke vrijstelling van de betaling van de bedrijfsvoorheffing toe te kennen. Dat zal ook een stimulans zijn om werknemers die nu nog tijdelijk werkloos zijn, terug aan het werk te laten gaan.

Meer informatie

- **Relancemaatregelen**
  - Op 6 juni 2020 heeft de Kern+10 besloten dat een consumptiecheque van 300 euro**,** gericht op de zwaarst getroffen sectoren, door de werkgever kan worden toegekend voor de aankoop van goederen en diensten in de horecasector, de cultuursector enzovoort. Deze cheque is 100% aftrekbaar en belastingvrij.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**
  - Zelfstandigen en ondernemingen met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest die getroffen zijn door de verplichte sluitingsmaatregelen komen in aanmerking voor de premie.
  - Als je omwille van de coronamaatregelen verplicht wordt om volledig te sluiten krijg je een premie van 4.000 euro.
  - Als je vanaf 6 april 2020 nog steeds verplicht moet sluiten kan je voor elke bijkomende sluitingsdag een bijkomende sluitingspremie ontvangen. Deze bedraagt 160 euro per verplichte sluitingsdag die samenvalt met een normale openingsdag zoals die van toepassing was voor 14 maart 2020.

Meer informatie

- **Corona compensatiepremie**
  - Ondernemers die door de beperkende maatregelen van de federale overheid een omzetdaling van minstens 60% hebben in de periode tussen 14 maart 2020 en 30 april 2020 in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar, kunnen tot 30 juni een forfaitaire Corona compensatiepremie van 3.000 euro aanvragen.
  - De compensatiepremie geldt ook voor zelfstandigen in bijberoep onder bepaalde voorwaarden.

Meer informatie

- **Corona ondersteuningspremie**
  - Omwille van de coronamaatregelen kennen sommige ondernemingen een serieuze omzetdaling. De corona-ondersteuningspremie is er om hen financieel te ondersteunen. De corona ondersteuningspremie bedraagt 2.000 euro.
  - Voor wie een bijberoep uitoefent, bedraagt de premie 1.000 euro.
  - Ondernemingen kunnen de premie aanvragen tot en met 15 augustus 2020.

Meer informatie

- **Vlaams Beschermingsmechanisme**

- Bedrijven die tussen 1 augustus en 30 september 2020 hun omzet met 60% of meer zien dalen in vergelijking met dezelfde periode in 2019 komen in aanmerking voor het Vlaams Beschermingsmechanisme. Het gaat om ondernemingen die open zijn, met uitzondering van de jaarlijkse sluitingsperiode.
- Het steunbedrag bedraagt 7,5% van de omzet tijdens dezelfde periode vorig jaar. Het maximumbedrag ligt op 15.000 euro.
- Het beschermingsmechanisme kan logischerwijs pas na 30 september 2020 worden aangevraagd.

Meer informatie

- Door verlenging van de maatregelen wordt de periode om beroep te doen op het Vlaams Beschermingsmechanisme verlengd tot achtereenvolgens 15 november 2020, 31 december 2020 en 28 februari 2021. Ook de referteperiodes waarvoor omzetverlies moet worden aangetoond wordt hierop aangepast. Binnen het coronateam van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), verantwoordelijk voor de behandeling van aanvragen, worden tien tijdelijke extra medewerkers aangeworven.

Meer informatie

- Door verlenging van de maatregelen wordt de periode om beroep te doen op het Vlaams Beschermingsmechanisme verlengd tot achtereenvolgens 28 februari 2021, 30 april 2021 en 30 juni 2021. Ook de referteperiodes waarvoor omzetverlies moet worden aangetoond wordt hierop aangepast. Horecazaken die hun terras openen, kunnen verder op steun rekenen en de terrasinkomsten worden niet meegeteld. Vanaf 1 maart wordt het cumulverbod met de coronaleningen van PMV opgeheven in de besluiten corona compensatiepremie, corona ondersteuningspremie en Vlaams beschermingsmechanisme. Vanaf 2 april wordt bij de verschillende coronasteunmaatregelen een administratieve kost van 100 euro voorzien bij een terugvordering van onterecht verkregen steun.

Meer informatie

- Op 4 juni 2021 besliste het Overlegcomité om vanaf 9 juni 2021 met het Zomerplan van start te gaan. Dit plan brengt gefaseerd een aantal versoepelingen op aangescherpte maatregelen genomen door het Overlegcomité sinds 28 oktober 2020 om in de tweede golf de verdere verspreiding van COVID-19 in te perken. Een aantal sectoren blijven ook vanaf 9 juni nog verplicht gesloten of hebben nog steeds aanzienlijke exploitatiebeperkingen door de coronamaatregelen. Om de continuïteit van deze ondernemingen te vrijwaren dringen zich, aansluitend op het Vlaams Beschermingsmechanisme voor ondernemingen die een omzetdaling hebben ten gevolge van de coronavirusmaatregelen, ook gerichte ondersteuningsmaatregelen op voor de periode van 1 juli 2021 tot en met 30 september 2021. De Vlaamse Regering keurt op 16 juli 2021 principieel het besluit met deze vervolgmaatregelen goed en meldt dit besluit aan bij de Europese Commissie.

Meer informatie

- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**

- Opschorten van doorstroomtrajecten en verlengen van inschakelingstrajecten.
  - Vandaag worden heel wat doelgroepmedewerkers in de sociale economie voorbereid op een job in een reguliere onderneming, bijvoorbeeld via stages. In de praktijk liggen echter heel wat ondernemingen stil. Daarom worden deze begeleidingstrajecten op tot het einde van de crisis opgeschort. Lopende inschakelingsprojecten in de lokale diensteneconomie worden dan weer verlengd tot na de crisis. Op die manier krijgen werknemers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt alle kansen om na de crisis hun begeleidingstraject op te starten of verder uit te voeren als het al opgestart was.

- Opschorten regel voor invulling aantal doelgroepwerknemers in maatwerkbedrijven
  - De regel dat maatwerkbedrijven op jaarbasis 90 % van het totaal aantal jobs voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt effectief moeten ingevuld hebben om de nodige subsidies te krijgen, wordt tijdelijk opgeschort. Op die manier volgt er in 2021, bij het niet behalen van die 90 % invullingsgraad in 2020, geen automatische vermindering van middelen.

- Meer financiële ademruimte
  - Voor bedrijven uit de sociale economie die economische of financiële hinder ondervinden, zal het Departement WSE geen automatische inhoudingen (verminderingen) doen op de maandelijkse voorschotten. Zo krijgen de betreffende bedrijven tijdelijk wat meer financiële ademruimte.

- Gegarandeerde financiering van arbeidszorgmedewerkers
  - De overheid financiert de begeleiding van mensen die door hun persoonlijke situatie onbetaald werk verrichten. Het gaat dan over arbeidszorgmedewerkers. Nu arbeidszorginitiatieven hun activiteiten tijdelijk opschorten, dreigt de financiering van de begeleiders in het gedrang te komen. Daarom wordt de gemiddelde financiering van de voorbije twee maanden (januari – februari 2020) behouden tijdens de duur van de crisis.

Meer informatie

- **Herstelkrediet corona voor bedrijven in de sociale economie**

- Het Sociaal Investeringsfonds wordt uitgebreid met de mogelijkheid een gunstig herstelkrediet Corona aan te vragen. Maatwerkbedrijven, lokale diensteneconomie-ondernemingen en activiteitencoöperaties komen in aanmerking. Het gaat om leningen van minimum 50.000 en maximum 250.000 euro, voor een maximale looptijd van 5 jaar. De financiering moet aangevraagd worden via de erkende sociale financiers Hefboom of Trividend. De kredietnemer mag evenmin achterstal op lopende kredieten hebben, een krediethersturcturering gekend hebben op 31/01/2020 en mag geen onderneming in moeilijkheden zijn. Tenslotte moeten de middelen aangewend worden als versterking van het werkkapitaal nodig ten gevolge van de coronacrisis.

Meer informatie

- **Maatregelen uit noodfonds voor cultuur- en mediasector**

- De Vlaamse Regering keurde verschillende financiële steunmaatregelen voor de cultuur- en mediasector goed. Zo ontvangen het Vlaams Audiovisueel Fonds, Literatuur Vlaanderen, Cultuurloket en Hefboom bijkomende middelen waarmee ze de spelers in de sector kunnen ondersteunen. Daarnaast kunnen structureel gesubsidieerde organisaties een bijkomende subsidie aanvragen en kunnen kwetsbare kernspelers een beroep doen op de cultuurcoronapremie.

Meer informatie

- **Aanmoedigingspremie**

  - De Vlaamse Regering breidt de regeling van de aanmoedigingspremie voor werknemers van ondernemingen in moeilijkheden en herstructurering uit naar bedrijven, die door de coronacrisis te maken krijgen met een dalende omzet, productie of bestellingen. Deze uitbreiding loopt tot en met 31 december 2020.

  - Bedoeling is werknemers te ondersteunen die door de coronacrisis te maken krijgen met een arbeidsduurvermindering en bedrijven aan te moedigen te opteren voor een arbeidsduurvermindering in plaats van ontslag.

Meer informatie

- **Verhoogde tegemoetkoming dienstenchequesector**

  - De huidige tweede golf van de coronapandemie heeft een sterke impact op de sector van de dienstencheques. Om het mogelijk te maken dat de dienstenchequesector duurzaam zijn dienstverlening kan blijven aanbieden in veilige omstandigheden, ondersteunt de Vlaamse Regering deze sector met een tijdelijke verhoging van de subsidie met 2,89 euro. Deze verhoging geldt voor de dienstencheque-prestaties die geleverd worden in de periode november en december 2020. Het betreft een bijkomende subsidie van 2,77 euro per geleverde prestatie om veilige werkomstandigheden te garanderen evenals een bijkomende subsidie van 0,12 euro per geleverde prestatie om tegemoet te komen aan de dalende marges van de erkende dienstencheque-ondernemingen.

- **Ondersteuning diensten oppashulp en gastopvang**

  - Als een mantelzorger afwezig is, kan beroep gedaan worden op een dienst voor oppashulp of gastopvang. Door de hoge uitval van vrijwilligers en een sterke daling van het aantal hulpvragen, dreigen de diensten voor oppashulp en gastopvang een aanzienlijk deel van hun subsidies voor 2020 te verliezen. Daarom versoepelt de Vlaamse Regering voor 2020 een aantal voorwaarden voor de toekenningen van de subsidies, onder meer door deze te baseren op het aantal gepresteerde uren oppashulp in 2019 in plaats van 2020.

Meer informatie

- **Tijdelijke premie individuele beroepsopleiding (IBO)**

  - Door de coronamaatregelen vanaf 16 oktober 2020 moesten heel wat werkgevers van bedrijven hun deuren sluiten. Individuele beroepsopleidingen (IBO), waarbij cursisten een opleiding op maat krijgt op de werkvloer werden in deze bedrijven stopgezet. Cursisten zonder werkloosheidsuitkering krijgen een maandelijkse premie van 70% van de normale IBO-premie.

Cursisten met een werkloosheidsuitkering krijgen een forfaitaire vergoeding van 225 euro. Het recht op deze premie wordt toegekend voor de initiële duurtijd van de overeenkomst maar maximaal tot 15 januari en vervalt als er tewerkstelling of IBO wordt vastgesteld.

Meer informatie

- **Extra overkoepelende beschermingsmaatregel: globalisatiemechanisme**

  - Vanaf 1 april 2021 kunnen ondernemingen die in de laatste 3 kwartalen een omzetverlies van minstens 60% hebben geleden en in dezelfde periode in 2019 een minimumomzet va 450.000 euro hadden, het globalisatiemechanisme aanvragen. Het steunbedrag bedraagt 10 % van de omzet en wordt aan de onderneming toegekend. Om het maximale steunbedrag te bepalen, wordt rekening gehouden met de grootte van het omzetverlies en het aantal werknemers. Steun via de corona hinderpremie, de corona compensatiepremie, de corona ondersteuningspremie en de subsidie in het kader van het Vlaams Beschermingsmechanisme wordt in mindering gebracht.

Meer informatie

- **Uitsluiten gebruikers dienstencheques ter bescherming van huishoudhulpen**

  - Erkende ondernemingen voor huishoudhulpen zijn gedurende de periode dat gezondheidsmaatregelen van kracht waren steeds actief gebleven. Huishoudhulpen bevinden zich in een precaire situatie omdat zij bij verschillende gezinnen werken en de gezinsleden vaker thuis zijn door de coronamaatregelen. Om hen beter te beschermen tegen inbreuken op de veiligheidsmaatregelen, wordt de mogelijkheid gebruikers van dienstencheques uit te sluiten en de subsidie bij hen terug te vorderen uitgebreid. Daartoe wordt een bijkomende grond voor uitsluiting en terugvordering voorzien, met name schending van de veiligheidsmaatregelen. Er wordt ook een sanctionering voorzien voor feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk. Bij een eerste inbreuk geldt de uitsluiting ten hoogste voor één jaar, voor herhaalde inbreuken vijf jaar.

Meer informatie

- **585.000 euro steun aan vzw Dyzo voor werkingsjaar 2021**

  - VZW Dyzo is een organisatie die ondernemers in (potentiële) moeilijkheden begeleidt. Het zwaartepunt van de diensten van vzw Dyzo ligt bij een actieve begeleiding naar doorstart, vereffening of faillissement van micro- en kleine ondernemingen. Deze ondernemers hebben vaak niet het personeel of niet meer de financiële middelen om zich tot het commerciële circuit te wenden. De doelstelling voor vzw Dyzo is vooral om ondernemers in moeilijkheden te begeleiden zodat hun ondernemerschap zelf blijft voortbestaan, veel meer dan ondernemingen in moeilijkheden kunstmatig in leven te houden. De Vlaamse Regering kent voor 2021 een werkingssubsidie van 585.000 euro toe aan vzw Dyzo. Deze werkingsmiddelen moet de vzw Dyzo in staat stellen om ondernemers naar aanleiding van de coronacrisis bij te staan; zeker na het vervallen van het bankenmoratorium en het moratorium op faillissementen.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**

  - Een eerste forfaitaire vergoeding van 5.000 euro werd toegekend aan bedrijfssectoren die hebben moeten sluiten of stilgelegd zijn (horeca, kleinhandel, logies, reisbureaus, autocarbedrijven, toeristische attracties, taxi's…). Op 22 april 2020 heeft de regering aangekondigd dat de premie zou worden uitgebreid naar andere sectoren (autoverkoop, artistieke sector, immobiliën, bioscopen).

  - Een tweede forfaitaire vergoeding van 2.500 euro werd toegekend aan gedeeltelijk getroffen activiteiten (kapper) en die hebben genoten van de volledige overbruggingsuitkering voor de maanden maart en april.

  - Op 9 juli heeft de Waalse regering besloten om een bijkomende hinderpremie van 3.500 euro toe te kennen aan de kleine ondernemingen die nog steeds een zware impact ondervinden door de COVID-19-crisis. De bedoeling is om bijkomende steun te verlenen aan bedrijven en zelfstandigen die nog steeds hinder ondervinden door deze maatregelen, met name: zij die deel uitmaken van sectoren die nog gedwongen gesloten blijven; zij waarvan de activiteiten intrinsiek verbonden zijn met de beslissingen in verband met massa-evenementen; zij waarvan de activiteiten sterk verminderd zijn door de beperkingen op het reizen naar het buitenland; enz.

Meer informatie

  - Een vierde toelage zal worden toegekend aan zelfstandigen en kmo's die actief zijn in de als in aanmerking komende sectoren en die in het derde kwartaal van 2020 een omzet hebben die lager is dan of gelijk is aan 40% van die in het derde kwartaal van 2019. Het bedrag is gelijk aan 30% van de omzet in het derde kwartaal van 2019 en is uniek. Dit bedrag is minimaal 3.000 euro en is beperkt tot een maximum van :

    - 5.000 euro indien er geen personeelsleden zijn;
    - 10.000 euro indien het aantal personeelsleden tussen 0 en 10 ligt;
    - 20.000 euro indien het aantal personeelsleden tussen 10 en 50 ligt;
    - 40.000 euro indien het aantal personeelsleden gelijk is aan of hoger is dan 50.

  - Een vijfde vergoeding van ten minste 3000 euro zal worden toegekend na de sluiting van bepaalde sectoren. Het bedrag ervan zal opnieuw afhangen van het aantal personen dat in dienst is van de zelfstandige of de kmo.

  - Een zesde vergoeding is voorzien voor de zelfstandigen en kmo's die actief zijn in de vastgelegde sectoren en die hun activiteiten hebben moeten stopzetten ten gevolge van de federale maatregelen die op 2 november 2020 zijn ingetreden.
    De omvang van de vergoeding is:
    - 2.250 euro indien er geen personeelsleden zijn;
    - 3.750 euro indien het aantal personeelsleden tussen 0 en 5 ligt;
    - 5.250 euro indien het aantal personeelsleden tussen 5 en 10 ligt;
    - 6.750 euro indien het aantal personeelsleden gelijk is aan of hoger is dan 10.

    Voor ondernemingen die in 2020 zijn opgericht bedraagt de vergoeding 2.250 euro.

- Daarenboven worden gratis diensten ter beschikking gesteld van bedrijven die een faillissementsrisico willen afwenden, via www.1890.be.

Meer informatie

- Het Overlegcomité heeft besloten om op 2 november de zogenaamde "minder essentiële" sectoren, zoals de detailhandel, kappers, schoonheidsspecialisten, reisbureaus, bioscopen, recreatiecentra, enz. te sluiten. Om de directe economische impact van deze maatregel op de zelfstandigen en de betrokken bedrijven in de frontlinie te beperken, heeft de Waalse regering besloten om deze sectoren een toelage toe te kennen van 2.250 tot 6.750 euro. De vergoeding vertegenwoordigt 75% van het bedrag dat aan de zelfstandigen/ondernemingen in de horeca wordt toegekend, voor zover de zogenaamde "minder essentiële" ondernemingen 15 dagen langer open konden blijven. Ongeveer 60.500 begunstigden zouden in aanmerking kunnen komen voor deze toelage, waarvoor de regering 202 miljoen euro beschikbaar stelt. Voor de in aanmerking komende sectoren zou deze forfaitaire compensatie kunnen worden gecombineerd met de maatregel op basis van het omzetverlies (maatregel die bekend staat als "golf 4").

- Bovendien heeft de regering een mechanisme opgezet voor vzw's die economische activiteiten verrichten. Net als voor de ondernemingen, wordt in de regeling een onderscheid gemaakt tussen vzw's die actief zijn in door de crisis getroffen sectoren en vzw's die actief zijn in sectoren die volledig gesloten zijn.

    - Zevende vergoeding: de vzw voert economische activiteiten uit in sectoren die door de crisis zijn getroffen. Het steunmechanisme houdt rekening met zowel de omzet in verband met de commerciële activiteiten van de vzw's als met hun omvang (VTE). De financiële steun wordt berekend op 30% van de omzet voor commerciële activiteiten in de referentieperiode juli - september, op basis van de btw-aangifte voor het 3e kwartaal (of bij gebrek daaraan, het 4e). De verdeling gebeurt volgens de grootte van de vzw, vertaald in VTE-categorie: van 3.000 tot 40.000 euro.
    - De vzw oefent een economische activiteit uit in volledig gesloten sectoren. Hierbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen de sectoren die als eerste zijn gesloten (19 oktober 2020) en de sectoren die daarna zijn gesloten (2 november 2020).
        - Achtste vergoeding: de sectoren die op 19 oktober zijn gesloten. Er wordt financiële steun van 3 000 tot 9 000 euro verleend aan vzw's die voldoen aan de hierboven vermelde toekenningsvoorwaarden en die deel uitmaken van de sectoren die sinds 19 oktober bij besluit van het Overlegcomité zijn gesloten.
        - Negende vergoeding: sectoren gesloten op 2 november. Financiële steun van 2 250 tot 6 750 euro wordt toegekend aan vzw's die voldoen aan de bovengenoemde toekenningsvoorwaarden en die deel uitmaken van de zogenaamde "niet-essentiële" sectoren die sinds 2 november zijn gesloten bij besluit van het Overlegcomité.

Meer informatie

- Een tiende vergoeding wordt toegekend aan zelfstandigen en KMO’s die actief zijn in de sectoren die als gerechtigd zijn vastgesteld en die hun activiteit hebben moeten stopzetten ten gevolge van de federale gezondheidsmaatregelen die op 2 november 2020 van kracht zijn gegaan.
- De hoogte van de tussenkomst hangt af in functie van de activiteit van de sector:
    - Restaurants, sportevenementen, foren en pretparken gesloten op 19 oktober 2020:

- 4.000 euro indien er geen personeelsleden zijn;
- 6.500 euro indien het aantal personeelsleden tussen 0 en 5 ligt;
- 9.500 euro indien het aantal personeelsleden tussen 5 en 10 ligt;
- 12.000 euro indien het aantal personeelsleden gelijk is aan of hoger is dan 10.

o Toerisme, cultuur, recreatie en contactberoepen (kappers, schoonheidsinstituten,..) gesloten op 2 november 2020:
- 3.250 euro indien er geen personeelsleden zijn;
- 5.500 euro indien het aantal personeelsleden tussen 0 en 5 ligt;
- 7.500 euro indien het aantal personeelsleden tussen 5 en 10 ligt;
- 9.750 euro indien het aantal personeelsleden gelijk is aan of hoger is dan 10.

Meer informatie

- Een elfde vergoeding is toegekend aan ondernemingen en zelfstandigen die in hoofdzake actief zijn in de hotelsector.
- Hoewel ze niet opgenomen zijn in de lijst van de sectoren die gedwongen worden om te sluiten (ze worden beschouwd als een essentiële dienst), worden hotels bijzonder getroffen door het geheel van de maatregelen gelinkt met COVID-19, gezien de daling van toeristische bezoeken, de afschaffing van het grootste deel van de professionele evenementen en ook de sluiting van de restaurants.
- De gemiddelde bezettingsgraad voor het jaar 2020 wordt in vergelijking met het jaar 2019 gekenmerkt door een daling van meer dan 50 % in bepaalde gevallen.
- Om de directe economische impact van de crisis voor deze sector te verminderen heeft de Waalse regering bijgevolg besloten om een specifieke vergoeding toe te kennen aan de zelfstandigen en ondernemingen die actief zijn in de hotelsector (NACE 55.100). Deze vergoeding wordt forfaitair vastgesteld op 1.000 euro per kamer.

Meer informatie

- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**

- Bijkomende financiële middelen

o Een budget van 115 miljoen euro is voorzien om hulp te bieden aan de gezondheids-, de sociale en de tewerkstellingssector. De regering voorziet in drie verschillende hulpmaatregelen die op maat van de sectoren zullen worden toegepast:
- de sectoren (vooral gezondheid en eerste lijn) die het hoofd moeten bieden aan een toename van hun activiteiten. Zij krijgen een uitzonderlijk budget van 75 miljoen euro ;
- de gesubsidieerde sectoren die een sterke daling of zelfs een volledige stopzetting van hun activiteiten zullen meemaken. Hun subsidies worden behouden.
- de sectoren die de inkomsten van hun cliënten zullen verliezen. Zij krijgen een bijkomende forfaitaire tussenkomst van 5.000 euro.

- Deze maatregel werd verlengd tot 31 december 2021.

Meer informatie

- **Aanpassing van de wetgeving omtrent jobstudenten**

  - Per jaar kan een jobstudent normaal gezien maximaal 475 uur werken. In het kader van de COVID-19-crisis heeft de regering besloten dat de uren gepresteerd tussen 1 april 2020 en 30 juni 2020 niet worden gerekend in deze 475 uur. Voor de kinderbijslag worden de gewerkte uren van een jobstudent tussen 1 april 2020 en 30 juni 2020 ook niet meegerekend. Voor studenten die werkzaam zijn in de gezondheidszorg of het onderwijs worden bovendien de uren van het 4e kwartaal 2020 (oktober-december) en het 1e kwartaal 2021 (januari-maart) niet meegerekend voor de resterende uren.

Meer informatie

- **Versnelde investering in de renovatie van publieke huisvesting**

  - Met het oog op het ondersteunen van de economische relance van Wallonië heeft de Regering besloten om haar massieve renovatieplan van de publieke huisvesting versneld uit te voeren. Het Waalse Gewest zal 1,2 miljard euro (883 miljoen gewestelijke subsidies) investeren tegen 2024, om de bewoonbaarheid van 25.000 sociale woningen te versterken en om ze energiezuiniger te maken.

  - De gewestelijke beleidsverklaring voorziet in de renovatie van 55.000 sociale woningen tegen 2030. Door te mikken op 25.000 woningen voorziet het plan dat op 18 juni 2020 werd voorgesteld om tegen het einde van de legislatuur 45 % van deze doelstelling te halen. Het wordt voor 75 % door het Gewest en voor 25 % door de sociale huisvestingsmaatschappijen gefinancierd, op basis van een renteloze lening die door het Gewest is aangegaan.

Meer informatie

- **Maatregelen ter bescherming van bestaande jobs en voor de relance**

  - Op voorstel van de Minister van Werk en Opleiding heeft de Waalse regering op 13 november 2020 een reeks maatregelen aangekondigd om werkzoekenden, werknemers en bedrijven in de context van het herstel van de COVID-19-crisis veilig te stellen en te ondersteunen. Naast de beschermingsmaatregelen om de ondernemingen en instellingen financieel te blijven steunen en de werkgelegenheid in Wallonië te beschermen via verschillende mechanismen (verlenging van de geldigheidsduur van de dienstencheques met 6 maanden, behoud van de PFI-bonus (Plan Formation-Insertion) tot 70% in geval van opschorting van de contracten, behoud van de subsidies voor jobcoaching, maatregelen om de aanwerving van werkloze werkzoekenden bij bepaalde ondernemingen aan te moedigen, ...), zijn er nu twee nieuwe projecten ter ondersteuning van de werkgelegenheid goedgekeurd, die binnenkort zullen worden uitgevoerd:

    - De "Springplank 24 maanden"-maatregel, die tot doel heeft werkzoekenden in dienst te nemen die al meer dan 24 maanden als zodanig geregistreerd staan. Het doel is tweeledig: kwetsbare groepen integreren in de arbeidsmarkt en antwoorden geven op de schreeuwende behoefte aan arbeidskrachten in essentiële sectoren. Concreet wordt een subsidie van 1000 euro per maand (op basis van een voltijdse arbeidsovereenkomst) gedurende 24 maanden toegekend aan werkgevers die tegen eind juni een persoon in dienst nemen die voldoet aan de ad hoc voorwaarden. Deze subsidie komt bovenop een activering

van de werkloosheidsuitkeringen van 500 euro per maand voor 1 jaar, 250 euro voor 6 maanden en 125 euro voor 6 maanden. Deze maatregel zou het mogelijk moeten maken om vanaf 2021 bijna 250 mensen in essentiële sectoren aan het werk te krijgen.

- Het ter beschikking stellen van 5.000 gratis ALE-cheques aan rusthuizen, accommodatie voor gehandicapten en voorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg om extra huishoudsters en logistiek personeel in te huren. Deze cheques zullen worden gebruikt om de instellingen en het personeel te ondersteunen bij diverse taken zoals de distributie van maaltijden, activiteiten ten behoeve van de bewoners, meer schoonmaak, toepassing van hygiëne- en desinfectiemaatregelen op het terrein, assistentie aan (para)medische teams bij de voorbereiding van apparatuur, logistieke assistentie in verband met de inrichting van het terrein en het voorraadbeheer, enz.

Meer informatie

- **Steun aan de dienstencheque-sector**

  - De heropflakkering van COVID-19 zal een grote economische en sociale impact hebben. Om grote sociale drama's te voorkomen, om de 40.000 werknemers in de dienstenchequesector financieel te ondersteunen en om het verlies van nieuwe annuleringen van prestaties te compenseren, heeft de regering besloten om voor de maand oktober 2020 een forfaitair bedrag van 5.000 euro per bedrijf met hoofdzetel in Wallonië toe te kennen. Voor november en december 2020 zal een maatregel ter compensatie van betaalde, maar niet gewerkte uren worden ingevoerd om de werknemers aan het werk te houden.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Hinderpremie voor zelfstandigen**

  - Zelfstandigen en ondernemingen met een exploitatiezetel in het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest die getroffen zijn door de verplichte sluitingsmaatregelen komen in aanmerking voor de premie.
  - Een eenmalige premie van 4.000 euro is voorzien per bedrijf dat naar aanleiding van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad verplicht moet sluiten.
  - Op 16 april 2020 heeft de regering deze premie uitgebreid naar bijkomende sectoren.

Meer informatie

- **Bijkomende premies**

  - Op 16 april 2020 heeft de regering aangekondigd 3.000 euro steun toe te kennen aan alle exploitanten van taxidiensten en diensten voor het verhuren van voertuigen met chauffeur.
  - Daarnaast heeft de regering ook aangekondigd een compensatiepremie van 2.000 euro in te voeren. Na de eenmalige premie voor winkels en handelszaken die verplicht moesten sluiten, wordt beslist om een compensatiepremie toe te kennen. Die is bedoeld om ondernemers en

micro-ondernemingen (met 0 tot 5 VTE) die hun activiteit door de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus aanzienlijk zien afnemen, te ondersteunen.

Meer informatie

- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**
  - Toepasbaarheid van economische steunmaatregelen op sociale inschakelingsondernemingen
    - Omwille van hun statuut kunnen zij normaal geen aanspraak maken op economische bijstand, maar de Brusselse regering heeft beslist dat alle steunmaatregelen toegankelijk moeten zijn voor de erkende sociale inschakelingsondernemingen. Zo kunnen zij per vestigingseenheid (maximaal vijf) een eenmalige premie van 4.000 euro krijgen. Het is de bedoeling om op die manier hun inschakelingsactiviteiten voor werkzoekenden die bijzonder ver van de arbeidsmarkt staan, veilig te stellen.

Meer informatie

  - Ondersteuning van huishoudhulpen en dienstenchequebedrijven
    - Steun aan de huishoudhulpen: de huishoudhulpen van de dienstenchequebedrijven die hun zetel in het Brussels Gewest hebben en die op het grondgebied van het Gewest werken, zullen naast hun tijdelijke werkloosheidsuitkering een bijkomende vergoeding van 2,5 euro bruto per uur tijdelijke werkloosheid kunnen ontvangen.
    - Een forfaitair bedrag per dienstenchequebedrijf: een forfaitair bedrag van 4.000 euro wordt toegekend aan dienstenchequebedrijven die hun zetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben.
    - Verhoogde regionale interventie: om bedrijven in staat te stellen huishoudhulpen en gebruikers voldoende bescherming te bieden, zullen bedrijven voor de duur van de crisis profiteren van een verhoogde interventie van 2 euro, d.w.z. 16,60 euro in plaats van 14,60 euro per dienstencheque.

Meer informatie

- **Steun aan de cultuursector**
  - Om de culturele en creatieve sector die in Brussel zwaar getroffen is door de gevolgen van de gezondheidscrisis, te ondersteunen heeft de Brusselse regering en de Franse en de Vlaamse gemeenschapscommissie op 14 mei 2020 een aantal maatregelen goedgekeurd. Het gaat om een totaal bedrag van 8,4 miljoen euro. Deze maatregelen zijn:
    - een eenmalige gewestelijke sectorpremie van 2.000 euro toe te kennen voor alle culturele en creatieve organisaties die getroffen zijn door de Covid-19-crisis. Deze premie kan vanaf 25 juni 2020 aangevraagd worden op de website www.primecovid.brussels. Aldus zal de premie toegankelijk zijn voor de structuren uit de Brusselse culturele en creatieve sector die georganiseerd zijn als ondernemingen zonder winstoogmerk. Ze zullen moeten beschikken over minstens één exploitatiezetel op het Brusselse grondgebied, maximaal 5 voltijdse krachten tewerkstellen en inkomstenverlies hebben geleden. De organisaties mogen vóór maart 2020 overigens geen procedure tot faillissement of vereffening hebben opgestart. En de premie zal niet gecumuleerd kunnen worden met andere steun die door een ander

machtsniveau werd toegekend. De premie is eenmalig en zal worden uitgekeerd op uitdrukkelijk verzoek van de organisatie aan Brussel Economie en Werkgelegenheid;

- een uitzonderlijke steun van maximaal 1.500 euro voor de cultuurwerkers (fonds van 5 miljoen euro), aan te vragen tussen 27 juli en 16 augustus 2020 via de website www.actiris.be. Concreet kan iedere Brusselse cultuurwerker in aanmerking komen voor een uitzonderlijke steun van maximaal:
  - 1.500 euro voor werknemers die van 13 maart 2020 tot 31 mei 2020 minder dan 775 euro inkomsten hadden;
  - 1.000 euro voor werknemers die in diezelfde periode minder dan 1.550 euro inkomsten hadden;
  - 500 euro voor werknemers die in diezelfde periode minder dan 3.100 euro inkomsten hadden.

Meer informatie

- Op 12 oktober 2020 heeft de regering beslist om deze maatregel te verlengen en de forfaitaire bedragen ervan te verhogen:
  - Maximaal 2.000 euro voor de werknemers die tussen 1 juni en 30 september 2020 inkomsten genoten die hoogstens 3.000 euro netto bedroegen;
  - Maximaal 1.500 euro voor de werknemers die tussen 1 juni en 30 september 2020 inkomsten genoten die hoogstens 4.000 euro netto bedroegen;
  - Maximaal 1.000 euro voor de werknemers die tussen 1 juni en 30 september 2020 inkomsten genoten die hoogstens 5.000 euro netto bedroegen.

Meer informatie

- Uitbreiding, via een verhoging van de gewestelijke dotatie aan de Franse Gemeenschapscommissie, van het compensatiefonds voor de culturele sector, waardoor de uitzonderlijke steunmaatregelen die begin maart zijn aangekondigd om het verlies aan inkomsten binnen de culturele sector tegen te gaan mogelijk worden en om de overleefkansen van de Franstalige Brusselse operatoren te bevorderen.

Meer informatie

- De regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is zich bewust van de impact die de sector heeft op de Brusselse werkgelegenheid en economie en maakte via screen.brussels fund een extra miljoen euro vrij. Die middelen zullen rechtstreeks worden geïnvesteerd in de audiovisuele projecten die het fonds ondersteun (crisiskosten, compensatie van de daling van andere inkomsten) en helpen via deze projecten de activiteit van de bedrijven en professionals in de sector opnieuw te lanceren, die door de crisis een zware klap kregen.

Meer informatie

- Het programma “La Culture a de la classe”, met subsidies van de Franse Gemeenschapscommissie, biedt de Brusselse scholen de mogelijkheid om kunst- en cultuurprojecten op te zetten. Die projecten worden na een oproep geselecteerd door een professionele jury. Zij kunnen zeer uiteenlopend zijn, gaande van het maken van kunstwerken

met de leerlingen tot de kritische deelname aan kunstopvoeringen. De projectoproep voor 2020 werd net voor het begin van de lockdown uitgeschreven. De belangstelling was in dit bijzondere jaar groter dan anders. Ruim 30% meer kwaliteitsvolle projecten ingediend dan in de vorige jaren. Dat is het zeer positieve resultaat van de projectoproep "La Culture a de la classe" voor 2020. Sommige daarvan werden als gevolg van de lockdown uitgesteld, maar er zitten ook nieuwe projecten bij, die tot doel hebben om de kinderen en jongeren op de Brusselse scholen meer in aanraking te brengen met kunst en cultuur. Daarom heeft de regering op voorstel van de Brusselse Minister-President, in de COCOF bevoegd is voor cultuur, beslist om voor die projecten uitzonderlijk een budget van 606.000 euro toe te kennen, terwijl er aanvankelijk 450.000 euro voorzien was. Dit jaar werd ook het bedrag dat per uur voor elk project wordt uitgekeerd, opgetrokken om de deelnemende kunstenaars beter en rechtvaardiger te vergoeden.

Meer informatie

- **Steun aan de kleinschalige, lokale landbouw**

  - Een budget van 200.000 euro, te verdelen in individuele premies van 3.000 euro, wordt aangewend om kleinschalige en lokale voedselproducenten uit het Brusselse Gewest die moeilijkheden ondervinden door de COVID-19-crisis, te ondersteunen.

Meer informatie

- **Relance- en herontwikkelingsplan**

  - De Brusselse hoofdstedelijke regering heeft op 7 juli 2020 haar relance- en herontwikkelingsplan voorgesteld waarmee zij een antwoord wil bieden op de coronapandemie, die de maatschappij en het leven van de Brusselaars, het welzijns- en gezondheidssysteem en de economie flink door elkaar heeft geschud.

  - Een stuurcomité met alle ministeriële kabinetten, gecoördineerd door het kabinet van de Minister-President, heeft zich beziggehouden de uitwerking van dat plan. Het moet een geleidelijke en veilige heropstart van alle activiteiten op korte, middellange en lange termijn mogelijk maken. Het is gebaseerd op een volledige diagnose van de sociaaleconomische, territoriale en ecologische situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tijdens en na de coronacrisis.

  - Het relance- en herontwikkelingsplan moet een antwoord bieden op de volgende vragen:

    - Hoe kan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn verbintenissen met betrekking tot de economische, sociale en ecologische transitie verder uitvoeren?

    - Hoe en volgens welk model kunnen we de optimale werking van het welzijns- en gezondheidssysteem garanderen?

    - Hoe kan de ruimtelijke inrichting van het stadsgewest hertekend worden, rekening houdend met de verschillende stadsfuncties zoals mobiliteit, huisvesting, voorzieningen, economische activiteiten, groene ruimten en recreatie?

  - Om de bovenvermelde uitdagingen aan te pakken, gaat de Brusselse regering te werk in vier fasen, waarvan de eerste al bezig is. Zo heeft zij al bijna 500 miljoen euro uitgetrokken voor

dringende steunmaatregelen om de personen en bedrijven die zwaar getroffen zijn door de crisis, rechtstreeks hulp te bieden.

- Onlangs heeft de regering het licht op groen gezet voor de tweede fase, waarin op korte termijn maatregelen met directe uitwerking genomen worden voor personen en bedrijven die overheidssteun nodig hebben. Daarnaast komen er ook dringende maatregelen om de leefomgeving van de Brusselaars tijdens de zomer te verbeteren.
- In de laatste twee fases, die nog onderzocht worden, is het de bedoeling om zinvolle maatregelen te nemen ter ondersteuning van de koopkracht en van de activiteiten van de openbare en private sectoren teneinde de werkgelegenheid van de Brusselaars veilig te stellen. Daarnaast zijn ook herontwikkelingsmaatregelen gepland die erop gericht zijn de stedelijke ontwikkelings-, productie-, consumptie- en solidariteitsmodellen een nieuwe invulling te geven en zodoende veerkrachtiger te maken. Die relance- en herontwikkelingsmaatregelen worden na het overleg met – onder andere – de sociale partners nog verder verfijnd. Zij zullen, in voorkomend geval samen met andere maatregelen, deel uitmaken van het plan dat begin oktober samen met de begrotingsaanpassing moet worden ingediend.
- Om een coherente aanpak te waarborgen, werd het plan geïntegreerd in de bestaande beleidsplannen, met name de strategie GO4Brussels 2030, het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO), het Good Move-plan en het Lucht-, Klimaat- en Energieplan.
- Tot slot heeft ook de Europese Unie een reeks maatregelen genomen naar aanleiding van de coronapandemie. Er worden een herstelplan en een nieuw voorstel voor een financieel kader van de EU verwacht. De Brusselse regering zal haar plan laten aansluiten op de Europese initiatieven die bedoeld zijn om de lidstaten te ondersteunen (o.a. Next Generation EU, de Green Deal, …). Daarnaast zal zij ook een maximale complementariteit tussen het federale, het gewestelijke en het lokale niveau nastreven.

Meer informatie

Op 22 september 2020 heeft de minister van Werk en Beroepsopleiding de inhoud van het herstelplan, waarvan de maatregelen zijn begroot op 17 à 18 miljard euro, nader gepreciseerd.

- “Opveringsfonds” voor tewerkstelling in Brussel
  - Elke werknemer die in de context van een faillissement wordt ontslagen, krijgt steun in overeenstemming met zijn vaardigheden. Doelstelling: werknemers naar de sectoren met de meeste jobkansen leiden, waarbij het oorspronkelijke werkterrein van de werknemer geen belemmering mag vormen. Het belangrijke overleg met de sociale partners over de modellering van deze voorziening zou binnenkort moeten worden afgerond. Het "Opveringsfonds" zal met terugwerkende kracht tot 1/9/2020 in werking treden. Het budget voor deze maatregel bedraagt 875.000 euro in 2020 en 3,5 miljoen euro in 2021.
- Activa-19, nieuwe tewerkstellingssteun voor Brusselaars
  - Activa-19 treedt in werking op 1 januari 2021. De maatregel richt zich tot een bepaald publiek, is beperkt in de tijd en toegankelijk voor alle Brusselaars die hun job hebben verloren sinds het begin van de crisis, tussen 1 april 2020 en 31 maart 2021.
  - Doelstelling: een bijkomend voordeel geven aan de Brusselse werkzoekenden. Dit zijn de toekenningsvoorwaarden:

    - Afgestudeerden van de middelbare school of onder deze certificering activeren een maandelijkse aanwervingspremie van 800 euro gedurende 6 maanden; ook geldig voor nieuwe inschrijvers die hun studies hebben voltooid.
    - Afgestudeerden in het hoger onderwijs activeren een maandelijkse aanwervingspremie van 500 euro, ook gedurende 6 maanden.
    - In 2021 wordt een budget van 30 miljoen euro voorzien en in 2022 een van 15 miljoen euro.
- Versterking van het opleidingsaanbod
    - Het verwerven en versterken van vaardigheden, of ze nu taalkundig, digitaal of beroepsgerelateerd zijn, moet een noodzakelijke stap worden voor werkzoekenden. Werkzoekenden zullen worden uitgenodigd om hun vaardigheden te verbeteren. Ze zullen worden ondersteund om hun opleiding af te stemmen op de behoeften van de Brusselse arbeidsmarkt. Dit zijn de hoofdprioriteiten:
    - Het aanbod van face-to-face- en afstandsonderwijs (e-learning) kwantitatief en kwalitatief versterken door zowel op werkzoekenden als op economisch werkloos gestelde werknemers te focussen;
    - Korte opleidingen aanbieden die rechtstreeks verband houden met een beroep waar vraag naar is;
    - Technische en educatieve tools met betrekking tot afstandsonderwijs ontwikkelen: inhoud met hoge toegevoegde waarde, coaching en begeleiding;
    - Zorgen voor gratis opleidingen op afstand voor economisch werkloos gestelde werknemers.
    - Voor deze maatregel wordt 900.000 euro voorzien in 2020 en 3.600.000 euro in 2021.

- Versterkte begeleiding
    - Het toenemend aantal werkzoekenden zal begeleid moeten worden. Tegelijkertijd moet de digitalisering van een deel van de Actiris-diensten worden verdergezet en mag de digitale kloof niet groter worden. Om in te spelen op deze verandering, wordt 330.000 euro toegekend in 2020, 7,9 miljoen in 2021 en 8 miljoen in 2022.

- Zelfstandigen die hun activiteiten hebben moeten stopzetten, weer op de rails krijgen
    - Een Brusselse zelfstandige die het slachtoffer is van een faillissement, moet snel kunnen reageren. Daarom heeft het starten van een nieuw loopbaantraject via de “Artikel 60” - maatregel voordelen: toegang tot het recht op werkloosheidsuitkeringen, nieuwe beroepservaring opdoen, specifieke opleidingen krijgen aangepast aan de ontwikkeling van iemands vaardigheden, alsook professionele en sociale begeleiding genieten. Negentien begeleiders-contactpersonen en 300 inschakelingsbetrekkingen worden gefinancierd. Voor deze maatregel wordt 300.000 euro vrijgemaakt in 2020 en 2,95 miljoen euro in 2021.
- Steun voor zelftewerkstelling en activiteitencoöperaties
    - Het Brussels Gewest beschikt over twee doeltreffende mechanismen: de premie voor zelfstandigen en de activiteitencoöperaties. De premie wordt gestimuleerd en de bedragen worden verhoogd vanaf begin 2021 met terugwerkende kracht tot 1/09/2020:
        - 1.250 euro de eerste maand,
        - 1.000 euro de tweede maand,
        - 750 euro de derde maand,
        - 500 euro de laatste 3 maanden (in plaats van 250 euro voor de 5de en 6de maand).

- De activiteitencoöperaties zullen worden aangemoedigd om ondernemers of zelfstandigen die het slachtoffer werden van faillissementen of met een slechte economische gezondheid naar aanleiding van de COVID-19-crisis, te begeleiden. Een specifieke begeleiding op maat kan worden voorzien om tegemoet te komen aan hun behoeften, zodat een economische activiteit kan worden ontwikkeld die arbeidsmogelijkheden biedt.
- Om ondernemers die bijna failliet zijn, te begeleiden, zal de eerste "terugkoopcoöperatie" in België worden opgericht. Deze structuur is bedoeld om te voorkomen dat ondernemers (en hun personeel) werkloos worden als gevolg van de COVID-19-crisis. De coöperatie biedt "gedragen ondernemerschap" aan ondernemers die in ernstige moeilijkheden verkeren, die quasi failliet zijn of die hun activiteit hebben moeten staken, met de bedoeling deze weer op gang te brengen. Ze zullen hun activiteit in dit gedeelde bedrijf kunnen hervatten en kunnen gebruikmaken van verschillende diensten, zoals boekhouding, communicatie, herinneringen aan klanten en geschillenbeslechting, ondersteuningsgroep tussen ondernemers onderling, persoonlijke begeleiding en projectontwikkeling.
- Voor deze maatregel wordt een budget van 140.000 euro voorzien in 2020 en 850.000 euro in 2021

Meer informatie

## Federatie Wallonië-Brussel

- **Noodfonds voor Cultuur, Media, Jeugd**

  - De Regering van de Federatie Wallonië-Brussel heeft een noodfonds opgericht om hulp te bieden aan de operatoren die een impact hebben ondervonden door de lockdown-maatregelen tegen COVID-19. Het wordt besteed in functie van de bevoegde ministeriële en administratieve bevoegdheden.
  - Een totaal budget van 13,9 miljoen euro is voorzien voor het herstellen van de schade geleden door de culturele operatoren, te verdelen als volgt:
    - Een budget van 8,5 miljoen euro voor:
      - de sector van de bioscopen, culturele centra, levende kunsten, muziek, door de annulering van hun activiteiten door de lockdown tussen 4 mei en 5 juli 2020
      - de sector van de musea en kunstcentra, door de annulering van hun activiteiten door de lockdown tussen 4 mei en 18 mei 2020
    - Een budget van 3,4 miljoen euro voor de gesubsidieerde kunstenfestivals (muziek, levende kunsten en pluridisciplinair), door de annulering tussen 4 mei en 31 augustus 2020.
    - Een budget van 2 miljoen euro voor de culturele operatoren van de FWB die kunnen genieten van financiële steun van de WBI, die op de internationale scène artistieke prestaties leveren, voor de geannuleerde activiteiten tussen 13 maart en 31 augustus 2020.
  - Een geplafonneerd budget van 715.000 euro voor het herstellen van de schade geleden door de ontmoetings- en overnachtingscentra die erkend zijn binnen het kader van het decreet van 20 juli 2000.

Meer informatie

- **Plan voor de heropstart van de cultuursector**

  - In december 2020 heeft de Federatie Wallonië-Brussel een plan goedgekeurd om 34,12 miljoen euro uit te trekken voor de sectoren cultuur en film. Dit plan bevat:
    - Steun voor structureel gesubsidieerde operatoren: alle subsidies voor culturele en bioscoopoperatoren worden in 2021 gehandhaafd of zelfs verhoogd, afhankelijk van de behoeften van de operatoren.
    - Rechtstreekse steun aan kunstenaars, producenten en andere actoren die geen structurele steun genieten en voortzetting van de steunmechanismen bij de heropening.
    - Financiële steun voor niet-gesubsidieerde operatoren: culturele operatoren die niet door de Federatie Wallonië-Brussel worden gesubsidieerd, komen in aanmerking voor uitzonderlijke financiële steun om de COVID-19 crisis het hoofd te bieden. Deze steun wordt verleend in de vorm van uitzonderlijke subsidies van 7.500 tot 15.000 euro.

Meer informatie

## Duitstalige Gemeenschap

- **Subsidiegarantie**

  - De Duitstalige Gemeenschap garandeert de betaling van reeds goedgekeurde subsidies, zelfs indien activiteiten moeten worden geannuleerd en installaties tijdelijk gesloten wegens de Coronacrisis.

  - Veel sponsors worden nog steeds met grote organisatorische en financiële uitdagingen geconfronteerd. De veranderende federale maatregelen om de Corona-crisis in te dammen, houden in dat openbare evenementen soms niet mogen plaatsvinden, bepaalde activiteiten verboden zijn of voorzieningen moeten sluiten.

  - Bijgevolg is besloten de meeste subsidies vanaf 2020 voort te zetten. Om de organisaties te kunnen blijven steunen, is besloten de subsidiegarantie te verlengen tot eind 2021.

Meer informatie

- **Financiële hulp aan sportverenigingen**

  - Als gevolg van de contactbeperkingen zijn de verenigingsactiviteiten sterk teruggeschroefd. Het daarmee gepaard gaande verlies aan inkomsten tast de levensvatbaarheid van de verenigingen aan. Veel plaatselijke verenigingen met een eigen infrastructuur weten niet wat ze nu moeten doen. Deze plaatsen zijn belangrijke brandpunten van culturele, sportieve en sociale cohesie. Zij zijn van immens belang voor de samenhang en de lokale solidariteit. Daarom wil de regering van de Duitstalige Gemeenschap hen financieel ondersteunen en zo op middellange termijn de crisis te boven komen.

  - De in aanmerking komende verenigingen kunnen steun aanvragen tot en met 31 januari 2021, voor een maximaal bedrag van 10.000 euro. Voor deze reddingsfinanciering heeft de Duitstalige Gemeenschap 1 miljoen euro vrijgemaakt.

Meer informatie

- **Steunfonds aan de niet-commerciële sector**

  - De Covid-19-crisis heeft geleid tot een situatie waarin talrijke instellingen in de niet-commerciële sector hun activiteiten slechts in zeer beperkte mate kunnen ontplooien. De niet-commerciële sector omvat onder meer de culturele sector, de sportsector, de vrijetijdssector, de volwasseneneducatie, maar ook de gezondheidssector, de opvang voor jonge kinderen, de sociale sector, bejaardentehuizen en de gehandicaptensector. Deze organisaties verlenen veel belangrijke diensten aan de burgers.
  - Indien deze situatie voortduurt, kan de economische levensvatbaarheid van de organisaties, ondanks de verleende subsidiewaarborg, zodanig worden bedreigd dat hun voortbestaan in gevaar komt en het twijfelachtig is of zij hun activiteiten kunnen voortzetten.
  - Daarom is bij het crisisbesluit een steunfonds opgericht, dat over 10 miljoen euro beschikt. Het fonds is bedoeld om liquiditeitsknelpunten op korte termijn te overbruggen, zodat de dienstverlening kan worden gehandhaafd en banen kunnen worden veiliggesteld. Via het fonds worden renteloze leningen verstrekt om tijdelijke inkomstentegenvallers en onvermijdelijke extra uitgaven als gevolg van de Covid-19-crisis te compenseren.

Meer informatie

# 10. Schulden en belastingen

## Federale Staat

- **Personenbelasting**
  - Voor de betaling van zowel de personenbelasting als de vennootschapsbelasting, de belasting van niet-inwoners en de rechtspersonenbelasting zal automatisch, bovenop de normale betaaltermijn en zonder aanrekening van nalatigheidsintresten, een extra termijn van 2 maanden worden toegekend.
  - Deze maatregel geldt voor de afrekening van deze belastingen, aanslagjaar 2019, gevestigd vanaf 12 maart 2020.
  - Voor de betaling van schulden inzake de personen- of vennootschapsbelasting, ook deze gevestigd vóór 12 maart 2020, gelden de aangekondigde steunmaatregelen en zijn extra betaaltermijnen, vrijstelling van nalatigheidsintresten en/of kwijtschelding van boetes wegens laattijdige betaling, op aanvraag, mogelijk.

Meer informatie

  - Op 6 november 2020 kondigde de federale regering de verlenging aan van de maatregelen die het mogelijk maken om individueel uitstel van betaling van belastingen te bekomen zonder boetes en nalatigheidsinteresten.

Meer informatie

- **Verzekeringen voor particulieren**
  - De sectororganisatie Assuralia bereikte een akkoord dat mee gefaciliteerd werd door de Nationale Bank met de steun van de FSMA en de federale regering. De Belgische verzekeringssector gaat inspanningen leveren om de negatieve impact van de COVID-19 crisis op de particulieren, gezinnen, zelfstandigen en bedrijven te verzachten. De verzekeringsondernemingen gaan de volgende maanden soepel omgaan met klanten in nood en ervoor zorgen dat ze blijvend beschermd worden.
  - Het opschorten, tot 30 september 2020, van zowel rentebetalingen als kapitaalaflossingen van hypothecaire kredieten aangegaan bij verzekeringsondernemingen alsook de betaling van premies van schuldsaldoverzekeringen gelieerd aan hypothecaire kredieten. Dit voor zover de verzekerde kan aantonen dat hij in financiële moeilijkheden is beland door de COVID-19 crisis. Het akkoord weerspiegelt dat van de overheid met de banken.

Meer informatie

  - Deze maatregel werd verlengd tot en met 31 december 2020.

Meer informatie

- **Aanvullende pensioenen en tijdelijke werkloosheid: afwijking van het principe ingevolge COVID-19**

  - Zelfs als het pensioenreglement hierin niet voorziet, bepaalt een nieuwe wet dat de werkgever (of de organisator) verplicht is de premiestorting voor de opbouw van een aanvullend pensioen voor te zetten, alsook de collectieve dekkingen voor overlijden, gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid en/of invaliditeit voor alle werknemers die tijdelijk werkloos gesteld zijn ingevolge het coronavirus. De premies verschuldigd voor de periode waarin de werknemers tijdelijk werkloos zijn gesteld ingevolge de coronacrisis, worden berekend alsof de arbeidsovereenkomst niet is geschorst. Toch zijn er twee versoepelingen voor de werkgever (of de organisator). Ten eerste kan de werkgever uitstel van betaling van de bijdragen vragen, uiterlijk tot 30 september 2020, zonder extra kosten en zonder dat de verzekeringsmaatschappij een andere datum kan weigeren of opleggen. Ten tweede geldt dit uitstel van betaling van de bijdragen zowel voor de werkgeversbijdragen als voor de persoonlijke bijdragen. De werkgever kan weigeren om deze bijzondere maatregelen in het kader van de coronacrisis toe te passen. In dat geval worden het pensioenplan en de dekkingen inzake gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid en/of invaliditeit ondanks alles alsnog geschorst.

Meer informatie

- **Consumentenkredieten**

  - De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft een wet gestemd die kredietgevers inzake consumentenkredieten verplicht om, tijdens de periode tussen 1 mei en 31 juli 2020, tijdelijk en kosteloos uitstel van terugbetaling van een lening of verkoop op afbetaling, maar ook de verlenging van de nulstellingstermijn in geval van kredietopeningen toe te staan voor een maximale termijn van 3 maanden. Dit maximale uitstel van 3 maanden kan eenmalig worden verlengd met een nieuwe termijn van maximaal 3 maanden, indien de aanvrager nog voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te maken op dit uitstel. Deze cumulatieve voorwaarden zijn:
    - de kredietnemer moet zelf een aanvraag tot betalingsuitstel richten aan de kredietgever;
    - er mag geen betalingsachterstand van meer dan één maand bestaan op het betrokken krediet op 1 april 2020;
    - de kredietnemer moet inkomensverlies lijden ten gevolge van de COVID-19-crisis, waarbij het voldoende is dat tenminste één van de mede-inwoners een inkomensverlies lijdt, ook al is hij niet de kredietnemer zelf;
    - de kredietnemer mag op het ogenblik van de aanvraag niet beschikken over een roerend vermogen van meer dan 25.000 euro op zijn zicht- en spaarrekeningen.
  - Sinds 1 februari 2021 werd het kredietgevers opnieuw toegelaten om een uitstel te verlenen voor het terugbetalen van maandelijkse afbetalingen van een consumentenkrediet (lening op afbetaling, koop op afbetaling, hypothecair krediet met roerende bestemming en kredietopening). De aanvraag moest ten laatste op 31 maart 2021 worden ingediend.

Meer informatie

- **Betalingsuitstel voor hypothecaire kredieten met roerende bestemming**

  - De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft een wet gestemd die kredietgevers verplicht om, tijdens de periode tussen 1 mei en 31 juli 2020, tijdelijk en kosteloos uitstel te verlenen van

terugbetaling van een lening of verkoop op afbetaling, maar ook van de verlenging van de nulstellingstermijn in geval van kredietopeningen. Het maximaal uitstel van 3 maanden van kapitaal en interest kan eenmalig worden verlengd met een nieuwe termijn van maximaal 3 maanden indien de kredietnemer nog steeds voldoet aan de voorwaarden. Deze cumulatieve voorwaarden zijn:

- de kredietnemer moet zelf een aanvraag tot betalingsuitstel richten aan de kredietgever;
- er mag geen betalingsachterstand van meer dan één maand bestaan op het betrokken krediet op 1 april 2020;
- de kredietnemer moet inkomensverlies lijden ten gevolge van de COVID-19-crisis, waarbij het voldoende is dat tenminste één van de mede-inwoners een inkomensverlies lijdt, ook al is hij niet de kredietnemer zelf;
- de kredietnemer mag op het ogenblik van de aanvraag niet beschikken over een roerend vermogen van meer dan 25.000 euro op zijn zicht- en spaarrekeningen.

Meer informatie

- **Gedwongen uitvoeringsmaatregelen**

- Ten gevolge van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, maar ook op vraag van het College van Hoven en Rechtbanken, heeft de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders onder meer de volgende richtlijnen uitgevaardigd aan haar leden:
  - zo veel mogelijk opschorten van alle lopende maatregelen van tenuitvoerlegging. Wat de opdrachten betreft van de institutionele schuldeisers (zoals het Waals Gewest, VLABEL, RSZ, FOD Financiën, steden en gemeenten, sociale huisvestings-maatschappijen…) dienen hun aanbevelingen te worden opgevolgd;
  - uitstel van alle voorziene verkoopdagen;
  - minnelijke invordering: alle verrichtingen in het kader van de minnelijke invordering kunnen normaal verlopen, behoudens het bezoek aan de woonplaats;
  - in elk geval zullen de gerechtsdeurwaarders soepel moeten zijn bij de opvolging van de afbetalingsplannen, en de rechtsonderhorigen zoveel mogelijk aan te raden online of elektronisch te betalen.

Meer informatie

- Op 12 mei 2020 heeft de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers het verbod gestemd voor deurwaarders om beslag te leggen op lonen en op woningen die als hoofdverblijfplaats dienen. Dit verbod geldt tot en met 17 juni 2020.

- Op 16 juni 2020 heeft de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers besloten om het verbod om beslag te leggen op lonen en op woningen die als hoofdverblijfplaats dienen niet te verlengen na 17 juni 2020. Wel worden de beslaggrenzen tijdelijk verhoogd met 20 %, waardoor de laagste inkomens nog altijd beschermd worden tegen beslag op hun loon. Concreet zal de beslaggrens verhoogd worden van 1.138 euro naar 1.366 euro.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **21 miljoen euro voor steunmaatregelen door een verlaging van specifieke lokale belastingen**

  - Op voorstel van de minister van lokale overheden heeft de Waalse regering besloten de lagere inkomsten van de gemeenten en provincies, die hun belastingen in 2021 zullen afschaffen, volledig te compenseren:
    - op drankgelegenheden ;
    - op de plaatsing van terrassen, tafels en stoelen;
    - over de rechten van vestiging op markten;
    - op kermissen;
    - op hotels en hotelkamers.
  - Het totale door de overheid te compenseren bedrag is 21 miljoen (cafés en terrassen: 5 miljoen - tuinders: 8 miljoen - kermissen: 3,6 miljoen - hotels: 4,4 miljoen). De compensatie zal uiterlijk op 20 juli 2021 aan de plaatselijke autoriteiten worden toegekend.
  - De Waalse regering had besloten om voor het jaar 2020 4 miljoen euro te reserveren ter ondersteuning van de lokale overheden die fiscale vrijstellingsmaatregelen hadden genomen voor de door de gezondheidscrisis getroffen economische sectoren. In 2020 hebben 167 gemeenten en 2 provincies dergelijke maatregelen genomen.

Meer informatie

# 11. Onderwijs en kinderopvang

## Vlaanderen

- **Organisatie van het onderwijs**

  - In navolging van de COVID-19 maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad waren de lessen geschorst tot en met zondag 3 mei 2020. Op 24 april 2020 besliste de Nationale Veiligheidsraad dat vanaf maandag 18 mei de lessen op school kunnen herstarten voor enkele prioritaire groepen van leerlingen, die dan gedeeltelijk op school les krijgen. Vlaamse scholen kunnen kiezen voor een pilootfase op vrijdag 15 mei 2020.
  - Vanaf dinsdag 2 juni 2020 kunnen in het basisonderwijs alle kleuters voltijds herstarten, lagereschoolkinderen van alle leerjaren maximaal 4 dagen per week. Vanaf 2 juni kan het 2de en 4de middelbaar maximaal 2 volle of 4 halve dagen per week heropstarten. Het 1ste, 3de en 5de middelbaar zullen in juni nog enkele dagen uitgenodigd worden – met een minimum van 1 dag – om het schooljaar te kunnen afsluiten in hun vertrouwde klas.
  - Opvang op school tijdens de lesweken voor drie groepen van gezonde leerlingen:
    - kinderen van ouders met een job in een cruciale sector;
    - kinderen en jongeren in het buitengewoon onderwijs, de onderwijsinternaten, de MPIGO's en de IPO's van het gemeenschapsonderwijs. Zij zijn medisch en/of sociaal kwetsbaar en moeten opgevangen worden;
    - leerlingen in een kwetsbare thuissituatie. De school schat zelf in over wie dat gaat, in overleg met het CLB en de ouders.
  - Tijdens de paasvakantie 2020 ligt de regie en de verantwoordelijkheid voor de opvang van kinderen uit de eigen gemeente bij het lokaal bestuur. De volgende groepen kinderen hebben, naast de kinderen van wie de ouder(s) een job in een cruciale sector uitoefenen, recht op de opvang georganiseerd door het lokale bestuur:
    - kinderen uit het buitengewoon onderwijs;
    - kinderen die 'uit huis geplaatst zijn', maar waar de plaatsende instantie akkoord gaat dat ze thuis verblijven;
    - kinderen in een kwetsbare positie, waarbij de draagkracht van de gezinscontext dreigt overschreden te worden.
  - De Vlaamse Regering kent een eenmalige projectsubsidie van zo'n 690.000 euro toe aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw (VVSG) voor de compensatie van de kosten voor de kinderopvang tijdens de paasvakantie 2020.
  - De Lijn blijft de ritten voor het vervoer van leerlingen buitengewoon onderwijs uitvoeren, tenzij ze van de directie de vraag krijgen dat niet langer te doen.
  - Maatregelen opdat kwetsbare leerlingen kunnen genieten van digitaal afstandsleren en geen leerachterstand oplopen:
    - bij afstandsleren rekening houden met kansarme leerlingen (o.a. zonder computer of internetverbinding thuis);

- scholen voor gewoon en buitengewoon secundair onderwijs kunnen gedoneerde laptops aanvragen voor sociaal kwetsbare leerlingen die thuis geen pc of laptop hebben, door contact op te nemen met hun koepel of het GO!. Scholen staan zelf in voor de verdeling. Als eigenaar van de toestellen beslissen ze zelf of ze, na de coronacrisis, bij de leerlingen blijven;
- gratis wifi voor leerlingen zonder internettoegang: Leerlingen zonder internetaansluiting thuis kunnen tijdens de coronacrisis gratis gebruik maken van:
  - Wi Free van Telenet. Aanvragen voor logincodes kunnen enkel door officieel erkende instanties zoals scholen, OCMW's of jeugdorganisaties ingediend worden;
  - Proximus Public WiFi. Scholen vragen tijdelijke toegangscodes aan;
- niet-digitaal lesmateriaal op school afhalen: scholen die afstandsleren niet (enkel) via digitale weg organiseren of die voor (bepaalde) leerlingen lesmateriaal op papier aanbieden, doen op dit moment alle nodige inspanningen om dat tot bij die leerlingen thuis te krijgen.

- VRT brengt extra programma-aanbod voor onderwijs door impact coronavirus.
- Tips over alternatieve vormen van leren en manieren om kwetsbare leerlingen te ondersteunen.

Meer informatie

- Leerlingen krijgen van maandag 20 april tot en met vrijdag 15 2020 mei vanop afstand nieuwe leerstof aangeboden volgens de principes van 'preteaching'.
- Vanaf 18 mei 2020
  - Gaan in het lager onderwijs drie leerjaren fysiek terug naar school (6de, 2de en 1ste). Voor de andere leerlingen blijft 'preteaching' via afstandsonderwijs van toepassing.
  - Starten in het secundair onderwijs de lessen op school voor de laatstejaars, om de doorstroom naar hoger onderwijs of de arbeidsmarkt vlot te laten verlopen. Er kunnen ook 2 bijkomende leerjaren herstarten. Voor de andere leerlingen blijft 'preteaching' via afstandsonderwijs van toepassing.
  - Blijven het basis- en secundair onderwijs voorzien in opvang van leerlingen op school en in voor- en naschoolse opvang. In die opvang krijgen de leerlingen nieuwe leerstof aangeboden via 'preteaching', net zoals hun klasgenoten die thuis zijn.
  - Scholen kunnen best inschatten of kwetsbare leerlingen voor wie 'preteaching' thuis om verschillende redenen niet evident is, beter af zijn in de opvang op school.
  - Leerlingen vanaf 12 jaar en personeelsleden moeten op school mond- en neusbedekking dragen en de voorzorgsmaatregelen blijven gelden.

Meer informatie

- Vanaf 20 april 2020 tot het einde van het schooljaar kunnen scholen een beroep doen op de pedagogische reserve die intussen werd aangelegd. Die bestaat uit initiatieven en organisaties die leerlingen bijkomend kunnen ondersteunen (bv. met bijles, huiswerkbegeleiding, taalondersteuning).
- Scholen kunnen een beroep doen op de sociaal telefoontolken om de communicatie met anderstalige ouders te vergemakkelijken. De kosten van scholen en CLB's voor sociaal

telefoontolken zullen voor de periode van 20 april 2020 tot aan de heropstart van de lessen op school door het ministerie van Onderwijs betaald worden.

- Evaluaties tijdens de periode waarin de lessen opgeschort zijn - vanaf 16 maart 2020 tot de paasvakantie en in de preteaching periode na de paasvakantie - kunnen enkel formatief zijn. Formatieve evaluatie helpt scholen en leraren om hun leerlingen te monitoren, te weten waar ze het moeilijk mee hebben, gerichte feedback te geven. Sommige leerlingen volgen in (zeer) moeilijke omstandigheden preteaching. Daar moet rekening mee gehouden worden.

Meer informatie

- Ook de voorzieningen Jeugdhulp krijgen te maken met het concept van preteaching. De aanpak hiervan kan school per school sterk verschillen. Daarom geeft het Agentschap Opgroeien een aantal richtlijnen mee om dit in goede banen te leiden.

Meer informatie

- Subsidie voor ICT-materiaal in residentiële jeugdhulpvoorzieningen
  - De Vlaamse Regering kent 633.000 euro subsidie toe aan de residentiële jeugdhulpvoorzieningen voor de aankoop van of de investering in ICT-materialen, zodat de kinderen en jongeren die hier verblijven onderwijs op afstand kunnen volgen.
- Investering van 76.900 euro in ICT-materiaal en ondersteuning voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren voor het dichten van de digitale kloof in Brussel.

Meer informatie

- **Zomerscholen**

- De Vlaamse regering lanceert een open oproep naar scholen, lokale bestuurders en andere initiatiefnemers om zomerscholen, leertrajecten op maat gecombineerd met amusement en ontspanning, te organiseren. Zo kunnen leerlingen komende zomer in juli of augustus bijgewerkt worden om een eventuele leerachterstand weg te werken. Scholen of andere initiatiefnemers die in juli en augustus 2020 een zomerschool organiseren krijgen daar van de Vlaamse regering een vergoeding van 25 euro per dag per leerling voor. Voor de deelnemers worden de zomerscholen op die manier gratis. Zo wordt de organisatie van en de deelname aan de zomerscholen, die op vrijwillige basis gebeuren, gestimuleerd.
- De Vlaamse Regering keurde 123 van de 144 ingediende aanvraagdossiers goed voor een totaalbedrag van 1,585 miljoen euro. Wegens dit succes werd op 9 juni 2020 een tweede oproep voor het indienen van voorstellen voor het inrichten van een zomerschool gelanceerd, onder dezelfde voorwaarden. Van de 49 aanvragen werden er 47 goedgekeurd. De Vlaamse Regering beslist de geselecteerde projecten te subsidiëren voor een totaalbedrag van 370.000 euro.

Meer informatie

- Om leerverlies door de impact van de COVID-19-pandemie op te sporen, te voorkomen en te remediëren, in het bijzonder voor de meest kwetsbare doelgroepen, lanceert de Vlaamse

regering een oproep voor de organisatie van Zomerscholen. Daarin moet voor leerlingen een gevarieerd en doelgericht aanbod voorzien worden dat aansluit bij het individueel onderwijstraject van leerlingen en gekoppeld is aan onderwijsdoelen. Daarbij wordt met kleine groepen leerlingen gewerkt. Deelname is voor leerlingen kosteloos en vrijwillig. De zomerscholen kunnen starten op maandag 5 juli 2021 en lopen tot en met vrijdag 27 augustus 2021.

Meer informatie

- **Digitale en multimediale variant zomerscholen**

  - De Vlaamse Regering kent een subsidie van 600.000 euro toe aan vzw Universiteit van Vlaanderen voor de organisatie van 'Zomerschool.Vlaanderen' tijdens de periode van 1 juli 2020 tot en met 30 september 2020. Zomerschool.Vlaanderen wordt een multimediaplatform met televisiecontent met ondersteunende educatieve inhoud voor kinderen van het lager onderwijs

Meer informatie

- **Start nieuwe schooljaar**

  - Het volledige onderwijs (gewoon en buitengewoon basis- en secundair, hoger, volwassenen- en deeltijds kunstonderwijs) start in pandemiefase geel met grote waakzaamheid. Enkel in gemeenten waar de pandemiesituatie acuut is, kan worden overgeschakeld naar fase oranje.

Meer informatie

  - In deze fase zal De Lijn extra bussen inzetten voor het buitengewoon onderwijs, zodat deze jongeren maximaal kunnen schoollopen.

- **Extra werkingsbudget onderwijs**

  - De Vlaamse regering beslist bij het begin van schooljaar om extra werkingsbudget te voorzien voor de scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en de CLB's. Deze middelen kunnen worden ingezet voor poetspersoneel om de extra te kosten te dekken die de verstrengde hygiënemaatregelen met zich meebrengen. Daarnaast worden ook extra middelen voorzien voor extra opvangcapaciteit bij internaten, leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs en personeelsuitbreiding bij de CLB's.

Meer informatie

  - Op 13 november 2020 beslist de Vlaamse regering bijkomend werkingsbudget te voorzien voor de CLB's en de academies van het deeltijds kunstonderwijs, de centra voor volwassenonderwijs, het onderwijspersoneel en de internaten.

Meer informatie

- **Herfst- en winterscholen secundair onderwijs: remediëringstrajecten op maat**

  - Om dreigende leerachterstand als gevolg van de Coronapandemie tegen te gaan, lanceert de Vlaamse Regering een projectoproep 'remediëringstrajecten in het secundair onderwijs' ('Herfst- en Winterscholen')'. Zowel scholen uit het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs als centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen hier op intekenen. Met deze middelen kunnen scholieren extra bijgeschoold worden na de lesuren, in het weekend of

tijdens de herfst- kerst 2020 en krokusvakantie 2021. De voorkeur gaat naar remediëringstrajecten voor leerlingen van het tweede, vierde, zesde en zevende middelbaar, maar ook voor andere leerlingen kunnen trajecten worden opgezet.

Meer informatie

- **Kinderopvang**

  - Groepsopvang en gezinsopvang blijven open:
    - voor kinderen van alle ouders voor wie dit nodig is om te kunnen blijven werken, zeker de ouders die in de cruciale sectoren of essentiële diensten werken;
    - voor kinderen in een kwetsbare thuissituatie en voor wie opvang thuis moeilijk is.

Meer informatie

  - Ouders verliezen geen respijtdagen als hun kind niet naar de opvang gaat.
    - Gezinnen zouden geen financiële gevolgen mogen ondervinden omwille van de verplichting om hun kind thuis te houden tijdens de coronacrisis. Ouders zullen daarom geen respijtdagen moeten inzetten voor de dagen waarop zij hun kind niet naar de opvang brengen, zowel in de opvang met inkomenstarief als in de opvang met vrije prijs.
    - De Vlaamse Regering zet de compensatiesubsidie in om het verlies aan ouderbijdrage voor organisatoren op te vangen.
    - Deze regeling geldt zolang de coronamaatregelen gelden, alvast tot 30 juni 2020.

Meer informatie

  - Aangezien er geen respijtdagen in mindering mogen gebracht worden, zouden gezinnen na de zomer nog een onevenredig grote korf respijtdagen hebben. Dit kan in het najaar ernstige nadelige financiële gevolgen hebben voor de organisatoren. Daarom is het noodzakelijk een mogelijkheid te bieden aan organisatoren om het totaal aantal respijtdagen waarop een gezin op jaarbasis recht heeft in beperkte mate te verminderen in 2020. Daarnaast kunnen organisatoren ervoor kiezen om uit het compensatiesysteem te stappen en hun gewone werking volledig te hervatten. Dit betekent dat ouders respijtdagen verliezen bij afwezigheid.

Meer informatie

  - Voor de buitenschoolse opvang en opvang van zieke kinderen, betalen de gezinnen niets voor de afwezigheidsdagen van het kind in de opvanglocatie voor en ook niet voor de opvang van het kind op opvangdagen op schoolvrije dagen, juli en augustus 2020 uitgezonderd.

Meer informatie

  - Vanaf 4 mei 2020 wordt maximaal ingezet op een haalbare, gefaseerde uitbreiding van de groepen kinderen voor wie opvang nodig is. Opvang moet worden voorzien voor volgende groepen van kinderen:
    - kinderen van wie de ouder(s) enkele buitenhuis kunnen werken, zowel uit de essentiële sectoren als uit de andere sectoren;

- kinderen die opgroeien in een maatschappelijk kwetsbaar gezin of in een gezin met veel spanningen, waar er sprake is van onveiligheid en geweld (moeilijke thuissituatie).

Meer informatie

- **Subsidie voor de organisatoren van kinderopvang en buitenschoolse opvang**

  - De Vlaamse regering werkt een compensatieregeling uit de sector van de kinderopvang en de buitenschoolse opvang die kan aangepast worden naargelang de fase waarin de pandemie zicht bevindt. De regeling bestaat uit een algemene en een selectieve compensatie. Als de pandemie onder relatieve controle is, dan geldt de selectieve regeling. De algemene regeling geldt als de toestand ernstig is en gezinnen gestimuleerd worden kinderen thuis te houden.
  - Binnen de algemene regeling kan compensatie aangevraagd worden voor weggevallen opvangprestaties en moeten ouders niet betalen voor afwezigheden of respijtdagen opgeven. Kinderbegeleiders en onthaalouders blijven in dienst en worden normaal vergoed voor hun werk. In de selectieve regeling kan alleen compensatie aangevraagd worden wanneer (gedeeltelijke) sluiting noodzakelijk is wegens quarantaine, besmetting bij het persoon of doelgroepbeperking.

Meer informatie

- **Hoger onderwijs**

  - Een instelling voor hoger onderwijs kan maatregelen uitwerken om de impact van COVID-19 op de organisatie van de onderwijs- en evaluatieactiviteiten op te vangen. Ze kan deze voor bepaalde groepen van studenten differentiëren als ze op basis van objectieve criteria kan aantonen dat de genomen maatregelen een verschillende impact hebben op die groepen studenten.

Meer informatie

- Studenten aan de hogeschool in een niet-optimale thuissituatie, kunnen worden uitgenodigd om op de hogeschool te komen studeren in een ‘silent study.
- Voor de toelating tot een studiebeurs voor studenten, worden de corona-maanden voor kotstudenten geacht als bewezen. Zij moeten voor deze maanden dus geen contract kunnen voorleggen om aanspraak te maken op de studiebeurs voor kotstudenten.

Meer informatie

- De Vlaamse Regering kent extra werkingsbudgetten toe uit het coronanoodfonds aan de studentenvoorzieningen van de hogeronderwijsinstellingen om studenten met financiële problemen te ondersteunen.

Meer informatie

- Om de extra kosten te dekken die de aanpassing van onderwijs aan de universiteiten en hogescholen vroeg en om studenten die het moeilijk hebben te ondersteunen, kent de Vlaamse regering een compensatie toe van 38,5 miljoen euro.

Meer informatie

- **Extra ICT-middelen digitaal onderwijs**

  - Het overschakelen naar (digitaal) afstandsonderwijs is één van de voornaamste maatregelen in de aanpak van de coronacrisis. Hiervoor is een extra ICT-ondersteuning nodig. De Vlaamse Regering voorziet daarvoor in een bijkomend budget van 34 miljoen euro vanuit de coronaprovisie voor het gewoon en buitengewoon lager voor leerlingen vanaf het vijfde leerjaar (geboortejaar 2008) en secundair onderwijs. Het geld wordt via de koepels verdeeld en kan worden aangewend voor hardware (laptops), internet, cloudopslag, softwarelicenties maar ook voor extra uren voor ICT-coördinatoren. Voor leerlingen met een meer kwetsbare sociaaleconomische status (SES) wordt een hoger bedrag vrijgemaakt.

Meer informatie

  - Het Overlegcomité besliste op 30 oktober 2020 dat contactonderwijs voor de 2de en 3de graad van het middelbaar onderwijs beperkt blijft tot maximum 50% van de tijd. Het hoger onderwijs onderwijs schakelt over naar voltijds afstandsonderwijs. De Vlaamse regering voorziet subsidies voor de aankoop van laptops om maatschappelijk kwetsbare gezinnen toegang te geven tot het afstandsonderwijs. De aanvraag gebeurt door scholen, die bekijken wie een laptop nodig heeft. Voor het middelbaar onderwijs wordt een budget van 8,25 miljoen euro voorzien, voor het hoger onderwijs gaat het om 550.000 euro. Voor dit budget wordt geput uit het (verhoogde) digitaliseringsbudget van 2021.

Meer informatie

- **Dringende en tijdelijke maatregelen in het onderwijs**

  - De coronapandemie heeft een impact op de organisatie van geïntegreerde proeven en kwalificatieproeven in het secundair onderwijs, op de na te leven termijn voor het indienen van leerplannen voor de studierichting Defensie en veiligheid, op studenten met het statuut van gehuwd of zelfstandig student en op de activiteiten in het kader van de projecten ‘Taalstimulerende initiatieven’ en ‘Lezen op School’. Daarom zijn maatregelen noodzakelijk om de studieloopbaan en het recht op leren van leerlingen en studenten maximaal te vrijwaren. In het kader van bijkomende lestijden, lesuren en uren-leraar voor de remediëring van leerlingen die leerachterstand hebben opgelopen door Covid-19 is het bewaken van het budget noodzakelijk. In dit kader heeft de Vlaamse Regering, na advies van de Raad van State, op 23 april 2021 definitief een aantal dringende en tijdelijke maatregelen goedgekeurd. Alle maatregelen in dit besluit zijn eenmalig en vormen een tijdelijke afwijking op de normale regeling.

Meer informatie

## Federatie Wallonië-Brussel

- **Organisatie van het onderwijs**

  - Ten gevolge van de COVID-19 maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad werden alle lessen opgeschort tussen 16 maart en zondag 17 mei 2020. Gedurende deze periode moesten leerlingen die verbleven in een internaat zonder andere opvangmogelijkheden en/of permanente opvangcentra worden gehuisvest volgens de door de organiserende instantie vastgestelde regels, met inachtneming van de door de Nationale Veiligheidsraad vastgestelde principes.

Meer informatie

- Op vrijdag 24 april 2020 heeft de Nationale Veiligheidsraad besloten tot de gedeeltelijke heropening van de scholen vanaf 18 mei voor bepaalde prioritaire groepen leerlingen. Er wordt voorrang gegeven aan:
  - afstudeer- en oriënteringsjaren;
  - het eerste en tweede leerjaar lager onderwijs gezien het belang van deze twee jaren in het verkrijgen van de eerste basisvaardigheden;
  - aan leerlingen met leermoeilijkheden vastgesteld door hun leraren;
  - aan de leerlingen uit het bijzonder onderwijs waarvan de opvolging noodzakelijk is voor hun psycho-pedagogische en sociale ontwikkeling, zoals vastgesteld door hun leraren en door de psycho-medico-sociale diensten van de school.
- Voor de klassen die niet heropstarten op 18 mei 2020 is huiswerk mogelijk. De modaliteiten worden overgelaten aan het oordeel van de onderwijsteams, in overeenstemming met de richtlijnen die in een omzendbrief zijn vastgelegd en met het oog op het waarborgen van gelijkheid in het leerproces.
  - Het thuiswerk kan in geen enkel geval betrekking hebben tot leerstof die nog niet voorafgaand in klas werd gezien ; het moet kaderen in een logica van verbetering, consolidatie, verdere diepgang.
  - Als de leerkracht gebruik maakt van e-learning modaliteiten, is het noodzakelijk dat hij/zij ervoor zorgt dat elke leerling in de klasgroep het materiaal en de ondersteuning heeft om dit in optimale omstandigheden te doen. De Federatie Wallonië-Brussel heeft gewerkt aan de versterking van de toegang tot haar aanbod op dit gebied (e-learning, moodle);
  - Op initiatief van de minister van Digitalisering werden 117 laptops ter beschikking gesteld van kansarme studenten. Brusselse administraties die over verouderde hardware beschikken (computers, tablets, telefoons, enz.) werden ook aangemoedigd om dit te schenken aan kansarme studenten. Onder impuls van de Minister-President werden op het einde van de maand mei 2000 bijkomende laptops ter beschikking gesteld. Parallel heeft de Regering een oproep gedaan aan de bedrijven die nog zouden beschikken over ongebruikte computers die ze ter beschikking zouden willen stellen van scholen.
  - als er papieren materiaal wordt verspreid, moet alles in het werk worden gesteld om de toegang voor alle leerlingen te waarborgen.
- Voor de studenten waarvan de lessen gedeeltelijk herbegonnen zijn vanaf 18 mei 2020,

  - moet nieuwe leerstof worden aangeboden wanneer de leerlingen, begeleid door hun leerkrachten, op school aanwezig zijn;
  - bijzondere aandacht moet worden gegeven aan leerlingen die voor de opschorting van de lessen al leermoeilijkheden hadden of waarmee geen contact is kunnen worden onderhouden tijdens de lockdown.
- De externe certificaatproeven (*CEB*, *CE1D* en *CESS*) worden afgeschaft:
  - de summatieve evaluaties zullen niet kunnen worden gebundeld in de vorm van een eindsessie op het einde van het schooljaar en zullen enkel kunnen slaan op leerstof die is onderwezen in klasvorm, voor wat betreft de lesjaren die verband houden met het behalen van de *CEB*, de *CE1D* en de *CESS* ;
  - de jury of de klassenraad beslist over het slagen of niet van de student, alsook over het toekennen van het certificaat (*CEB, CE1D, CESS*);
  - beslissen om het jaar over te doen moet de uitzondering blijven;
  - de beslissing dient in dialoog met ouders en leerlingen te worden genomen.

Meer informatie

- Tussen 16 maart en 4 mei 2020 bleef opvang verzekerd, ook gedurende de paasvakantie:
  - voor de kinderen van ouders die een professionele activiteit uitoefenen in essentiële sectoren of diensten;
  - voor kinderen in specifieke sociale situaties in het kader van het beleid rond jeugdzorg;
  - voor kinderen van ouders die geen andere keuze hebben dan de zorg voor hun kinderen toe te vertrouwen aan grootouders, die een kwetsbaar publiek vormen.
- Vanaf 4 mei 2020 moeten alle kinderen, zonder onderscheid, op progressieve wijze opgevangen kunnen worden, rekening houdende met de organisatorische mogelijkheden van de opvangplaatsen. De school moet ervoor zorgen dat alle ouders op de hoogte zijn van deze maatregel, rekening houdend met degenen die mogelijk geen toegang hebben tot digitale communicatie.

Meer informatie

- Op 27 mei 2020 heeft de Nationale Veiligheidsraad besloten dat:
  - vanaf 2 juni, alle kleuterklassen opnieuw voltijds mogen opengaan;
  - vanaf 8 juni, alle klassen uit het lager onderwijs voltijds mogen opengaan.

Meer informatie

- Na het ontstaan van een tweede epidemiologische golf van Covid-19 op 25 oktober 2020 heeft de regering van de Federatie Wallonië-Brussel opnieuw gekozen voor de tijdelijke schorsing van fysiek lesgeven voor leerlingen van het secundair onderwijs op 28, 29 en 30 oktober 2020. Vanaf dan worden de cursussen op afstand gegeven. Dit is een schorsing van fysieke aanwezigheid op school voor middelbare scholieren gedurende deze 3 dagen en geen extra verlof. Aan de onderwijsteams wordt gevraagd alles in het werk te stellen om de leerlingen in deze periode werk en afstandsonderwijs aan te bieden, in digitaal formaat of volgens een andere door hen vastgelegde relevante modaliteit.

Meer informatie

- Naar aanleiding van de besluiten van het Overlegcomité van 30 oktober 2020 zijn op zaterdag 31 oktober de volgende beslissingen genomen door de vergadering van stakeholders uit het onderwijs . Zowel in het basis- als in het secundair onderwijs werden de lessen op 12 en 13 november 2020 geschorst. De personeelsleden bleven ter beschikking van hun organiserende instantie, met name om zich voor te bereiden op het hervatten van de lessen op 16 november, dat in Code Rood is geweest. Er was kinderopvang voorzien.
- Het basis- en secundair onderwijs werden vanaf maandag 16 november 2020 en tot aan de wintervakantie omgeschakeld naar code rood. Op 1 december 2020 werd de situatie geëvalueerd en werd code rood tot en met de krokusvakantie verlengd voor alle scholen. Voor het 2e, 3e en 4e niveau van het secundair onderwijs betekende dit een beperking van de face-to-face-lessen op school (bijvoorbeeld face-to-face-lessen op twee/drie dagen per week of om de week), maar bepaalde groepen of leerjaren (of fasen in het bijzonder onderwijs) konden meer lestijd krijgen, met bijzondere aandacht voor leerlingen met leermoeilijkheden en kwetsbare groepen (vooral in het bijzonder onderwijs) en voor beroepspraktijkvorming in de kwalificerende en bijzondere onderwijssectoren.
- Na het overlegcomité van 5 maart 2021 werd code rood verlengd tot 2 april 2021, met bepaalde aanpassingen vanaf 15 maart 2021. Vanaf deze datum konden, wat het secundair onderwijs betreft, leerlingen van het buitengewoon onderwijs type 3 en 4 en leerlingen in het systeem van duaal leren weer voor 100 % naar school gaan.
- Gezien de algemene verslechtering van de gezondheidstoestand is vervolgens besloten de fysieke lessen voor alle leerlingen met ingang van 29 maart 2021 op te schorten, waardoor de paasvakantie met een week werd vervroegd. Van 29 maart tot 2 april was er echter kinderopvang voor kinderen die niet anders konden.
- Code rood is gehandhaafd voor de herstart van de lessen op 19 april 2021, met als doel om vanaf 3 mei 2021 weer 100 % fysiek onderwijs te geven. Deze 100 % fysieke herstart heeft uiteindelijk op 10 mei 2021 plaatsgevonden.
- In een op 14 april 2021 gepubliceerde omzendbrief wordt de organisatie van de beoordelingstoetsen voor het einde van het schooljaar 2020-2021 gespecificeerd. De nadruk wordt gelegd op het belang van een dialoog met de leerling en zijn ouders, in samenwerking met het PMS, voordat de klassenraad een besluit neemt. De leraren wordt ook verzocht beslissingen over herhalingen bij uitzondering te nemen en zoveel mogelijk voorrang te geven aan lestijd en didactische activiteiten, waarbij de beoordelingen niet noodzakelijkerwijs de vorm van een examen hoeven aan te nemen.

Meer informatie

- Een FAQ over de situatie van het onderwijs en de crisis is beschikbaar op de website van de minister van Onderwijs.
- De Federatie Wallonië-Brussel heeft digitale tools ontwikkeld om leraren te helpen om afstandsonderwijs te organiseren, met ook hefbomen om schoolverlating te bestrijden vanaf het begin van het schooljaar 2020.

- Er is een gratis telefoonnummer beschikbaar voor leerkrachten en ouders met betrekking tot het beleid rond COVID-19 op scholen.
- De Federatie Wallonië-Brussel werkt samen met de RTBF en verspreidt gratis educatieve programma's op auvio.be/kids om het thuisleren te stimuleren.
- Sommige operatoren voorzien openbare internetconnecties voor leerlingen zonder toegang tot internet:
  - Telenet We-free : alleen officieel erkende instanties (scholen, OCMW's, jeugdorganisaties, enzovoort) kunnen een aanvraag indienen (per e-mail).
  - Proximus Public Wifi : alleen scholen, universiteiten en hogescholen kunnen een aanvraag indienen.

Meer informatie

- Om de continuïteit van het leren tijdens het schooljaar 2020-2021 te verzekeren, heeft de Federatie Wallonië-Brussel plaatsen geïdentificeerd die toegankelijk zijn voor leerlingen die thuis geen apparatuur of een aansluiting hebben.

Meer informatie

- De regering van de Federatie Wallonië-Brussel heeft een systeem van uitzonderlijke subsidies opgezet waardoor middelbare scholen een voorraad informaticamateriaal kunnen opbouwen om uit te lenen aan leerlingen die dat niet hebben.

Meer informatie

- **Kinderopvang**

- Tussen 16 maart en 3 mei 2020 werd net als bij scholen de kinderopvang gehandhaafd, maar beperkt.
  - voor kinderen waarvan de ouders een "cruciale" functie vervullen, d.w.z. een eerstelijns-functie (artsen, gezondheidswerkers, verzorgingspersoneel in rustoorden, veiligheids-diensten, enzovoort) of ondersteuning bieden aan deze eerste lijn (personeel in de kinderopvang, leerkrachten, personeel van het openbaar vervoer, voedingswinkels, enz.);
  - voor kinderen in specifieke sociale situaties (SPJ-mandaat...) en voor kinderen van ouders die zelf in een specifieke sociale situatie verkeren;
  - kinderen van ouders die geen andere keuze hebben dan de zorg voor hun kinderen toe te vertrouwen aan grootouders die een kwetsbaar publiek zijn.

Meer informatie

- Vanaf 4 mei 2020 mogen alle kinderen, zonder onderscheid, opnieuw opgevangen worden in hun kinderopvang, met uitzondering van zieke kinderen.

Meer informatie

- Tussen 16 maart en 17 mei 2020 mochten noch de gesubsidieerde, noch de vrije kinderopvang aan de ouders betaling vragen van kostendeelname of opvangkosten wegens de afwezigheid van hun kind.

Meer informatie

- Vanaf 18 mei 2020 wordt er opnieuw een financiële bijdrage worden gevraagd aan de ouders, maar de raad van bestuur van *ONE* heeft besloten om, voor de periode tussen 18 mei en 31 augustus 2020, voor alle opvangdiensten, de afwezigheidsregels aan te passen en om de financiële lasten voor de ouders te verminderen in drie situaties:
  - de verslechtering van de financiële situatie van ouders vanaf 14 maart 2020: bijvoorbeeld bij een significante daling van het inkomen, tijdelijke werkloosheid door overmacht of economische redenen, verlies van een job, beëindiging van activiteit, “corona”-ouderschapsverlof, enz. (economische redenen);
  - het rekening houden met risicogevallen ten aanzien van COVID-19, op basis van de richtlijnen van de beleidvoerders voor gezondheid (FOD Volksgezondheid), in gezinnen of bij situaties van verplichte quarantaine (gezondheidsredenen);
  - het rekening houden met organisatorische belemmeringen voor gezinnen, zoals bijvoorbeeld: de nabijheid van de opvangstructuur bij het werk van de ouder terwijl deze laatste verplicht moet telewerken; de verplaatsing van kinderen met een handicap gezien de logistieke moeilijkheden in deze sector; het onvermogen van ouders om zelf hun kinderen te voeren (organisatorische redenen).
- Een begeleiding van de opvangstructuren zal ook worden verzekerd, met ondersteuning door de territoriale en thematische coördinerende diensten die gesubsidieerd zijn door *ONE*, teneinde ze progressief aan te passen, onder andere in functie van deeltijds werk, en om opvangmogelijkheden te geven aan kinderen die tot nu de kans niet hebben gekregen op collectieve opvang. Hiervoor wordt er vooral de nadruk gelegd op kwetsbare kinderen en gezinnen die nood hebben aan rust.

Meer informatie

- Op voorstel van de minister van Jonge kinderen heeft de regering besloten om voor de periode van 1 oktober tot en met 31 december 2020, en vervolgens tot en met 28 februari 2021, opnieuw de maatregelen in te voeren die betrekking hebben op de aanpassing van de financiële participatie van de ouders wanneer zich omstandigheden voordoen die rechtstreeks verband houden met de gezondheidscrisis (economische, gezondheids- of organisatorische redenen) en op de compenserende interventie om de financiële verliezen te dekken die de kinderopvangvoorzieningen hebben geleden.
- De uitbreiding van de redenen voor afwezigheid van kinderen en de herziening van de financiële bijdrage van de ouders (PFP) zijn opnieuw geactiveerd voor de periode van 29 maart tot en met 18 april 2021. Deze periode is in overeenstemming met de maatregelen waartoe het Overlegomité op 24 maart 2021 heeft besloten met betrekking tot onderwijs en kinderopvang.

Meer informatie

- Tegelijkertijd heeft ONE in het kader van de aanpassing van zijn begroting voor 2020 2 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de volgende maatregelen:
  - het reactiveren, voor de periode van 1 oktober tot en met 31 december 2020, van de interventies van de waakcel voor gevallen van sluiting van opvangcentra wegens de onmogelijkheid om te voldoen aan de gezondheids- en toezichtsnormen in verband met de

covid-19-crisis. De andere redenen voor de interventie van de waakcel voor kinderopvangvoorzieningen blijven geldig tot eind 2020.
  - het verlengen van de specifieke toelagen voor kinderverzorgers die onder de overeenkomst vallen, voor de periode van 1 september tot en met 31 december 2020
  - rekening te houden met de dekking van de extra kosten voor de versterking van de teams van de gespecialiseerde kinderopvang (SASPE) volgens dezelfde modaliteiten als die welke tijdens de 1e lockdown waren voorzien, d.w.z. een verhoging met 5% van hun subsidiebedrag dat de personeels- of werkingskosten in verband met de gezondheidscrisis moet kunnen dekken.

Meer informatie

- Deze collectieve en individuele steunmaatregelen zijn verlengd tot 28 februari 2021, en vervolgens tot en met 30 juni 2021. Naast de uitbreiding van de financiële steun heeft de regering ook het actieterrein van de binnen het ONE opgerichte controle-eenheid uitgebreid. Alle voorzieningen voor kinderopvang, met inbegrip van die van het *Accueil temps libre* (vakantiecentra, huiswerkscholen, enz.) en diensten voor zieke kinderen, komen dus in aanmerking als begunstigden van de interventiemechanismen van de toezichthoudende eenheid.

Meer informatie

- **Financiële ondersteuning aan de studenten in het hoger onderwijs**

  - De Regering heeft besloten om 2.285.000 euro extra te verlenen aan hoger onderwijsinstellingen zodat ze rechtstreeks hun studenten kunnen ondersteunen, bovenop de reeds bestaande budgetten. Het doel is om de studenten met budgettaire problemen te helpen met hun huur, kosten, internet, voeding,…

Meer informatie

  - De Franstalige Gemeenschap heeft de informatie gecentraliseerd met betrekking tot de hulp beschikbaar voor kinderen uit het secundair onderwijs die zich in armoedesituaties bevinden of die psychosociale problemen ondervinden.

- **Noodfonds voor schoolgebouwen**

  - Tijdens haar zitting van 4 juni 2020 heeft de regering van de Federatie Wallonië-Brussel een kader vastgelegd voor de toekenning van uitzonderlijke subsidies voor de sanitaire infrastructuur van de schoolgebouwen, zodat zo snel mogelijk een oplossing kan worden geboden voor de meest ernstige situaties.

  - Dit systeem is gebaseerd op de procedure van extreme hoogdringendheid van het prioritair programma voor werkzaamheden (PPT), dat aan scholen die aan de voorwaarden beantwoorden de mogelijkheid biedt om zich er op te beroepen voor werkzaamheden die het verbeteren van de kwaliteit van hun sanitaire installaties als doel hebben.

  - De aanvragen voor subsidies dienen ten laatste op 5 juli 2020 te worden ingediend, via de app SUBSIDE, die vanaf 1 juli 2020 openstaat voor de codering van de aanvragen.

Meer informatie

- **Specifieke maatregelen voor de Franse Gemeenschapscommissie**

  - Versterking van de teams die zorgen voor de opvolging van de leerlingen in de scholen van de FGC om het afhaken van leerlingen in moeilijkheden te vermijden. Opstart van een specifieke campagne « *Retour à l'école* ».

  - Organisatie van zomerateliers om een te grote breuk met de school te vermijden en om de kans te geven om op een andere manier te leren, in partnerschap met verenigingen die buitenschools actief zijn.

Meer informatie

## Duitstalige Gemeenschap

- **Organisatie van het onderwijs**

  - In navolging van de COVID-19 maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad zijn de lessen voorlopig geschorst van 16 maart tot en met zondag 17 mei 2020. Gedurende deze periode:
    - stuurden de scholen verplicht werk, maar beperkt tot het essentiële naar alle leerlingen, maar ook bijkomend optioneel werk voor de leerlingen die het wensten. Voor wat betreft het verplicht werk diende er rekening te worden gehouden met de verschillen tussen en de specifieke noden van de leerlingen.
    - Er werd ook gevraagd aan de scholen om te letten op het behouden van regelmatig contact met alle leerlingen en/of hun ouders, om zeker te zijn dat ze hun schoolwerk zouden kunnen uitvoeren en om ter beschikking te blijven in geval van vragen en/of opmerkingen over het opgestuurde werk. In geval van nood werd er ook gevraagd aan de scholen om initiatieven te ondernemen om de leerlingen waarvan reactie uitbleef te bereiken.
    - De regering van de Duitstalige Gemeenschap heeft ook een budget vrijgemaakt voor het aanschaffen van 500 laptops. Deze laptops worden ter beschikking gesteld van de leerlingen die ze nodig hebben. De scholen hebben de taak om ze uit te delen volgens de noden. Er werd ook een optie gelegd op 500 bijkomende laptops voor het geval dat er bijkomende noden zouden zijn.

  - Vanaf 18 mei 2020 mochten de leerlingen van de laatste jaren op school worden ontvangen. Dit gaat om het 6e jaar van de basisschool, het 6e en 7e jaar van het middelbaar onderwijs en alle jaren waarin een getuigschrift van bekwaamheid wordt uitgereikt (inclusief het speciaal onderwijs en de opleiding kmo). Deze leerlingen hebben genoten van voorrang bij de toegang tot het schoolonderwijs, zodat ze diploma's en getuigschriften kunnen behalen en hun studie kunnen voortzetten. Op 22 mei heeft een evaluatie plaatsgevonden, met het oog op de inwerkingtreding van fase 2 mits garantie voor een veilige terugkeer naar school voor meer leerlingen en rekening houdende met de organisatorische mogelijkheden en het aantal leerlingen dat dagelijks aanwezig is.

  - Vanaf 25 mei 2020, terugkeer van het 1e leerjaar en van het 2e middelbaar. In de basisschool hebben de eerstejaarsleerlingen weer toegang gekregen tot het schoolonderwijs omdat afstandsonderwijs minder geschikt is voor jonge leerlingen, vooral als het gaat om het

bevorderen van de vroegtijdige verwerving van geletterdheid, het consolideren van kennis van getallen en het verzekeren van het onderricht van begrijpend lezen. In de tweede fase moeten de leerlingen van het 2e middelbare schooljaar bovendien terugkeren naar de scholen, aangezien hun oriëntering nakende is. De hervatting van het onderwijs en de schoolopvang zal ook in de tweede fase voortdurend worden gemonitord. Op 29 mei vindt een evaluatie plaats. Op basis van de evaluatie zal worden besloten of vanaf 8 juni in een derde fase nog een jaar wordt toegelaten en/of het aantal lesdagen wordt verhoogd voor de leerlingen die al eerder met de lessen op de school zijn begonnen.

Meer informatie

- Op 27 mei 2020 werd er besloten dat:
  - vanaf 2 juni, alle kleuterklassen voltijds mogen herstarten;
  - vanaf 8 juni, alle lagere schoolklassen voltijds mogen herstarten.

Meer informatie

- Voor het basisonderwijs:
  - zullen er geen examens zijn in juni en zullen alle beslissingen over het slagen en het behalen van een diploma worden genomen door de klassenraad, op basis van het jaargemiddelde. Het huiswerk tijdens de lockdown wordt daarvoor niet meegerekend;
  - bij twijfel zal de klassenraad een positieve beslissing nemen voor de leerling, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van het moment;
  - alle beslissingen dienen precies en schriftelijk te worden gemotiveerd. De procedures om beroep in te dienen blijven van toepassing. De schooldirecteur let op de toepassing van deze maatregelen.
- Voor het middelbaar onderwijs:
  - zal dezelfde procedure worden toegepast, met het verschil dat ook rekening gehouden zal worden met de resultaten van de examens in december en met de eindwerken;
  - in het kwalificerend onderwijs kunnen praktische examens worden georganiseerd;
  - het tijdens de crisis thuis geleverde schoolwerk kan op positieve wijze de beslissing van de klassenraad beïnvloeden, maar kan dit zeker niet op negatieve wijze doen.

Meer informatie

- **Kinderopvang**

- De kinderopvangen worden tijdens de hele duur van de lockdown-maatregelen opengehouden zodat de kinderen van ouders die moeten werken opgevangen bleven worden. De openingsuren worden verlengd van 6u tot 23u.
- Sinds 16 maart 2020 wordt er niet gefactureerd aan de ouders die de keuze hebben gedaan om hun kind niet achter te laten in de kinderopvang.

Meer informatie

# 12. Voedselhulp

## Federale Staat

- **Maatregelen betreffende het FEAD**

  - De distributie van voedselhulp via het FEAD (Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen) gaat door tijdens de lockdown om tegemoet te komen aan de vitale behoeften van mensen in precaire situaties. Voedselhulporganisaties zijn echter verplicht zich te houden aan een aantal veiligheidsinstructies en -richtlijnen.

  - Versoepeling van de FEAD procedures:
    - de FEAD-producten zijn normaal gesproken bedoeld voor mensen die onder de armoedegrens leven. De POD Maatschappelijke Integratie vraagt de partnerorganisaties om tijdens de lockdownperiode de toewijzingsregels flexibeler toe te passen door het aanvoeren van overmacht;
    - FEAD-producten kunnen worden overgedragen aan voedselhulporganisaties die niet door het FEAD erkend zijn.

Meer informatie

- **Steun aan voedselbanken en OCMW's**

  - Op verzoek van de minister van Werk, Economie en Consumenten en de minister van Maatschappelijke Integratie werd door de federale regering een budget van 276.000 euro toegekend aan organisaties die instaan voor voedselhulp en aan de opslag- en distributiecentra.

Meer informatie

- Op initiatief van de minister van Maatschappelijke Integratie heeft de Ministerraad een subsidie van 3 miljoen euro toegekend aan de OCMW's, zodat zij de begunstigden rechtstreeks kunnen ondersteunen in het kader van de toegang tot voedingsmiddelen en basisproducten voor hygiëne. Daarnaast is de federale regering een overleg gestart met de retailsector zodat deze maatregelen kan treffen om het gebrek aan voedseloverschotten en levensnoodzakelijke producten te compenseren.

- Op 6 juni 2020 heeft de Kern+10 de verlenging besloten van de subsidie van 3 miljoen euro aan de OCMW’s in het kader van de voedselhulp, maar ook de voordelen voor wie computerapparatuur schenkt aan scholen.

Meer informatie

- Op voorstel van de minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap en Armoedebestrijding, keurde de Ministerraad van vrijdag 23 oktober 2020 twee uitzonderlijke subsidies goed voor voedselhulp en OCMW’s.
- De coronacrisis, en maatregelen om deze pandemie te bestrijden, hebben immense gevolgen voor mensen in kwetsbare en arme situaties. Dit is een gezondheidscrisis, een economische maar eveneens een diepe sociale crisis. De toegang tot voedselhulp is in deze crisissituatie een

grote uitdaging geworden. Het aantal mensen die beroep doen op voedselbanken steeg de afgelopen maanden met ongeveer 15%, een stijging die door het OCMW en alle belanghebbenden in het veld werd vastgesteld en meegedeeld.

- Het is om die redenen dat de federale regering, op voorstel van de minister, volgende subsidies toekent:
  - Een subsidie op een totaal van 1 miljoen euro aan ODC Antwerpen, het Rode Kruis, Alimen'T en de Belgische Federatie van Voedselbanken voor de aankoop van essentiële voedings- en hygiëneproducten en voor de levering van deze goederen aan mensen met een beperkte mobiliteit. Dit zorgt voor continuïteit en een beter verloop in de distributie van voedselhulp, compenseert daarbij de afname van het niet-verkochte voedsel uit supermarkten en voor voldoende voedselvoorraad voor deze winter.
  - Een subsidie van 6 miljoen euro aan de OCMW's om ze te ondersteunen en bij te staan in de toenemende vraag naar voedselhulp en basishygiëneproducten. Sinds het begin van de crisis is er een pak meer vraag naar en binnen de OCMW's door de moeilijkheden die kwetsbare groepen ondervinden in het verkrijgen van voedsel. De vorige regering maakte al een eerste schijf van 6 miljoen euro vrij om zulke initiatieven van de OCMW's te ondersteunen, maar, wat blijkt: heel wat van deze middelen zijn opgebruikt. Het is daarom belangrijk om extra, daadkrachtige maatregelen te treffen om hen de komende maanden verder te ondersteunen.

Meer informatie

- **Oproep tot vrijwilligers door de POD Maatschappelijke Integratie om voedselbanken, OCMW's en organisaties die actief zijn in de voedselhulpsector te helpen.**

  - Vrijwilligers kunnen naar het platform van de Schenkingsbeurs surfen. Na inschrijving, zullen zij in contact worden gebracht met de organisaties van hun regio die hulp nodig hebben.

Meer informatie

- **54 miljoen euro voor voedselhulp en hygiënische hulpmiddelen voor 2021 en 2022**

  - Om de stijging van het aantal aanvragen en rechthebbenden het hoofd te bieden, heeft de minister van Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding beslist om 54 miljoen euro, deels afkomstig uit Europese REACT-EU fondsen en deels uit het federaal budget, vrij te maken voor voedselhulp en hygiënische hulpmiddelen in 2021 en 2022. Het gaat dus om een verlenging van de uitzonderlijke verdubbeling omwille van de crisis van het budget van 2020, met name 27 miljoen euro per jaar.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Financiële hulp aan dringende voedselhulp**

  - De regering heeft besloten om een uitzonderlijke bijdrage van één miljoen euro te besteden aan het versterken van de dringende voedselhulp. Ze is bestemd voor de 305 organisaties die voedselhulp aanbieden in Wallonië : sociale kruideniers en restaurants, OCMW's.

Meer informatie

- De sociale en economische gevolgen van de gezondheidscrisis zijn talrijk en hebben een grotere impact op mensen die al kwetsbaar zijn, zoals bepaalde eenoudergezinnen, deeltijdse werkers, werkzoekenden, maar ook nieuwe groepen mensen die voorheen geen beroep hoefden te doen op de sociale bijstand. Geconfronteerd met de toename van dit leed dat door de actoren op het terrein wordt doorgegeven en om iedereen waardige sociale en gezondheidsomstandigheden te garanderen, heeft de Waalse regering, op initiatief van de minister van Sociale Actie, op 1 oktober 2020 haar goedkeuring gegeven over een tweede pakket van 2,2 miljoen euro om de noodvoedselhulp op te voeren. Dit nieuw budget komt ten goede aan 156 sociale kruidenierswinkels, sociale restaurants en OCMW's in Wallonië die werden geselecteerd naar aanleiding van de projectoproep die deze zomer door de minister werd gelanceerd.

Meer informatie

- Op 1 november 2020 kondigde de Waalse regering aan dat, rekening houdend met de oproepen tot hulp van de operatoren en omdat het om een humanitaire noodsituatie ging, een miljoen euro wordt vrijgemaakt voor voedselbanken en hulpplatforms zoals het Rode Kruis, *Restos du Coeur*, enz.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Ondersteuning van de voedselhulpsector**

  - Versterking van de coördinatie van de voedselhulp van de Federatie van de Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten (59.800 euro).
  - Steun aan het DREAM-project van het OCMW van de Stad Brussel (project voor socioprofessionele inschakeling dat onverkochte verse groenten en fruit van de Brusselse Vroegmarkt recupereert en herverdeelt) (220.000 euro).
  - Ontwikkeling van concrete projecten op het terrein in samenwerking met de diensten van de voedselhulpsector, de gemeenten en de OCMW's (200.000 euro).

Meer informatie

# 13. Zorg en Welzijn

## Federale Staat

- **Verbod op ereloonsupplementen**
  - De federaal minister van Volksgezondheid deelde mee dat *"wie besmet is met corona en in het ziekenhuis verzorgd moet worden, zal achteraf geen supplementen moeten betalen aan dat ziekenhuis omdat hij of zij op een eenpersoonskamer verbleef. Gezien het besmettingsgevaar is een eenpersoonskamer medisch noodzakelijk. In dat geval zijn ereloon-supplementen altijd uitgesloten"*.

Meer informatie

- Om patiënten in de veiligst mogelijke omstandigheden te verzorgen, hebben zorgverleners vandaag een pak meer beschermingsmateriaal nodig dan anders. De overheid verdeelt sinds het begin van de coronacrisis gratis beschermingsmiddelen onder de zorgverleners, ook vandaag nog. Maar sommige zorgverleners hebben daarbovenop nog extra kosten om zichzelf en hun patiënten voldoende te kunnen beschermen. Die kosten mogen ze niet doorrekenen aan de patiënt. Daarom werkte de minister van Volksgezondheid samen met de regering een maatregel uit die supplementen voor beschermingsmateriaal verbiedt tijdens deze crisis. Geen enkele zorgverlener mag zijn of haar patiënt een “coronasupplement” aanrekenen. Dat geldt voor de geconventioneerde maar ook voor alle gedeconventioneerde zorgverleners. Het verbod treedt in werking met terugwerkende kracht vanaf 4 mei, het moment van de heropstart van niet-essentiële zorg.
- De minister is met de administratie ook een financiële compensatiemaatregel aan het voorbereiden voor de zorgverleners. De maatregel maakt deel uit van een koninklijk besluit rond de continuïteit van zorg tijdens de coronacrisis dat eerstdaags in het Staatsblad verschijnt. De compensatieregeling voor zorgverleners zal, eens die klaar is, ook in werking treden met terugwerkende kracht vanaf 4 mei. Patiënten die sinds 4 mei toch een coronasupplement kregen aangerekend, kunnen dat terugvorderen, rechtstreeks bij hun zorgverlener of met de hulp van hun ziekenfonds.

Meer informatie

- **Terugbetaling opsporingstesten naar het Coronavirus tijdens de COVID-19-pandemie**
  - Het RIZIV heeft de laboratoria gevraagd om hun facturatie van de COVID-19-testen on hold te zetten. De testen worden nu volledig terugbetaald wanneer ze gebeuren volgens de richtlijnen van Sciensano en wanneer het laboratorium voldoet aan bepaalde kwaliteitsvoorwaarden.

Meer informatie

- **Medisch advies via de telefoon voor huisartsen en derdebetalersregeling**

  - Tijdens de pandemie wordt aan de huisartsen gevraagd om zoveel mogelijk medisch advies te geven per telefoon. Het RIZIV heeft twee nieuwe codes opgesteld waardoor artsen hun medisch advies per telefoon via het derdebetalerssysteem kunnen aanrekenen in twee situaties gelinkt aan de COVID-19-crisis.

    Ten eerste, adviezen met het oog op triage COVID-19:
    - Onder advies met oog op triage COVID-19 verstaat men een telefonische triage na volledige anamnese van een patiënt met symptomen van een mogelijke coronabesmetting, in een bijzondere situatie waarbij maatregelen zich opdringen op het gebied van volksgezondheid om de risico's op verspreiding in te perken.
    - De arts moet zijn patiënt duidelijk kunnen identificeren en noteert het telefonisch contact in het dossier van de patiënt, de raadgevingen die werden verstrekt en de aard van de documenten die werden afgeleverd.
    - Deze verstrekking mag slechts éénmaal per patiënt worden aangerekend.

    Ten tweede, adviezen met het oog op continuïteit van zorg:
    - Onder advies met oog op continuïteit van zorg verstaat men een telefonische anamnese van een patiënt in behandeling bij de arts, die om gemotiveerde redenen de arts niet in persoon kan ontmoeten gelet op de adviezen in verband met de COVID-19-pandemie. Dit geldt dus ook voor de patiënten die omwille van hun COVID-problematiek de arts raadplegen voor bijkomende opvolging.
    - De arts moet zijn patiënt duidelijk kunnen identificeren en noteert in het dossier van de patiënt het telefonisch contact, de gemotiveerde reden die nopen tot dit advies, de raadgevingen die werden verstrekt, de eventuele aanpassingen aan het behandelings-schema en de aard van de documenten die werden afgeleverd.
    - Deze verstrekking mag per patiënt per zorgverstrekker slechts éénmaal per periode van 7 dagen worden aangerekend.

Meer informatie

- **Dringende medische hulp**

  - Het opstellen van een attest dringende medische hulp is niet noodzakelijk voor de tussenkomst van de staat in de medische kosten voor personen zonder wettig verblijf.

Meer informatie

- **Tijdelijke verlaging van het btw-tarief op mondmaskers en handgel**

  - Op de ministerraad van 2 mei 2020 heeft de regering besloten om het btw-tarief op mondmaskers en handgels tijdelijk te verlagen van 21 % naar 6 %, van 4 mei tot 31 december 2020.

Meer informatie

- **Gratis en vrijwillige vaccinatie tegen COVID-19**

  - Op 16 november heeft de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid heeft daarom volgende beslissingen genomen voor de vaccinatie tegen COVID-19 tijdens de acute fase van de pandemie :
    - De doelstelling is om minstens 70 % van de bevolking te vaccineren.
    - De prioritaire groepen zullen worden bepaald op basis van wetenschappelijke adviezen en een maatschappelijk debat.
    - De vaccinatie is vrijwillig.
    - De vaccinatie is gratis voor elke burger.
    - Vermits de vaccins zullen bestaan uit multidosis flacons die op dezelfde dag moeten worden toegediend zullen burgers zoveel als mogelijk gegroepeerd worden gevaccineerd.
    - Sciensano en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten werken samen aan een surveillanceplan. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van het Vlaamse Vaccinnet, dat uitgebreid wordt naar alle deelstaten.
  - Het hele vaccinatieprogramma zal worden gecofinancierd door de federale overheid en de deelstaten.
  - Om de uitrol van het vaccinatieprogramma in goede banen te leiden wordt een taskforce ‘operationalisering COVID-19-vaccinatiestrategie’ opgericht in de schoot van het Regeringscommissariaat Corona. Deze taskforce krijgt de opdracht om alle noodzakelijke acties te bepalen, toe te wijzen en te ondersteunen om de vaccinatiestrategie te realiseren. Haar taak is enkel coördinerend. Deze taskforce zal bestaan uit wetenschappers, vertegenwoordigers van federale en deelstatelijke overheidsdiensten, crisismanagers, en, waar nodig, vertegenwoordigers van beroepsorganisaties en technische werkgroepen. Prof. Dr. Dirk Ramaekers neemt de leiding van deze taskforce.
  - Binnen de taskforce zal een specifieke cel “maatschappelijk debat en communicatie” instaan voor de stroomlijning en coördinatie van de wetenschappelijke en publieke communicatie. Deze cel wordt voorgezeten door Prof. Dr. Yvon Englert.

Meer informatie

- **Versterking van de geestelijke gezondheidszorg in de eerste lijn**

  - Op 2 december 2020 is een protocolakkoord afgesloten binnen de IMC Volksgezondheid over de gecoördineerde aanpak voor de versterking van het psychisch zorgaanbod in het kader van deze pandemie. Dit akkoord gaat vooral over de versterking van dit zorgaanbod in de eerstelijn via zowel de eerstelijnspsychologische functie als de gespecialiseerde ambulante geestelijke gezondheidszorg. Het akkoord bepaalt ook enkele prioritaire doelgroepen, zoals kinderen en ouders in kwetsbare gezinnen, jongvolwassenen, hulpverleners in de gezondheidszorg en welzijn, mensen met al bestaande geestelijke gezondheidsproblemen, …. Voor deze versterking worden bijkomende budgetten voorzien. De betrokken RIZIV-actoren worden uitgenodigd voor een overleg om, rekening houdend met het protocolakkoord, de modaliteiten inzake financiering te bespreken.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Extra middelen voor hulplijnen**
  - De corona crisis treft ook indirect andere doelgroepen : denk aan kwetsbare kinderen en jongeren. De Vlaamse regering trekt extra middelen uit voor het jeugdinformatieplatform WAT WAT en de telefonische en online hulplijnen Awel, Tele-Onthaal, 1712 en de Zelfmoordlijn. Deze kanalen zijn essentieel voor het grondig informeren en sensibiliseren van specifieke groepen in de bevolking, maar ook om extra hulp te bieden aan kwetsbare kinderen en jongeren.

Meer informatie

- **Actieplan 'Zorgen voor morgen'**
  - Dit actieplan mentaal welzijn van de Vlaamse Regering wil niet alleen de brede bevolking maar ook specifieke doelgroepen zoals zorgverleners, kinderen, jongeren, gezinnen, mensen met een psychische of sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid, mensen die ernstig ziek zijn geweest door covid-19 en hun naasten, en de naasten van overleden patiënten ondersteunen en versterken.
  - In dit kader kent de Vlaamse Regering bijna 1,5 miljoen euro subsidie toe aan de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze extra middelen worden concreet ingezet ter versterking van het volgende psychosociale aanbod.

Meer informatie

- **Bezoek aan kinderen en jongeren**
  - De Taskforce COVID-19 Zorg heeft de voorwaarden bepaald voor de bezoekregeling aan kinderen en jongeren die in een open of gesloten voorziening uit de jeugdhulp verblijven. Bezoek zal ten vroegste vanaf 4 mei 2020 toegelaten worden. Vanaf dan zal het mogelijk zijn dat er 1 bezoeker komt, en bij voorkeur maar niet noodzakelijk dezelfde.
  - Kinderen en jongeren in de pleegzorg kunnen ook bezoek ontvangen onder die voorwaarden, maar helaas nog niet in het pleeggezin zelf. Dat kan wel in een ruimte bij de pleegzorgdienst of in een 'Huis van het kind' in de buurt.
  - Op de website jeugdhulp.be worden regelmatig updates van de richtlijnen voor bezoek gepubliceerd.

Meer informatie

- **Maatregelen om de kwetsbare kinderen en jongeren die zwaar getroffen worden door de Covid-19-maatregelen te ondersteunen en te versterken**
  - een subsidie voor het lokaal aanbieden van pakketten vrijetijdsmateriaal;
  - een subsidie voor de heropstart en de versterking van externe ondersteuning aan kinderen en jongeren in jeugdhulpvoorzieningen;
  - een subsidie voor tijdelijke ondersteuning en hulp bij specifieke probleemsituaties in de vrijetijdscontext;

  - een subsidie aan het Kenniscentrum Mediawijsheid om de e-inclusie van kwetsbare kinderen en jongeren te verhogen door digitale geletterdheid en online sociale, kritische en creatieve vaardigheden te versterken;
  - een subsidie voor bovenlokale en landelijke organisaties binnen het jeugdwerk die zich in het bijzonder richten op kwetsbare kinderen en jongeren;
  - de projectoproep 'Connecteren van kwetsbare kinderen en jongeren met de buurt en de buitenwereld'.

- Projectsubsidie van 1 miljoen euro aan de Huizen van het Kind: de Vlaamse Regering kent een projectsubsidie van 1 miljoen euro toe aan de Huizen van het Kind, om vrijetijdsmateriaal aan te kopen voor kinderen in een maatschappelijk kwetsbare positie.

Meer informatie

- **Jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren**

  - In overeenstemming met de exitstrategie van de Nationale Veiligheidsraad worden de COVID-19-maatregelen geleidelijk afgebouwd. De doorstart van jeugdwerkactiviteiten zal gefaseerd verlopen. Rekening houdend met de specifieke impact van de COVID-19-maatregelen op bepaalde groepen van kinderen en jongeren gaat de aandacht daarbij prioritair uit naar organisaties in het jeugdwerk die zich met hun werking richten tot kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media heeft richtlijnen opgemaakt.

Meer informatie

- **Jeugdkampen en zomerkampen voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp en in pleeggezinnen**

  - Jeugdkampen en zomerkampen mogen deze zomer doorgaan onder strikte voorwaarden. De Taskforce COVID-19 Zorg heeft nu beslist dat ook kinderen en jongeren in de jeugdhulp en in pleeggezinnen kunnen deelnemen aan die zomerkampen. Voorzieningen en diensten mogen ook zelf kampen organiseren voor minderjarigen en eventueel voor hun broers en zussen.

Meer informatie

- **Extra middelen voor sport-, cultuur- en jeugdbeleid**

  - De Vlaamse Regering geeft de steden en gemeenten 87 miljoen euro uit het Corona Noodfonds voor het sport-, cultuur- en jeugdbeleid. Deze extra middelen worden toegevoegd aan het Gemeentefonds en er zijn geen voorwaarden of criteria voor de aanwending ervan.

Meer informatie

- **Wetenschappelijk onderzoek naar impact van COVID-19 op mensen in armoede**

  - In juli 2020 zijn er 9 wetenschappelijke projecten gestart met de focus op de klinische en de epidemiologische aspecten van de pandemie. Maar het is nu al duidelijk dat corona op langere

termijn ook effecten zal hebben op het persoonlijk welbevinden, het sociale en economische weefsel, het onderwijs enz.

- Daarom lanceert de Vlaamse minister van Innovatie en Wetenschap op 20 augustus 2020 een tweede wetenschappelijke oproep. Deze keer met een bredere benadering. De focus ligt meer op projecten met een maatschappelijke inslag. Zo kunnen ook sociale, economische, psychologische aspecten van de crisis aan bod komen. Denk aan onderzoek over welzijn en armoede, over het motiveren van mensen om de regels rond social distancing te respecteren of het dragen van mondmaskers. Ook onderzoek over de economische impact van bepaald menselijk gedrag tijdens dergelijke crisissen komt in aanmerking. Al deze wetenschapsgebieden kunnen maatschappelijk erg relevante resultaten opleveren voor de beheersing van deze crisis.
- Net zoals voor de eerste oproep, zal de minister ook voor deze oproep 2,5 miljoen euro vrijmaken. Opnieuw zal het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek minstens 10 projecten selecteren. Die zullen na de zomer kunnen starten.

Meer informatie

- **Communicatiecampagne COVID-19 vaccinatie**
  - De Vlaamse Regering heeft op 27 november 2020 een bedrag van 1,2 miljoen euro uitgetrokken voor een informatie- en sensibiliseringscampagne rond de vaccinatie tegen Covid-19. In deze campagne zal bijzondere aandacht gaan naar het bereiken van kwetsbare en moeilijk te bereiken doelgroepen.

Meer informatie

- **Vaccinatiestrategie COVID-19**
  - In januari 2021 heeft de Vlaamse Regering een vaccinatiestrategie gecommuniceerd waarin wordt aangegeven wie wanneer gevaccineerd zal worden tegen COVID-19 en waar dit zal gebeuren. Updates worden regelmatig gecommuniceerd.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Een bijkomend forfaitair bedrag voor opvang- en zorginstellingen**
  - Voor rusthuizen en psychiatrische zorginstellingen wordt een bedrag van 400 euro per bed op erkende opvangplaats toegekend. Voor gehandicapten of kwetsbare mensen (dak- en thuislozen, slachtoffers van geweld, verslaafden…), voorziet de regering in een forfait van 250 euro per erkende opvangplaats, indien de zorg voor deze doelgroep verschillend is.

- **Bijkomende psychologen gedurende één jaar**
  - Het coronavirus heeft een grote impact op de mentale gezondheid van de bevolking, de eerstelijnszorgverstrekkers en in het bijzonder op meer kwetsbare en geïsoleerde mensen zoals

inwoners van rusthuizen of instellingen bijvoorbeeld. De lockdown kan een zeer zware psychische noodtoestand en een grote angst ten gevolge van het gevoel van onmacht tegen de ziekte veroorzaken. Om deze reden heeft de regering beslist om de psychologische hulp aan de bevolking, de professionals en de inwoners van instellingen te versterken. In concreto zullen de verschillende Waalse diensten voor sociaal welzijn 141 bijkomende psychologen in dienst kunnen nemen. Zij zullen instaan voor de hulp aan iedere hulpbehoevende. Een budget van 8,6 miljoen euro is hiervoor voorzien.

Meer informatie

- **Bijkomende versterkingen in personeel en budget voor rusthuizen en opvangvoorzieningen**
  - 5000 ALE-cheques en reïntegratiemedewerkers beschikbaar voor hogere instellingen voor extra huishoudhulpen en logistiek personeel. Ter ondersteuning van de huisvestingsvoorzieningen bij diverse taken zoals het verstrekken van maaltijden, activiteiten ten behoeve van de bewoners, meer schoonmaak, toepassing van hygiënemaatregelen en algemene personeelsversterking, wordt meer dan 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de financiering van 5.000 cheques voor de aanwerving van ALE-personeel en 250 personen in het kader van het artikel 60/61-statuut.

Meer informatie

- **Bijkomende digitale apparatuur voor opvangvoorzieningen voor gehandicapten met het oog op het behouden van de band tussen inwoners en hun familie**
  - Mensen met een handicap, hun familie en beroepskrachten worden in het bijzonder getroffen door de gezondheidscrisis en de lockdownmaatregelen. De Waalse regering heeft ermee ingestemd residentiële diensten voor personen met een handicap te voorzien van bijkomende communicatiemiddelen om de band tussen de inwoners en hun familie zo goed mogelijk te onderhouden. In de komende dagen zal een projectoproep worden gelanceerd voor de 221 residentiële diensten voor jongeren en volwassenen met een handicap in Wallonië. Ze voorziet in de mogelijkheid om elke dienst een subsidie van 2.500 euro of 5.000 euro toe te kennen, afhankelijk van de huisvestingscapaciteit van de instelling, om communicatie- en digitale apparatuur bestemd voor de inwoners en hun gezinnen aan te schaffen. Voor de uitvoering van dit project, dat medio december operationeel zou moeten zijn, is een totaal budget van 600.000 euro uitgetrokken.

Meer informatie

- **Vaccinatiestrategie tegen COVID-19**
  - Op 14 januari 2021 heeft de Waalse regering haar vaccinatiestrategie tegen COVID-19 bekendgemaakt. Deze strategie zal regelmatig geactualiseerd worden.

Meer informatie

## Federatie Wallonië-Brussel

- **Informatie over online hulpdiensten**
  - De COVID-19-maatregelen brengen het risico met zich mee om risico's op geweld binnen het gezin of ten aanzien van kinderen te verergeren. De Federatie Wallonië-Brussel heeft alle telefoonnummers van noodhulp, luister- en ondersteuningslijnen die ter beschikking zijn van slachtoffers, auteurs, hun naasten en professionals in moeilijkheden gebundeld.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Creatie van een oproeplijn voor bejaarde personen in woon-zorgcentra en geïsoleerde bejaarde personen**
  - Creatie van een telefoonlijn om de bewoners van de woon-zorgcentra in het Brusselse gewest psychologische ondersteuning te bieden tijdens deze periode van inperking en afzondering met soms dramatische gevolgen voor het gevoel van psychisch isolement.
- **Oprichting van een mobiel team ter versterking van de maatregelen in verband met verslavingen**
  - De gezondheids- en sociale situatie van de meest precaire drugsgebruikers is sinds de coronaviruscrisis verslechterd door de vermindering van de activiteit van tal van diensten. Er zijn initiatieven genomen, maar de situatie van veel patiënten baart de sector zorgen. Een mobiel team werd opgericht om de gezondheidsrondes uit te breiden en zo de band met patiënten met wie de therapeutische banden zijn verzwakt, opnieuw aan te knopen.

Meer informatie

- **Bijkomend budget voor de versterking van de diensten bevoegd voor sociale cohesie**
  - De Covid—19-pandemie heeft duidelijk aangetoond dat het dringend is om een voorkeursbegeleiding op poten te zetten voor de meest kwetsbare mensen, die jammer genoeg niet altijd toegang hebben tot de bestaande lokale voorzieningen voor sociale cohesie, wegens een gebrek aan doelgerichte en/of aangepaste informatieverstrekking. Deze personen hebben nochtans zwaar te lijden onder de crisis.
  - De Minister voor Sociale samenhang van de Franse Gemeenschapscommissie wenst deze sector te ondersteunen et de actoren van de sociale cohesie de middelen te geven om nieuwe doelgroepen te ontvangen en om hun aanbod indien nodig te verbreden of aan te passen en/of door specifieke thema's te ontwikkelen.
  - Een budget van 600.000 euro wordt toegekend aan de Brusselse gemeenten:
    - in de 13 gemeenten die vandaag erkend zijn in het kader van de regeling voor sociale cohesie zal elke lokale voorziening 40.000 euro ontvangen, voor een totaal van 520.000 euro;
    - in de 6 gemeenten die niet over een lokale voorziening beschikken, zal een specifiek project ondersteund kunnen worden ter hoogte van 13.300 euro per gemeente, voor een totaal van 80.000 euro.

Meer informatie

- **Verhoging van de gewestelijke dotatie aan de Franse Gemeenschapscommissie**

  - Het College van de Franse Gemeenschapscommissie heeft een verhoging van de gewestelijke dotatie verkregen ter hoogte van 6,4 miljoen euro, zodat alle COVID-19-steunmaatregelen aan de verschillende sectoren van de Franse Gemeenschapscommissie gedekt worden. Deze maatregelen zijn complementair met de uitzonderlijke maatregelen van 26 maart en 24 april 2020.
  - De verhoging van de dotatie dient onder ander voor:
    - de versterking van de schuldbemiddelingsteams van de FGC/GGC;
    - versterking van de teams van de OCMW's;
    - versterking van de diensten voor psychologische ondersteuning;
    - steun aan de sector van de gehandicaptenzorg;
    - speciale uitzending voor senioren die lijden door het isolement;
    - financiering van de herprogrammering en verdeling van laptops en tablets, evenals van de begeleiding bij het gebruik ervan;
    - versterking van de diensten voor sociale cohesie via de gemeenten.

Meer informatie

- **Vaccinatiestrategie tegen COVID-19**

  - Op 15 januari 2021 heeft de regering van het Brussels-Hoofdstedelijk gewest haar vaccinatiestrategie tegen COVID-19 bekendgemaakt. Deze strategie zal regelmatig geactualiseerd worden.

Meer informatie

# 14. Justitie en detentie

## Federale staat

- **Beperking van de toegang tot gevangenissen**

  - In de Belgische gevangenissen worden duidelijke maatregelen genomen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan en om ieders gezondheid te beschermen. Een van de maatregelen is een verscherping van de regels rond bezoek aan de gevangenis. Tot nader order zijn alle vormen van bezoek geannuleerd. Dit betekent: bezoek in de bezoekzaal, kinderbezoek, bezoek zonder toezicht (ongestoord bezoek, familiebezoek) en bezoek achter glas. Als compensatie voor het wegvallen van dit bezoek krijgt de gedetineerde een extra belkrediet van 20 euro om in deze moeilijke tijden contact te kunnen houden met familie en vrienden.
  - In de week van 7 december 2020 werd het tafelbezoek aan gedetineerden opnieuw opgestart, zij het in beperkte vorm en onder strikte voorwaarden. Sinds 21 december 2020 mogen ook kinderen jonger dan 12 jaar opnieuw op tafelbezoek komen. In deze tweede fase van de heropstart van het bezoek kunnen gedetineerden dus ook bezoek ontvangen van maximaal 2 kinderen (< 12 jaar) per bezoekmoment.

Meer informatie

  - Als gevolg van de federale maatregelen die bij de tweede golf werden opgelegd, worden de externe contacten opnieuw tot een minimum beperkt. Alle bezoeken worden daarom opgeschort. Als compensatie voor het wegvallen van de bezoeken krijgen alle aanwezige gedetineerden een extra belkrediet. Er wordt een budget van 10 euro per week toegewezen. Het eerste krediet wordt zo snel mogelijk verstrekt. Contacten per videoconferentie worden zoveel mogelijk georganiseerd.

Meer informatie

  - Naar aanleiding van de beslissing tot versoepelingen van het Overlegcomité van 4 juni 2021, werd het bezoekregime uitgebreid. De gezondheidssituatie en de vaccinatiecampagne laten toe om te gaan naar een normalere gevangeniswerking, met respect voor preventie- en hygiënische maatregelen die noodzakelijk blijven. De nieuwe bezoekregeling zijn op 14 juni van start gegaan.
    - Tafelbezoek: maximum 3 bezoekers (kinderen inbegrepen) mogen op bezoek komen, maar het moet niet steeds dezelfde personen zijn.
    - Bezoek zonder toezicht gaat opnieuw door. De toegangsprocedure en de criteria waaraan bezoekers moeten voldoen zijn dezelfde als bij ‘gewoon’ bezoek zonder toezicht.
    - Begeleid kinderbezoek gaat opnieuw door. Wat betreft aantal bezoekers en de criteria waaraan bezoekers moeten voldoen, gelden dezelfde regels als bij ‘gewoon’ begeleid kinderbezoek.
    - Om het contact tussen gedetineerden en hun familie/vrienden te ondersteunen, bieden de gevangenissen videogesprekken aan als een extra contactmoment. De gedetineerden nemen het initiatief om een videogesprek aan te vragen met hun naaste(n).

- Tijdens de coronacrisis is het binnenbrengen van kledij en voorwerpen beperkt. De regels verschillen van gevangenis tot gevangenis.

Meer informatie

- **Rechterlijke toetsing van de inning van onbetaalde coronaboetes**
  - Overtredingen van veiligheidsmaatregelen om COVID-19 te bestrijden leiden tot het opleggen van boetes door minnelijke schikkingen. Indien deze boetes onbetaald blijven moest tot nu toe de wanbetaler vervolgd worden voor de correctionele rechtbank. Gezien de mogelijke toevloed van nieuwe zaken had dit kunnen leiden tot een verhoging van de reeds bestaande achterstand van de correctionele rechtbanken.
  - Op de Commissie Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 12 mei 2020 werd een wetsvoorstel om deze onbetaalde rechtstreeks te innen via de belastingen afgewezen om risico's op discriminatie en willekeur te vermijden. Teneinde een rechterlijke toetsing te garanderen zullen wanbetalers worden vervolgd voor politierechtbanken, aangezien zij gewoon zijn om een groot aantal zaken te behandelen op een zitting en omdat hun werklast is verminderd tijdens de lockdownmaatregelen.
- **Kosteloos gebruik van het platform DPA-Deposit**
  - In samenspraak met de FOD Justitie hebben de gemeenschappelijke ordes van de balies een betalend digitaal systeem ontwikkeld dat advocaten de mogelijkheid geeft om procedurestukken neer te leggen zonder zich fysiek te moeten verplaatsen naar de griffies van alle hoven en rechtbanken van het land.
  - Om niet-noodzakelijke verplaatsingen naar de verschillende griffies van de hoven en rechtbanken van het land te vermijden en om te vermijden dat diezelfde griffies overbelast worden terwijl ze met een minimale fysieke dienstverlening functioneren, is het gebruik van het platform DPA-Deposit kosteloos tot en met 31 december 2020. Ook alle brieven en verzoekschriften kunnen nu ook digitaal worden overgemaakt aan de griffies.

Meer informatie

- Sinds 1 juni 2020 kost het digitaal versturen van besluiten en stukken (evenals verzoekschriften voor vredegerechten en politierechtbanken) slechts 4,50 euro in plaats van 9 euro. Het aantal stukken speelt geen rol.

Plus d'informations

- **Organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand**
  - In het hele land hebben de bureaus voor juridische bijstand elektronische en telefonische permanenties georganiseerd om de toegang tot juridische tweedelijnsbijstand te garanderen voor de rechtszoekenden. Zij gaan soepel om met aanvragen tot aanwijzingen van advocaten.

Meer informatie

- **Digitale investeringen van FOD Justitie**
  - Sinds 26 maart 2020 vergaderen de medewerkers de FOD Justitie digitaal via de vergadertool 'Webex Meetings'. Zo blijven de diensten van de FOD Justitie actief, en worden projecten vanop afstand verdergezet. Tussen 1 maart en 23 september 2020, organiseerden de 6458 geregistreerde gebruikers 106 208 interne en externe vergaderingen via Webex. Zo namen in totaal 234 252 deelnemers deel aan deze vergaderingen. Daarnaast wordt Webex gebruikt in de 35 Belgische penitentiaire instellingen. Via Webex ontvangen gedetineerden digitaal bezoek van familie en vrienden. Een digitaal bezoek is gratis en duurt 20 minuten, en kan bovendien met nationale en internationale contacten gebeuren. Tussen maart en september 2020 zijn er al meer dan 55 000 digitale bezoeken doorgegaan in de 35 penitentiaire instellingen. Ook bij de hoven en rechtbanken maakte Webex meer mogelijk. Sinds 12 oktober zijn de mogelijkheden om virtueel samen te werken verder uitgebreid met de lancering van Webex Teams. Dankzij deze tool kunnen bestanden vlotter gedeeld worden en kan in groep of individueel gecommuniceerd worden of een gezamenlijke werkruimte worden opgezet.
  - De coronacrisis bevestigde ook het belang van ConsultOnline: dat systeem zorgt ervoor dat advocaten, gedetineerden en burgers digitaal toegang kunnen krijgen tot een strafdossier. Dat maakt de werking van Justitie veiliger, vlotter en meer duurzaam. Alleen al op vlak van transportkosten wordt de besparing geraamd op 80 000 euro per maand.

Meer informatie

## Federatie Wallonië-Brussel en Duitstalige Gemeenschap

- **Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand**
  - De Commissies en Bureaus voor juridische bijstand hebben telefonische zittingsmomenten georganiseerd binnen het kader van de eerstelijnsbijstand. Advocaten worden gevraagd om consultaties telefonisch te verzorgen, met financiële valorisatie door de Commissies voor juridische bijstand, indien nodig aangevuld door de Balies.

Meer informatie

# 15. Mobiliteit

## Federale staat

- **Hello Belgium Rail Pass**

  - Op 6 juni 2020 heeft de Kern+10 beslist dat elke inwoner van België kan genieten van een 10-rittenkaart (NMBS) die geldig is van 1 juli tot 31 december 2020. Het Fiets Supplement wordt tijdelijk afgeschaft. Op vrijdag 19 juni 2020 werd een nieuw akkoord bereikt tussen de Minister van Mobiliteit en de NMBS en goedgekeurd door de Kern, zodat de maatregel beter verenigbaar is met de gezondheidseisen in verband met de geleidelijke versoepeling. De gratis pas omvat 12 ritten en is bruikbaar voor een periode van 6 maanden, met een maximum van 2 ritten per maand. Geïnteresseerden kunnen de pas alleen via een online formulier (met eventuele telefonische assistentie) aanvragen, en niet aan de balie van het station.

Meer informatie

- **Gratis treinticket voor de vaccinatie**

  - NMBS biedt een gratis treinticket aan voor wie zich van en naar een vaccinatiecentrum moet verplaatsen. Het ticket kan zowel voor de eerste als voor de tweede prik worden aangevraagd.

Meer informatie

## Vlaanderen

- **Inschakelen vervoer met bestuurder voor verplaatsing naar vaccinatiecentra**

  - Omdat de bepalingen in het decreet betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer het voor vaccinatiecentra zeer moeilijk tot onmogelijk maakt om exploitanten van diensten voor de verhuur van voertuigen met bestuurder die geen taxi zijn in te schakelen, wordt dit decreet aangepast, zodat ook deze exploitanten contracten met gebruikers kunnen afsluiten van minder dan drie uur als het gaat om een verplaatsing naar het vaccinatiecentrum. Daarmee wil de Vlaamse regering mensen zonder eigen vervoer of makkelijke toegang tot openbaar vervoer in regio's waar weinig taxi's zijn, de kans geven zich naar het vaccinatiecentrum te verplaatsen.

Meer informatie

- **Verplaatsing naar de vaccinatiecentra via De Lijn**

  - Bij De Lijn is er geen algemene regeling voorzien waardoor alle inwoners van het Vlaamse Gewest gratis het openbaar vervoer kunnen nemen naar het vaccinatiecentrum. Sommige steden en gemeenten komen wel tussen in de kosten van de rit van en/of naar het vaccinatiecentrum. Sommige gemeenten voorzien ook extra, tijdelijke haltes of breiden hun belbusgebied uit.

Meer informatie

## Waals Gewest

- **Een Waals gratis nummer gewijd aan mobiliteit**

  - Op woensdag 28 april 2021 heeft het Regionaal Mobiliteitscentrum van Wallonië (CRM-W) het nummer 0800 54 621 geopend om elke Waalse burger te helpen het meest geschikte middel te kiezen om naar de vaccinatiecentra te komen.
  - Naast de gratis bussen zijn er veel lokale initiatieven met betrekking tot personenvervoer op verzoek.
  - Het gratis nummer is bereikbaar van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur voor zowel Franstaligen als Duitstaligen die in het Waalse Gewest wonen.
  - De telefoondienst is beschikbaar in twee talen (Frans en Duits): na het invoeren van hun postcode worden de bellers via de plaatselijke mobiliteitscentra doorgeschakeld naar de plaatselijke CRM-W-telefonist die het dichtst bij hun locatie is gevestigd.

Meer informatie

- **Een nieuwe website : https://www.crm-w.be**

  - Tegelijkertijd heeft het Waalse Gewestelijk Mobiliteitscentrum alle initiatieven voor gemeenschappelijk vervoer op zijn website samengebracht. Lokale informatie van 262 Waalse gemeenten zal beschikbaar zijn en regelmatig worden bijgewerkt tijdens de vaccinatiecampagne: pendeldiensten, sociale taxi's, carpooling, enz.
  - Naast het gratis openbaar vervoer dat al voorzien is op het hele TEC-netwerk, zullen dit gratis telefoonnummer en de nieuwe website de burgers een beter overzicht geven van wat er in heel Wallonië wordt aangeboden

Meer informatie

- **Gratis heen- en terugreis naar de vaccinatiecentra via *Le TEC***

  - De TEC brengt u gratis naar uw vaccinatiecentrum. Zowel de heen- als de terugreis zijn volledig gedekt, ook met de deur-tot-deur PMR-dienst van de TEC.

Meer informatie

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Opschorting van de LEZ-boetes**

  - Brussel beschikt sinds 1 januari 2018 over een lage emissiezone die het gebruik van de meest vervuilende voertuigen beperkt om de luchtkwaliteit en de gezondheid van de bevolking te verbeteren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gezien de COVID-19-crisis, moeten alle getroffen burgers de kans krijgen om naar het ziekenhuis te gaan en dienen alle andere verplaatsingen mogelijk gemaakt te worden die essentieel zijn als gevolg van deze pandemie. De Brusselse Regering heeft daarom beslist de datum te wijzigen waarop de verzending van de

boetes in het kader van de *Low Emission Zone* van start gaat (oorspronkelijk gepland voor 1 april 2020) en de verzending van de boetes tijdelijk op te schorten voor de sinds 2018 betrokken voertuigen. De inwerkingtreding van de boetes wordt uitgesteld tot de eerste dag na de einddatum van de maatregelen die de federale overheid neemt ter bestrijding van de Covid-19 pandemie. (1 paragraaf)

Meer informatie

- Omwille van de covid-19-crisis waren de boetes voor het niet-naleven van de toegangscriteria in de Lage-emissiezone van het Brussels Gewest opgeschort, maar vanaf 1 juli 2020 worden ze opnieuw van kracht. De dieselvoertuigen met euronorm 0, 1, 2 of 3 en de benzinevoertuigen en LPG-voertuigen met euronorm 0 en 1 kunnen dus een boete van 350 euro krijgen indien ze vanaf 1 juli 2020 in de LEZ rondrijden. Vanaf 16 juni is een communicatiecampagne gepland om de Belgen te informeren over de hervatting van de boetes. De eigenaars van te vervuilende wagens die hebben rondgereden tijdens de periode van opschorting krijgen een waarschuwingsbrief in de bus.
- Er wordt ook een nieuwe LEZ-afwijking ingevoerd voor houders van een parkeerkaart voor personen met een handicap die een verhoogde tegemoetkoming in de gezondheidszorg genieten. Deze zal binnen enkele maanden in werking treden met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2020 zodat de betrokkenen geen boete zullen krijgen in de nieuwe LEZ-fase.

Meer informatie

- **Gratis heen- en terugreis naar de vaccinatiecentra via de MIVB**

- De MIVB wil het makkelijker maken om naar de vaccinatiecentra te gaan en zo de lopende vaccinatiecampagne ondersteunen. Daarom biedt de vervoersmaatschappij alle Brusselaars gratis vervoer aan (heen- en terugreis) om zich te laten vaccineren.

Meer informatie

# Overzicht maatregelen per beleidsniveau

*Opmerking voor de lezer: via een hyperlink (in de titel van de maatregel) kunt u telkens de informatie met betrekking tot deze maatregel gaan raadplegen.*

## Federale Staat

- **Oprichting van een interfederale Taskforce "kwetsbare groepen" binnen het kader van de COVID-19-pandemie**
- **Behandeling van de aanvragen aan het sociaal stookoliefonds**
- **Indexering van het sociaal Fonds Gas en Elektriciteit**
- **Tijdelijke uitbreiding van het doelpubliek van het sociaal tarief voor gas en/of elektriciteit**
- **Betalingsuitstel voor hypothecair krediet**
- **Opvang van dak- en thuislozen**
- **Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Coronavirus**
- **Tijdelijke werkloosheidsuitkering goedgekeurd voor artiesten**
- **Bijkomende premie van 10 euro per dag voor langdurig tijdelijk werklozen**
- **Premie ter ondersteuning van werknemers met een laag loon**
- **Tijdelijke bevriezing van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen**
- **Tijdelijke verlenging van de duurtijd van de inschakelingsuitkering**
- **Overbruggingsrecht voor zelfstandigen in problemen door het coronavirus**
- **Overbruggingsrecht ter ondersteuning van de heropstart**
- **Overbruggingsrecht bij quarantaine of gesloten klas/school/kinderopvang**
- **Nieuwe overbruggingsrecht voor 2021**
- **Bijkomende maandelijkse sociale hulp van 50 euro**
- **Stopzetting van de discriminatie tussen beurs- en niet-beursstudenten**
- **Betalingsmodaliteiten voor sociale bijdragen**
- **Ziekte en arbeidsongeschiktheid**
- **Huisbezoeken/controles in functie van de toekenning en behoud van uitkeringen sociale bijstand**
- **Werking van het GPMI (geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie) vanaf 18 mei 2020**
- **Verhoging van het federale deel in de financiering van GPMI's**
- **Verlenging van de sociale bijstand voor buitenlandse gebruikers**
- **Corona-ouderschapsverlof**

- **Tijdelijke ouderschapsuitkering voor zelfstandigen**
- **Tijdelijke werkloosheid en moederschapsrust**
- **Een bijkomend budget om de OCMW's te ondersteunen**
- **Een extra budget voor de ondersteuning van sekswerkers**
- **Tijdelijk moratorium op faillissementen van bedrijven**
- **Mogelijkheid voor tijdelijk werklozen om te werken**
- **Mogelijkheid van korte opeenvolgende contracten van bepaalde duur**
- **Toegang van asielzoekers tot de arbeidsmarkt**
- **Steunmaatregelen genomen voor sectoren in moeilijkheden**
- **Relancemaatregelen**
- **Personenbelasting**
- **Verzekeringen voor particulieren**
- **Aanvullende pensioenen en tijdelijke werkloosheid: afwijking van het principe ingevolge COVID-19**
- **Consumentenkredieten**
- **Betalingsuitstel voor hypothecaire kredieten met roerende bestemming**
- **Gedwongen uitvoeringsmaatregelen**
- **Maatregelen betreffende het FEAD**
- **Steun aan voedselbanken en OCMW's**
- **Oproep tot vrijwilligers door de POD Maatschappelijke Integratie om voedselbanken, OCMW's en organisaties die actief zijn in de voedselhulpsector te helpen.**
- **54 miljoen euro voor voedselhulp en hygiënische hulpmiddelen voor 2021 en 2022**
- **Verbod op ereloonsupplementen**
- **Terugbetaling opsporingstesten naar het Coronavirus tijdens de COVID-19-pandemie**
- **Medisch advies via de telefoon voor huisartsen en derdebetalersregeling**
- **Dringende medische hulp**
- **Tijdelijke verlaging van het btw-tarief op mondmaskers en handgel**
- **Gratis en vrijwillige vaccinatie tegen COVID-19**
- **Versterking van de geestelijke gezondheidszorg in de eerste lijn**
- **Beperking van de toegang tot gevangenissen**
- **Rechterlijke toetsing van de inning van onbetaalde coronaboetes**
- **Kosteloos gebruik van het platform DPA-Deposit**
- **Organisatie van de juridische tweedelijnsbijstand**

- **Digitale investering van FOD Justitie**
- **Hello Belgium Rail Pass**
- **Gratis treinticket voor de vaccinatie**

## Vlaanderen

- **Oprichting van een Task Force 'Kwetsbare gezinnen'**
- **Oprichting Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaams Coronabeleid**
- **Vertaling van de COVID-19-maatregelen**
- **Brief naar lokale besturen**
- **Ontwikkeling van de website www.vlaanderenhelpt.be**
- **Verspreiding van affiches met pictogrammen**
- **Oproep tot ondersteuning van de communicatie van het VAPH naar personen met een handicap**
- **Vertalingen en hertalingen van corona-informatie**
- **Toegankelijkheid uitnodigingen vaccinatie**
- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
- **Opladen budgetmeters**
- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit en plaatsing budgetmeter**
- **Automatisch uitstel van terugbetaling van energieleningen**
- **Geen kosten voor energie en water bij studentenhuisvesting voor april en mei**
- **Tegemoetkoming in de water- en energiefactuur voor wie tijdelijk werkloos werd**
- **Verbod op afsluiten of begrenzen van het debiet van de waterlevering**
- **Geen kosten voor energie en water bij studentenhuisvesting voor april en mei**
- **Huurprijsvermindering in sociale huur**
- **Verlenging huurovereenkomst wegens uitzonderlijke omstandigheden**
- **Tijdelijk verbod op uithuiszettingen**
- **Snellere inwerkingtreding van het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen**
- **Uitstel van betaling voor woonkredieten van het Vlaams Woningfonds**
- **Controle op woonkwaliteitsnormen**
- **Subsidie voor gemeenten die bewoners herhuisvesten**
- **Vlaamse ombudsman kan bemiddelen bij huurconflicten**

- **Subsidies voor Sociale Verhuurkantoren (SVK's)**
- **Uitstel betaling ontleners huurwaarborglening**
- **Verlenging handelshuurlening**
- **Kleurcode woonbeleid**
- **Maatregelen in de opvang- en inloopcentra van de CAW's**
- **Testing van inwoners van residentiële opvanglocaties en beschermingsmateriaal**
- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
- **Categorie 'Tijdelijk werklozen' als doelgroep VDAB**
- **Evalueren in functie van toekenning toeslagen bij kinderbijslag**
- **Groeipakket**
- **Eenmalige toeslag in het kader van het gezinsbeleid**
- **Vrijstelling uurnorm arbeidsovereenkomst voor studenten in de zorgsector en in het onderwijs**
- **Extra budget om de lokale besturen te ondersteunen bij het bestrijden van armoede**
- **Hinderpremie voor zelfstandigen**
- **Corona compensatiepremie**
- **Corona ondersteuningspremie**
- **Vlaams Beschermingsmechanisme**
- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**
- **Herstelkrediet corona voor bedrijven in de sociale economie**
- **Maatregelen uit noodfonds voor cultuur- en mediasector**
- **Aanmoedigingspremie**
- **Verhoogde tegemoetkoming dienstenchequesector**
- **Ondersteuning diensten oppashulp en gastopvang**
- **Tijdelijke premie individuele beroepsopleiding (IBO)**
- **Extra overkoepelende beschermingsmaatregel: globalisatiemechanisme**
- **Uitsluiten gebruikers dienstencheques ter bescherming van huishoudhulpen**
- **585.000 euro steun aan vzw Dyzo voor werkingsjaar 2021**
- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**
- **Dringende en tijdelijke maatregelen in het onderwijsZomerscholen**
- **Digitale en multimediale variant zomerscholen**
- **Start nieuwe schooljaar**
- **Extra werkingsbudget onderwijs**

- **Herfst- en winterscholen secundair onderwijs: remediëringstrajecten op maat**
- **Kinderopvang**
- **Subsidie voor de organisatoren van kinderopvang en buitenschoolse opvang**
- **Hoger onderwijs**
- **Extra ICT-middelen digitaal onderwijs**
- **Dringende en tijdelijke maatregelen in het onderwijs**
- **Extra middelen voor hulplijnen**
- **Actieplan 'Zorgen voor morgen'**
- **Bezoek aan kinderen en jongeren**
- **Maatregelen om de kwetsbare kinderen en jongeren die zwaar getroffen worden door de Covid-19-maatregelen te ondersteunen en te versterken**
- **Jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren**
- **Jeugdkampen en zomerkampen voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp en in pleeggezinnen**
- **Extra middelen voor sport-, cultuur- en jeugdbeleid**
- **Wetenschappelijk onderzoek naar impact van COVID-19 op mensen in armoedeExtra middelen voor sport-, cultuur- en jeugdbeleid**
- **Communicatiecampagne COVID-19 vaccinatie**
- **Vaccinatiestrategie COVID-19**
- **Inschakelen vervoer met bestuurder voor verplaatsing naar vaccinatiecentra**
- **Verplaatsing naar de vaccinatiecentra via De Lijn**

## Waals Gewest

- **Oprichting van een task force d'urgence sociale**
- **Versterking van de gratis telefoonnummers 1718 en 1719 en lancering specifieke FAQ**
- **Vertaling van de COVID-19-maatregelen**
- **Een website gewijd aan COVID-19**
- **FAQ over woonwagenbewoners**
- **Budgetmeters**
- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**
- **Statuut van conjunctureel "beschermde klant" voor mensen met betalingsmoeilijkheden**
- **Opschorting van waterafsluitingen en debietbegrenzers**
- **Financiële hulp en uitstel van betaling**

- **Aanpassing van de huur in de sociale huisvesting**
- **Ondersteuning in de betaling van huur in de private huurmarkt**
- **Mogelijkheid om de huurovereenkomst te verlengen**
- **Versoepeling van de regels omtrent studentenhuurovereenkomsten**
- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**
- **Betalingsmoeilijkheden voor woonkredieten**
- **Vrijmaking fondsen voor aanwerving extra personeel**
- **Creatie alternatieve nachtopvang voor daklozen**
- **Oproep tot giften ter ondersteuning van de opvang en begeleiding van dak- en thuislozen**
- **Progressieve versoepeling van de lockdown in de mobiele diensten en de opvangstructuren**
- **Een winterplan "Plan grand froid" dat aangepast is aan de gezondheidstoestand**
- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
- **Een budget van 5 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen**
- **Kinderbijslag en schoolplicht**
- **60 nieuwe raadgevers « directe begeleiding » bij Le Forem om mensen aan een job te helpen**
- **Hinderpremie voor zelfstandigen**
- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**
- **Aanpassing van de wetgeving omtrent jobstudenten**
- **Versnelde investering in de renovatie van publieke huisvesting**
- **Maatregelen ter bescherming van bestaande jobs en voor de relance**
- **Steun aan de dienstencheque-sector**
- **21 miljoen euro voor steunmaatregelen door een verlaging van specifieke lokale belastingen**
- **Financiële hulp aan dringende voedselhulp**
- **Een bijkomend forfaitair bedrag voor opvang- en zorginstellingen**
- **Bijkomende psychologen gedurende één jaar**
- **Bijkomende versterkingen in personeel en budget voor rusthuizen en opvangvoorzieningen**
- **Bijkomende digitale apparatuur voor opvangvoorzieningen voor gehandicapten met het oog op het behouden van de band tussen inwoners en hun familie**
- **Vaccinatiestrategie tegen COVID-19**
- **Een Waals gratis nummer gewijd aan mobiliteit**
- **Een nieuwe website : https://www.crm-w.be**
- **Gratis heen- en terugreis naar de vaccinatiecentra via Le TEC**

## Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- **Oprichting van een Taskforce Sociale Urgentie voor het Coronavirus**
- **Gratis telefoonnummer voor sociale urgenties**
- **Sensibiliseringscampagne voor de Brusselse jongeren**
- **Verbod op afsluiting van gas en elektriciteit**
- **Uitbreiding van de toegang tot het sociaal tarief via het statuut van "beschermde klant"**
- **Betalingsvoorwaarden van de facturen**
- **Opschorting van onderbreking van de waterlevering**
- **Gewoonlijke procedure voor huurherziening binnen het sociale huurstelsel**
- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**
- **Moeilijkheden bij betaling huur of aflossing woonkredieten**
- **Versoepeling van de opzegtermijnen voor private huurders en studenten die huren**
- **Premie ter ondersteuning van kwetsbare huurders**
- **Stedenbouwkundige inrichting van bepaalde buurten**
- **Gewestelijke coördinatie van de initiatieven voor het tijdelijk herinrichten van de openbare ruimte tijdens de zomer**
- **Uitzonderlijk budget voor het actieplan**
- **Opvang van zieke daklozen**
- **Dagopvang van daklozen en transitmigranten**
- **Ondersteuning van gemeentes die hotels opeisen voor nachtopvang**
- **Ontwikkeling van een crisisplatform door Bruss'help**
- **Winteropvang**
- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
- **Een bijkomend budget van 30 miljoen euro om de OCMW's te ondersteunen**
- **Bijkomende schooltoelage per kind**
- **Hinderpremie voor zelfstandigen**
- **Bijkomende premies**
- **Steunmaatregelen voor de sociale economie**
- **Steun aan de cultuursector**
- **Steun aan de kleinschalige, lokale landbouw**
- **Relance- en herontwikkelingsplan**

- **Ondersteuning van de voedselhulpsector**
- **Creatie van een oproeplijn voor bejaarde personen in woon-zorgcentra en geïsoleerde bejaarde personen**
- **Oprichting van een mobiel team ter versterking van de maatregelen in verband met verslavingen**
- **Bijkomend budget voor de versterking van de diensten bevoegd voor sociale cohesie**
- **Verhoging van de gewestelijke dotatie aan de Franse Gemeenschapscommissie**
- **Vaccinatiestrategie tegen COVID-19**
- **Opschorting van de LEZ-boetes**
- **Gratis heen- en terugreis naar de vaccinatiecentra via de MIVB**

## Duitstalige gemeenschap

- **Verzending van een brief aan alle inwoners**
- **Tijdelijk verbod op uitvoering van gerechtelijke en administratieve uithuiszettingen**
- **Controleren van de actieve beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van werkzoekenden in Coronatijden**
- **Crisisdecreet van toepassing op kinderbijslag**
- **Medische controles voor de *Dienstelle für Selbstbestimmtes Leben***
- **Subsidiegarantie**
- **Financiële hulp aan sportverenigingen**
- **Steunfonds aan de niet-commerciële sector**
- **Organisatie van het onderwijs**
- **Kinderopvang**
- **Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand**

## Federatie Wallonië-Brussel

- **Noodfonds voor Cultuur, Media, Jeugd**
- **Plan voor de heropstart van de cultuursector**
- **Organisatie van het onderwijs**
- Kinderopvang
- **Financiële ondersteuning aan de studenten in het hoger onderwijs**
- Noodfonds voor schoolgebouwen

- **Specifieke maatregelen voor de Franse GemeenschapscommissieSpecifieke maatregelen voor de Franse Gemeenschapscommissie**
- **Informatie over online hulpdiensten**
- **Organisatie van de juridische eerstelijnsbijstand**

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung


**STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING**

Koningsstraat 138, 1000 Brussel

www.armoedebestrijding.be

@Luttepauvrete